

Súkromná základná umelecká škola, Utekáč 821, 985 06

SÚKROMNÁ ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA UTEKÁČ

Školský vzdelávací program šk. rok 2026/2027

Vzdelávací program: **primárne umelecké vzdelanie**
nižšie sekundárne umelecké vzdelanie
Stupeň vzdelania: **ISCED 1B**
ISCED 2B
Dĺžka štúdia: **4 + 4 (5) roky**
Vyučovací jazyk: **slovenský**
Študijná forma: **denná**
Druh školy: základná umelecká škola

Názov školy: **Súkromná základná umelecká škola**
Adresa: Utekáč 821, 985 06 Utekáč IČO:
Riaditeľ školy: Mgr. Renáto Botos, DiS. art. Koordinátor pre tvorbu ŠkVP: Mgr. Ján Demoč Zriaďovateľ: GOSUN s.r.o., Námestie Slobody 13,
Zvolen 960 01, IČO: 36 021 652

Podpis riaditeľa:

Platnosť ŠkVP:

Platnosť / Revidovanie	Dátum schválenia	Zaznamenanie inovácií, zmien, úprav a pod.
do 31. 8. 2027	31. 8. 2026	

Obsah

1. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania 5
2. Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu alebo jeho ucelenej časti.....6
3. Vlastné zameranie školy 8
4. Dĺžka štúdia a formy výchovy a vzdelávania..... 9
5. Podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP).....10
6. Učebné osnovy – obsahové a výkonové štandardy..... 12
7. Učebný plán.....169
8. Vyučovací jazyk..... 185
9. Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní 185
10. Materiálno-technické a priestorové podmienky..... 185
11. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov 197
12. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy 198
13. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov 199

1. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania

Základným a prvoradým cieľom vedenia SZUŠ v Utekáči je poskytovať umelecké vzdelanie deťom mikroregiónu.
Pre splnenie tohto cieľa je veľmi dôležitá korektná spolupráca a profesionálne zázemie poskytované zriaďovateľom, s obcou Utekáč a Základnou školou v Utekáči. V tejto oblasti je našou prioritou získavať deti pre všetky umelecké odbory SZUŠ, prezentovať verejnosti aj prácu detí výtvarného odboru (formou výstav a výzdoby pri našich verejných koncertoch), keďže ostatné tri umelecké odbory majú možnosť verejných vystúpení. Či už sú to koncerty a kultúrne podujatia obce (hudobný odbor), folklórne festivaly a tanečné podujatia (tanečný odbor), divadelné prehliadky a festivaly, moderátorské súťaže (literárno-dramatický odbor).
Pre talentované deti so záujmom pokračovať v štúdiu na umeleckej strednej škole sú pripravené možnosti rozšíreného vyučovania a odborných konzultácií priamo s pedagógmi odborných stredných škôl.

Nakoľko je pri získavaní žiakov veľmi dôležitá základňa detí predškolského veku (5 a viac ročných) snaha vedenia SZUŠ a jej pedagógov je dlhodobo sa zamerať na podchytávanie talentovaných detí v obci a jej okolí projektmi - letné tábory organizované pedagógmi SZUŠ s tématikou podľa svojho odboru, tematické výchovné koncerty pre predškolákov, výchovné koncerty pre ZŠ.

- Jedným z dlhodobých cieľov je verejnosti systematicky poskytovať ukážku práce učiteľov a žiakov školy, takže chceme rozvíjať tematické verejné koncerty.

- Ostatným cieľom je medziodborová spolupráca pri vytváraní dlhodobých (celoročných) projektov (zapájať tanečný odbor do scénických tanečných kreácií v rámci divadelných hier, ilustrovať na základe dramatizovaného čítania, prípadne hudobného predvedenia daného textu, resp. piesne a i.)

„ Umenie a láska pôsobí ako slnko – prebúdza energiu.“ *(Maxim Gorkij)*

Pre SZUŠ je hlavnou víziou vytvárať priestor, kde sa nielen umelecké, ale aj ľudské hodnoty zdokonaľujú prostredníctvom hudby, tanca, dramatického a výtvarného umenia.
Hlavným cieľom našej školy aj umeleckého školstva je výchova umením (formovanie osobnosti), k umeniu (rozvoj schopnosti tvoriť a prijímať umenie) a pre umenie (príprava na profesionálnu umeleckú činnosť). Kladieme dôraz na činnostne orientované vyučovanie. Čím viac skúseností žiak získa vlastnou poznávacou činnosťou (zážitkové učenie), tým sú jeho predstavy

prepracovanejšie, viac zvnútornené a získané poznatky vie lepšie využívať v živote.

Žiaci:

- komunikujú a vyjadrujú myšlienky prostredníctvom vyjadrovacích prostriedkov umenia,
- vytvoria artefakty a zrealizujú nápady vlastným (autentickým) spôsobom,
- uvedomelo esteticky vnímajú,
- orientujú sa v kultúre a svete umenia,
- rozvíjajú kreatívne myslenie,
- rozvíjajú emočnú inteligenciu,
- pestujú zmysel pre dobro a krásu.

2. Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním ŠkVP

Podľa ustanovenia § 17 ods. 1 zákona o výchove a vzdelávaní môže žiak získať úspešným absolvovaním vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v ZUŠ základné umelecké vzdelanie.

Základné umelecké vzdelanie sa člení na:

a) primárne umelecké vzdelanie (ISCED 1 B), ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre prvú časť prvého stupňa základného štúdia ZUŠ; *dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou*.

Na záverečnom vysvedčení žiaka sa uvedie doložka „Žiak získal primárne umelecké vzdelanie“.

Profil žiaka ISCED 1B

Po ukončení primárneho umeleckého vzdelania ZUŠ má žiak osvojené základy hudobnej, výtvarnej, tanečnej, literárno-dramatickej a prvotnej kultúrnej gramotnosti. Získal základy používania odborného jazyka a komunikácie v oblasti hudby, výtvarného umenia, tanečného a literárno-dramatického umenia.

Kompetencie (zručnosti, vedomosti, postoje)

Po ukončení primárneho umeleckého vzdelania majú žiaci schopnosť logicky uvažovať, ovládajú základy hudobnej, výtvarnej, literárno-dramatickej a tanečnej štruktúry, základnú hudobnú, výtvarnú, literárno-dramatickú a tanečnú abecedu, terminológiu a gramotnosť podľa učebných osnov, sú schopní verbálne vyjadriť svoje pocity a postrehy vzťahu výrazových prostriedkov hudby, výtvarného umenia, tanca, slova a ich účinku na seba a na diváka, poslucháča. Sú oboznámení so základnými okruhmi sociálnej funkcie hudby, výtvarného umenia, tanečného a literárno-dramatického umenia, slovenskou ľudovou tradíciou (jej zvykoslovím) ako aj tradíciou ostatných národností žijúcich na Slovensku. Ovládajú techniku umeleckej tvorby (alebo interpretácie) na vekovo primeranej úrovni v súlade s učebnými osnovami a individuálnymi dispozíciami žiakov.

nižšie sekundárne umelecké vzdelanie (ISCED 2 B), ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre druhú časť prvého stupňa základného štúdia ZUŠ; *dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.* Na záverečnom vysvedčení žiaka sa uvedie doložka „Žiak získal nižšie sekundárne umelecké vzdelanie“.

Vzhľadom na to, aby boli uvedené stupne umeleckého vzdelania kompatibilné a porovnateľné s medzinárodnou klasifikáciou stupňov vzdelania podľa ISCED (International Standard Classification of Education) bol prvý stupeň základného štúdia v základnej umeleckej škole rozčlenený na prvú časť a na druhú časť.

V ustanovení § 17 ods. 2 zákona o výchove a vzdelávaní sa zároveň uvádza, že umelecké vzdelanie získané v ZUŠ nenahrádza základné vzdelanie poskytované základnou školou.

Profil žiaka ISCED 2B

Po ukončení nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania ZUŠ má žiak upevnené osvojené základy hudobnej, výtvarnej, tanečnej, literárno-dramatickej a kultúrnej gramotnosti. Používa odborný jazyk, prostredníctvom ktorého komunikuje v oblasti hudby, výtvarného umenia, tanečného a literárno-dramatického umenia.

Kompetencie (zručnosti, vedomosti, postoje)

Po ukončení nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania majú žiaci schopnosť logicky uvažovať, odvodzovať abstraktné systémové vzorce, ovládajú na vyššej úrovni základy hudobnej, výtvarnej, literárno-dramatickej a tanečnej štruktúry, hudobnú, výtvarnú, literárno-dramatickú a tanečnú abecedu, terminológiu a gramotnosť podľa učebných osnov, sú schopní verbálne a neverbálne vyjadriť svoje pocity a postrehy vzťahu výrazových prostriedkov hudby, výtvarného umenia, tanca, slova a ich účinku na seba a na diváka, poslucháča.

Sú oboznámení so základnými okruhmi sociálnej funkcie hudby, výtvarného umenia, tanečného a literárno-dramatického umenia, slovenskou ľudovou tradíciou (jej zvykoslovím)ako aj tradíciou ostatných národností žijúcich na Slovensku.
Majú prehľad o historickom vývoji umenia v danom odbore, umeleckých štýloch, formách a tvorcoch. Sú schopní samostatne získavať, spracovať a vyhodnotiť informácie.
Ovládajú techniku umeleckej tvorby (alebo interpretácie) na vekovo primeranej úrovni v súlade s učebnými osnovami a individuálnymi dispozíciami žiakov.

3. Vlastné zameranie školy

SZUŠ v Utekáči navštevujú žiaci z obce Utekáč a žiaci z okolitých obcí. Ich vekové rozpätie korešponduje s vekom detí ZŠ.

Aj napriek silnej konkurencii centier voľného času a školských klubov má umelecké školstvo stále svojich priaznivcov, čo odzrkadľuje aj záujem o zriadenie ZUŠ v obci na základe dotazníkovej metóde, ktorú sme zvolili na základe prvotných podnetov zo strany rodičov.

- Od školského roku 2025/2026 sa chceme venovať dlhodobému projektu Výchovné koncerty pre žiakov I. stupňa ZŠ v okolí, kde cieľom je získať základňu pre štúdium na SZUŠ vo všetkých odboroch. Koncerty by prebiehali jeden-krát za polrok a boli by prepojené s výtvarnou dielňou. Budú mať rôzne tematické zameranie.
- Verejné koncerty k Dňu úcty k starším, Dňu matiek, Vianočné koncerty v Utekáči a v okolitých obciach, Fašiangy, Deň matiek, Deň detí.
- Interná súťaž SMS Heureka (sieť škôl v systéme zriaďovateľa) pod názvom Heureka má talent, ktorá sa koná 1 krát do roka.
- Záverečná akadémia žiakov SMS Heuréka (sieť škôl v systéme zriaďovateľa), kde sa stretávajú žiaci z iných ZUŠ v rámci zriaďovateľskej pôsobnosti.
- Postupne rozvíjať ďalšie zamerania hudobného odboru.
- Škola v štádiu ďalšieho vývoja sa plánuje venovať aj ďalším projektom, ktoré budú rozvíjať získané zručnosti žiakov a rozvíjať ich prezentáciu sa na verejnosti.

4. Dĺžka štúdia

V jednotlivých odboroch sa vyučuje formou individuálneho a skupinového vyučovania v prípravnom štúdiu, základnom štúdiu I. stupňa a II. stupňa.

Dĺžka štúdia:

- prípravné štúdium: 1 - 2 roky
- I. stupeň základného štúdia: 7 - 9 rokov

4.1 Prípravné štúdium ZUŠ

Prípravné štúdium má najviac dva ročníky. Je určené pre žiakov prvého stupňa základnej školy a pre talentované deti v predškolskom veku na intenzívne diagnostikovanie umeleckých schopností dieťaťa a jeho následné zaradenie do príslušného umeleckého odboru. Pre žiakov, ktorí nenavštevovali prvý stupeň základného štúdia v literárno-dramatickom odbore, možno zriadiť jednoročné prípravné štúdium na druhom stupni. Je dôležité venovať pozornosť psychologickým faktorom – prirodzenej túžbe dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii – prebudiť vnímavosť, predstavivosť a následne formovať návyky.
Hravý spôsob výučby PŠ zefektívňuje prácu, udržuje záujem dieťaťa a rozvíja jeho fantáziu. Dôležitá je atraktívnosť tém a objavnosť.

4.2 Základné štúdium – stupne vzdelania

Základné štúdium sa člení na prvý stupeň, ktorý nadväzuje na prípravné štúdium a na druhý stupeň, ktorý nadväzuje na prvý stupeň základného štúdia. Štúdium na prvom stupni má najviac deväť ročníkov a na druhom stupni má najviac štyri ročníky. Je určené pre žiakov, ktorí preukázali požadovanú úroveň umeleckých schopností, zručností a návykov umožňujúci ich ďalší úspešný rozvoj v príslušnom umeleckom odbore.
Prvý stupeň základného štúdia sa člení na prvú časť, ktorá má najviac štyri ročníky a na druhú časť, ktorá má najviac päť ročníkov. Úspešným absolvovaním posledného ročníka prvej časti prvého stupňa základného štúdia získa žiak primárne umelecké vzdelanie (ISCED 1B). Úspešným absolvovaním posledného ročníka druhej časti prvého stupňa základného štúdia získa žiak nižšie sekundárne umelecké vzdelanie (ISCED 2B).
Zaradenie žiaka do rozšíreného štúdia navrhuje triedny učiteľ. Návrh predkladá riaditeľovi školy do 31. marca školského roka, ktorý predchádza školskému roku, v ktorom má byť žiak zaradený do rozšíreného štúdia.

5. Podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP)

Súkromná základná umelecká škola v Gemerskom Jablonci uplatňuje princípy inkluzívneho vzdelávania a vytvára rovnaké príležitosti na rozvoj umeleckého talentu pre všetkých žiakov. Pri vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP) – vrátane žiakov so zdravotným znevýhodnením, zo sociálne znevýhodneného prostredia alebo žiakov s nadaním - postupujeme individuálne, s rešpektom k ich možnostiam, osobitostiam a špecifickým potrebám.
Výchovno-vzdelávací proces a poskytovanie podporných opatrení realizujeme plne v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania podľa aktualizovaného školského zákona. Naším cieľom je zaistiť duševné zdravie a sociálny wellbeing pre všetkých žiakov. Inklúzia na SZUŠ v Gem. Jablonci nespočíva len v prispôsobení osnov, ale v aktívnom odstraňovaní bariér v komunikácii a v plnohodnotnom prijatí každého jedinca do komunity našej školy.

5.1 Formy a podmienky začlenenia (integrácie)

Žiaci so ŠVVP sú vzdelávaní formou školskej integrácie priamo v bežných triedach (skupinové vyučovanie) alebo v rámci individuálneho vyučovania (hudobný odbor). Naším prvoradým cieľom je, aby žiak napriek svojim obmedzeniam zažíval pocity úspechu, rozvíjal svoju emočnú inteligenciu a plnohodnotne sa zapájal do života školy.
Pre úspešný priebeh vzdelávania škola zabezpečuje tieto podmienky:

- Individuálny vzdelávací program (IVP): Ak to charakter znevýhodnenia žiaka vyžaduje, pedagóg v spolupráci s príslušným zariadením poradenstva a prevencie (CPP) vypracuje IVP. Tento program modifikuje učebné osnovy, určuje špecifické metódy hodnotenia a prispôsobuje tempo výučby.
- Materiálno-technické zabezpečenie: Podľa možností školy a potrieb žiaka zabezpečujeme kompenzačné pomôcky, špeciálne upravené texty (napr. zväčšené notové zápisy alebo upravené literárne texty) a didaktické materiály uľahčujúce vnímanie umeleckého diela.
- Úprava prostredia: Vytvárame bezpečné, stimulujúce a emočné prostredie, ktoré minimalizuje stres a rešpektuje psychohygienické potreby žiaka (napr. častejšie prestávky, upravená dĺžka sústredenia).

5.2 Špecifiká prístupu v umeleckých odboroch

Pedagógovia SZUŠ Gemerský Jablonec uplatňujú pri práci so žiakmi so ŠVVP zážitkové učenie a činnostne orientované vyučovanie, ktoré uľahčuje prekonávanie bariér:

- Hudobný odbor: Výber hudobného nástroja a repertoáru flexibilne prispôsobujeme anatomickým a psychickým možnostiam žiaka. Využívame multisenzorický prístup (spojenie sluchu, zraku a hmatu) a zameriavame sa na terapeutický účinok hudby.
- Tanečný odbor: Pohybové aktivity a choreografie modifikujeme tak, aby zodpovedali motorickým schopnostiam žiaka. Kladieme dôraz na radosť z pohybu, koordináciu, správne držanie tela a socializáciu v kolektíve.
- Výtvarný odbor: Žiakom poskytujeme alternatívne formy vyjadrenia prostredníctvom prispôsobených výtvarných techník a nástrojov. Výtvarný prejav slúži ako významný komunikačný kanál pre žiakov, ktorí majú ťažkosti s verbálnym vyjadrovaním.
- Literárno-dramatický odbor: Pomáha žiakom prekonávať rečové bariéry, rozvíjať sociálne zručnosti a empatiu prostredníctvom hrania rolí. Rešpektujeme individuálne tempo pri práci s textom a odbúravame trému pred verejným vystúpením.

• Hudobná tvorba: Žiak rozvíja svoje zmyslové vnímanie, koordináciu a priestorovú orientáciu prostredníctvom práce s obrazom a zvukom. Dokáže s individuálnou podporou alebo v bezpečnom skupinovom prostredí vyjadriť svoje pocity, myšlienky a nápady pomocou digitálnych médií (napr.zvuku či jednoduchej animácie). Zvláda základnú manipuláciu s prístupnou technikou (napr. tablet) a vďaka tvorivému procesu posilňuje svoje sebavedomie, sociálne zručnosti a schopnosť zdieľať vlastný vnútorný svet s okolím.

5.3 Multidisciplinárna spolupráca

Základom úspešnej integrácie žiaka so ŠVVP v našej škole je prepojenie troch kľúčových zložiek:

1. Pedagóg SZUŠ: Uplatňuje odporúčania odborníkov, metodicky vedie žiaka, úzko spolupracuje s ostatnými odbormi pri medziodborových projektoch a citlivo zapája žiaka do kolektívu.
2. Zákonný zástupca: Škola udržiava s rodičmi pravidelný a otvorený dialóg, konzultuje s nimi pokroky dieťaťa, domáce cvičenie/prípravu a konzultuje ich zapojenie do školských aktivít.
3. Poradenské zariadenia: Škola úzko kooperuje so spádovými zariadeniami poradenstva a prevencie (CPP), ktoré škole poskytujú odborné posudky, metodické usmernenia a odporúčania pre prácu s integrovaným žiakom.

5.4 Hodnotenie a klasifikácia žiakov so ŠVVP

Pri hodnotení umeleckých výsledkov žiaka so ŠVVP sa uplatňuje humanistický prístup. Hodnotenie je zamerané na posúdenie individuálneho pokroku žiaka, jeho snahy, miery vloženej energie a rozvoja kľúčových kompetencií, nie na striktné porovnávanie s výkonmi ostatných spolužiakov. Kritériá hodnotenia sú upravené v súlade s Metodickými pokynmi na hodnotenie a klasifikáciu žiakov ZUŠ a zohľadňujú odporúčania CPP.

6.Učebné osnovy

6.1. Hudobný odbor

CIELE ODBORU

Žiaci

- orientujú sa v hudobnej kultúre a svete hudobného umenia, prejavujú vlastné postoje a rozlišujú hodnoty v hudbe rôznych štýlov a žánrov,
- demonštrujú rozvinuté pohybové procesy v senzorickej a motorickej zručnosti (zbehlosti) pri hre na hudobnom nástroji,
- uplatňujú základy hudobného myslenia, hudobného a estetického vedomia v sústave a v medzipredmetových vzťahoch,
- čítajú notový text s porozumením a zapojením intelektových kompetencií (vnímanie, pochopenie, zapamätanie a využitie),
- vlastnou tvorivou činnosťou prejavujú kreatívne myslenie, cítenie a záujem o hudbu, vyhľadajú a spracujú informácie.

HRA NA KLÁVESOVÝCH NÁSTROJOCH

CIELE ŠTUDIJNÝCH ZÁMERANÍ

Žiaci:

- sa orientujú v druhoch umenia a vedia prijímať umenie,
- aplikujú nadobudnuté kompetencie v skupine študijných zameraní hra na klávesových nástrojoch v praxi,
- preukazujú schopnosť komunikácie v umeleckej oblasti,
- získavajú a správne pracujú s informáciami v oblasti umeleckej inštrumentálnej interpretácii a v oblasti medzipredmetových vzťahov,
- analyzujú a tvorivo riešia problémy vo vyučovacom procese.

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent prvej časti I. stupňa primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1 B) základného štúdia skupiny študijných zameraní hra na klávesových nástrojoch po preukázaní vedomostí a zručností, ktoré nadobudol v priebehu štúdia, je pripravený pokračovať v štúdiu druhej časti I. stupňa základného štúdia skupiny študijných zameraní hra na klávesových nástrojoch. Po ukončení

prvej časti I. stupňa základného štúdia má žiak osvojené základy umeleckej výchovy a vzdelávania v danom študijnom odbore.

Získal základy odborného jazyka a komunikácie v umeleckej oblasti. Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia sa dokáže vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých vyjadrovacích prostriedkov príslušného odboru a vyučovacieho predmetu, v ktorom si rozvinul schopnosť tvoriť a prijímať umenie na danej úrovni stupňa ukončeného vzdelania. Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií, ktoré absolvent dosiahol na konci prvej časti I. stupňa základného štúdia nie je ukončená. Vytvára len základ pre následné stupne vzdelávania.

Absolvent druhej časti nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia ZUŠ skupiny študijných zameraní hra na klávesových nástrojoch má ukončený I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy. Absolvovaním súboru predmetov umeleckého vzdelávania je pripravený na štúdium na stredných školách hudobného a pedagogického zamerania. Absolvent je pripravený na celoživotné vzdelávanie a rozširovanie svojich nadobudnutých všeobecných a odborných vedomostí a zručností v umeleckej oblasti. Po ukončení druhej časti I. stupňa základného štúdia ZUŠ má žiak osvojené základy umeleckej výchovy a vzdelávania v danom vyučovacom odbore. Získal základy pre osvojenie účinných techník celoživotného učenia sa a pre rozvoj nadobudnutých spôsobilostí. Je schopný umelecky pôsobiť v rôznych skupinách, súboroch, umeleckých formáciách. Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia ZUŠ dokáže pomenovať druhy umenia, ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky, uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote, cení si ľudové tradície,
rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoje názory a postoje k estetickým hodnotám, správa sa kultúrne, kultivovane primerane okolnostiam, situáciám a sociálnym potrebám, je schopný využívať osvedčené stratégie učenia sa, nadobudnuté teoretické i praktické poznatky dokáže uplatniť pri ďalšej samostatnej činnosti, svoje vedomosti dokáže sám rozvíjať, obnovovať, je schopný primerane reagovať na nové trendy i na spoločenský vývoj, na základe získaných poznatkov a skúsenosti dokáže hodnotiť a kriticky pristupovať k ďalšiemu tvorivému procesu, dokáže uplatniť nadobudnuté znalosti a spôsobilosti v rôznych životných situáciách, dokáže využívať dostupné formy sociálnej komunikácie s okolím, s ktorým prichádza do kontaktu. Úroveň
rozvinutosti kľúčových spôsobilostí, ktoré žiaci dosiahnu v druhej časti prvého stupňa základného štúdia ZUŠ, nie je ukončená. Vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***Prípravné štúdium***
Hodinová dotácia	**2 hodiny**

Číslo UP	**1a**
Predmet	**Prípravná hudobná výchova**

Žiaci po ukončení 1. roku prípravného štúdia ,,A" základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ aplikujú pri hre na klavíri správne sedenie a postavenie ruky, ✓ zahrajú správnym spôsobom elementárne prstové cvičenia non legato, ✓ predvedú uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu, ✓ rozlišujú tóny na klaviatúre sluchovo: nízke - vysoké, dlhé – krátke, silné – slabé, ✓ orientujú sa vizuálne na klaviatúre niektoré tóny hudobnej abecedy, ✓ rozoznajú na elementárnej úrovni dynamiku a tempo skladieb: hlasno – ticho, pomaly – rýchlo, ✓ rozlíšia náladu, tempo a dynamiku skladieb, ✓ rozpoznajú kontrastné časti skladieb: pomalá – rýchla, veselá – smutná, ✓ interpretujú podľa sluchu jednoduché krátke melodické fragmenty jednou rukou, striedaním rúk – non legato, ✓ zahrajú spamäti elementárne hudobné motívy (napr.: ,,kukučka") alebo frázy (napr.: riekanky na jednom - dvoch tónoch), ✓ rytmizujú jednoduché riekanky, ✓ aplikujú správne elementárne prvky improvizácie na úrovní tvorivých hudobno-didaktických hier.	Hrací aparát. Základy techniky hry na klavír. Klaviatúra. Hudobno-výrazové prostriedky. Základy hudobných foriem. Základy klavírnej interpretácie. Základy hry spamäti. Rytmické kompetencie. Tvorivo-hudobné schopnosti.

Žiaci po ukončení 2. roku prípravného štúdia ,,A" základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**

✓ rozpoznajú noty v husľovom kľúči v súvislom notovom texte, ✓ používajú základné hodnoty nôt, pomlčiek, spôsoby hry non legato, portamento v hre na klavíri, ✓ rozpoznajú malú piesňovú a jednoduchú dvojdielnú formu, ✓ preukážu zvládnutie technických prstových cvičení, uvoľňovacích cvičení hracieho aparátu, ✓ určujú sluchom náladu, tempo, dynamiku skladieb, ✓ zahrajú ľudové piesne so sprievodom a jednoduché prednesové skladbičky podľa notového zápisu, ✓ rytmizujú jednoduché riekanky, ✓ dokážu hrať na klavíri spamäti jednoduché ľudové piesne.	Notový zápis. Základné hudobno-teoretické a hudobno-výrazové prostriedky. Základy hudobných foriem. Základné technické návyky. Percepčné činnosti Interpretačné návyky. Rytmické cítenie. Hudobná pamäť.

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

- 2 skladbičky rozličného charakteru primeranej náročnosti.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***1./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ aplikujú základy správneho používania hracieho aparátu pri hre na nástroji, ✓ orientujú sa na klaviatúre vizuálne	Základné interpretačné návyky, klaviatúra. Notopis (v husľovom kľúči: g – g2, v basovom: c –

v rozsahu teoretických vedomostí a sluchovo – výška tónu, ✓ definujú noty, hodnoty nôt, pomlčiek v študovanej skladbe, ✓ rozoznajú označenia hudobno-výrazových prostriedkov v notovom texte, ✓ vysvetlia základné hudobné a umelecké termíny v rozsahu študovaných skladieb, ✓ rozlišujú časti jednoduchej dvojdielnej hudobnej formy: sloha - refrén, smutná - veselá, pomalá - rýchla, ✓ používajú správny prstoklad pri interpretácii skladieb (aj podkladanie a nadkladanie palca), ✓ reprodukujú technické cvičenia a stupnice v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ reprodukujú durové stupnice zvlášť a v protipohybe v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ zvládnu interpretačne klavírne spôsoby hry: non legato, legato, staccato, portamento, ✓ aplikujú poznatky z oblasti frázovania, ✓ používajú pri interpretácii rôznu dynamiku: forte, piano, mf, mp, dim, crescendo, ✓ interpretujú skladby v rôznych tempách: moderato, allegro, ✓ realizujú primeranými prostriedkami zámer skladateľa: charakter, náladu a obsah hudby, ✓ interpretujú klavírne skladby: ľudovú pieseň v úprave skladateľa, prednesové skladby primeranej náročnosti, základy polyfónie, ✓ interpretujú vybrané skladby spamäti, ✓ použijú správne súčasný pedál, ✓ zvládnu spôsoby hru non legato, legato, staccato, portamento, kantiléna	g1), hodnoty nôt, pomlčiek. Poznatky o hudobno-výrazových prostriedkoch: p, f, mf, mp, dim, cresc., tempo: moderato, allegro, hudobná fráza. Hudobná terminológia: hudobný nástroj, tón, klaviatúra, kladivková mechanika, skladba, charakter, nálada. Základné poznatky o hudobných formách, žánroch, štýloch, obdobiach a skladateľoch a pod. v súlade so študovanými skladbami. Technické cvičenia: uvoľnenie hracieho aparátu a osvojenie si správneho spôsobu jeho používania, vhodné prstové cvičenia Technické etudy: výber skladieb zodpovedajúcich technickým prvkom z klavírnych škôl. Stupnice: hra durových stupníc zvlášť a v protipohybe: C, G, D, A, E – dur cez dve oktávy + durový 5- akord melodický a harmonický. Spôsoby hry a úderová gramotnosť (non legato, legato, tenuto, portamento, staccato, dvojhmaty, odťahy, skupinky dvoch, troch, štyroch, piatich tónov), plynulosť hry, kvalita tónu, jeho tvorba. Klavírne skladby: ľudová pieseň v úprave skladateľa, prednesové skladby primeranej náročnosti, základy polyfónie: hra melodického partu striedavo ľavou a pravou rukou. Súčasný pedál v jednoduchej forme. Spôsoby hry. Hudobná pamäť. Praktické zvládnutie hudobno-výrazových prostriedkov. Základy realizácie umeleckého obrazu skladby: charakter, nálada a obsah hudby. Percepcia, sluchová kontrola pri hre na klavíri, hra podľa sluchu.

v obidvoch rukách, ✓ zahrajú spamäti ľudové piesne podľa sluchu s jednoduchým sprievodom gajdošskej kvinty, ✓ zvládnu správne frázovanie jednoduchých aj melodických útvarov, rozlišovanie a aplikácia základnej dynamiky v interpretovaných skladbách: forte, piano, mf, mp, dim, crescendo, interpretácia skladieb v rôznych tempách: moderato, allegro. ✓ realizujú prakticky základy hry z listu, ✓ počúvajú sa pri vlastnej interpretácii, ✓ aplikujú pri interpretácii základné rytmické útvary, ✓ aplikujú základy rytmizácie a melodizácie textu. ✓ zahrajú z listu skladby nižšej náročnosti, ✓ zahrajú jednoduché ľudové skladby so sprievodom gajdošskej kvinty.	Rytmus a metrum. Rytmizácia textu, melodizácia textu. Základy hry z listu. Sprievod vo forme gajdošskej kvinty: T– D.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***1./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Hudobná náuka**

INTERPRETAČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ intonujú jednoduché durové a molové melódie, ✓ interpretujú základné metrické hodnoty	Jednohlasné melódie a piesne bez náročných skokov. Rytmické a rytmicko-melodické hry.

s rozoznaním prízvučnej doby,

- ✓ vytvárajú sprievod k jednoduchým piesňam na detských melodicko-rytmických nástrojoch,

✓ vytvárajú rytmické a rytmicko-melodické útvary s použitím páru šestnástinových, osminových nôt, štvrťovej, štvrťovej s bodkou, polovej, polovej s bodkou, celej noty a pomlčky v štvorštvrťových a osminových taktoch a s udávaním základného metra.

Základné metrické hodnoty dvojdobého a trojdobého taktu s rozlišovaním prízvučnej a neprízvučnej doby, ich kombinácie a spájanie s pohybom (napr. pochod, valčík), taktovanie dvojdobého a trojdobého taktu.

Vokálno-inštrumentálne, hudobno-pohybové a hudobno-dramatické hry.

PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ vnímajú krátke hudobné ukážky a hudobné rozprávky a verbálne vyjadria zážitok z nich,	Sústredené počúvanie krátkych skladbičiek rôzneho charakteru, hudobných rozprávok, verbalizácia zážitku, určenie nálady.
✓ rozlišujú charakter dur a mol,	Identifikácia použitých výrazových prostriedkov hudby na základe ich počúvania (pohyb melódie, dynamika, tempo, metrum, durový a molový charakter skladby, tónina).
✓ zapisujú krátke rytmické motívy, vytvárajú rytmické ozveny, rytmicko-melodické dialógy, rytmizujú a melodizujú riekanky a detské texty,	Rytmicko-melodické cvičenia a hry s následným prevedením do znakovej podoby.
✓ transponujú melodické motívy na chromatickej zvonkohre alebo klavíri (akordeóne).	Transpozícia.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ ovládajú notopis husľového kľúča (c^1 -g^2),	Notová osnova, takt, taktová čiara, opakovacie znamienko.
✓ ovládajú notopis basového kľúča (c -c^1),	Noty c -g^2, posuvky.
✓ rozpoznajú stupnicu dur a mol,	Durový a molový trojzvuk, celý tón a poltón.
✓ poznajú trojzvuk,	2/4, 3/4, 4/4, 3/8,4/8 takt.
✓ ovládajú základnú terminológiu podľa obsahového štandardu.	Stupnica, legato, staccato.
	Dynamické značky - p, mf, f, crescendo, decrescendo.
	Tempové značenie - moderato, allegro.
	Abreviatúry - prima volta, seconda volta, opakovacie znamienko.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***2./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ používajú správne sedenie za klavírom, postavenie rúk, ✓ rozoznávajú základné tempové označenia v notovom zápise, ✓ zvládnu hru durových stupníc s # a s b cez dve oktávy v rovnom pohybe a protipohybe v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ zvládnu hru molových stupníc harmonických a, e, h mol a d, g, c mol, ✓ zvládnu hru tonického kvintakordu s obratmi spolu + malý rozklad zvlášť, ✓ aplikujú spôsoby hry v klavírnej interpretácii: tenuto, legato, staccato, ✓ rozpoznajú základné dynamické znamienka, ✓ pracujú správne s kantilénou v obidvoch rukách, ✓ pracujú správne s kvalitou tvorby tónu a jeho intenzitou primerane danému ročníku, ✓ zvládnu prvky klavírnej techniky pri hre akordov a skladieb etudového charakteru, ✓ zvládnu tvorbu tónu, kantilény a správneho frázovania,	Interpretačné návyky. Notopis, hodnoty nôt, pomlčky: v súlade so vzdelávacími štandardmi predmetu hudobná náuka a študovanými skladbami. Teoretická znalosť durových a molových stupníc, T 5, obraty: v súlade so vzdelávacími štandardmi predmetu hudobná náuka a požiadavkami na tento ročník. Zvládnutie durových stupníc: C dur – Cis dur, Fdur - Ces dur. Molové stupnice (poznámka: podľa individuálnych schopností žiaka – a, e, h, d, g, c mol harmonická). Klavírna technika. Prstoklad. Cvičenia na správne používanie hracieho aparátu, zväčšovanie rozpätia ruky. Hra akordov: tonický kvintakord s obratmi spolu + malý rozklad zvlášť, skladby etudového

✓ preukážu prakticky ovládanie hudobno-výrazových prostriedkov pri hre technických cvičení a klavírnych skladieb: ✓ dokážu frázovať dlhšie melodické celky, ✓ používajú správne predpísaný prstoklad v skladbe, ✓ ovládajú techniku základného používania súčasného pedálu, ✓ zvládnu hru skladieb v 2/4, 3/4, 4/4 a 3/8 takte, ✓ interpretujú vybrané skladby spamäti, ✓ hrajú z listu, ✓ interpretujú ľudové piesne v úprave a klavírne skladby v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ rozpoznajú sluchom melodické fragmenty, výšku tónu, molovú stupnicu, ✓ rozlíšia sluchom molový a durový tónorod, ✓ dokážu rytmizovať riekanky, vytlieskať hodnoty nôt, ✓ rozpoznajú sluchom a v notovom texte základné metrické formácie – trojdobé, dvojdobé metrum, triola, bodkovaný rytmus. ✓ transponujú krátke melodické útvary do jednoduchých tónin, ✓ aplikujú základné návyky pri verejných vystúpeniach, ✓ dokážu samostatne nacvičiť skladbu z literatúry nižšieho ročníka.	charakteru kratšieho rozsahu zamerané na riešenie rôznych technických problémov. Kantiléna, práca na kvalite tvorby tónu a jeho intenzite, správnosť frázovania dlhších melodických celkov, súčasný pedál. Hudobno-výrazové prostriedky: artikulácia jednoduchých melodických ozdob: príraz, nátril, obal, a základy súčasnej synkopickej pedalizácie, vyjadrovanie nálady, charakteru a obsahu hudby. Klavírne skladby: ľudové piesne v úprave, základy polyfónie vo forme jednoduchých skladieb, prednesové skladby rôzneho štýlu a charakteru, skladby v husľovom i basovom kľúči. Návyky samostatného štúdia jednoduchých skladieb. Hudobná pamäť, vôľa, disciplína, trpezlivosť, systematičnosť pri domácej príprave: rozvíjanie návykov. Hra z listu: klavírna literatúra z nižšieho ročníka. Sluchová sféra ako hlavný prvok hudobného interpretačného prejavu, sluchová analýza molovej stupnice, molový a durový tónorod: rozpoznanie podľa sluchu. Metricko-rytmická sféra, náročnejšie rytmické útvary: Transponovanie jednoduchých melodických útvarov. Hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T,D; tvorba jednoduchého sprievodu k ľudovým piesňam.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***2. / prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Hudobná náuka**

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ rozlišujú jednohlasný spev od viachlasného spevu, realizujú kánonický spev,	Interpretácia jednohlasných melódií a piesní bez náročných skokov so sprievodom, jednoduchý dvojhlas a kánon.
✓ intonujú melodické motívy, durový a molový kvintakord, príp. s pridanou oktávou,	Intonácia.
✓ vnímajú krátke skladby a reagujú na ne vlastnou činnosťou,	Počúvanie skladieb, aktívna percepcia a verbalizácia zážitku (hudobný príbeh, záhady hudby).
✓ ovládajú rytmické členenie a základné taktovacie schémy,	Komplementárne vokálne a inštrumentálne činnosti do skladieb alebo ich úryvkov.
✓ identifikujú metrum skladby a určia príp. rytmické zvláštnosti,	Rytmizácia a melodizácia detských veršov, vlastných textov s použitím trioly, synkopy, bodkovaného rytmu, predtaktia.
✓ transponujú melodické motívy na chromatickej zvonkohre alebo klavíri (akordeóne),	Transpozícia.
✓ rozlišujú sluchom intervalové kroky, durový a molový charakter tóniny, durové a molové kvintakordy,	Intervaly, kvintakord a obraty - identifikácia.
✓ rozlišujú zvukovo kontrastné nástroje, ovládajú delenie do skupín.	Zvukovo kontrastné nástroje a ich zvuková charakteristika (farba), tiež ľudské hlasy.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ orientujú sa v durových a molových stupniciach do 3# a 2b,	Orientácia v durových stupniciach do 3 # a 2b.
✓ ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu.	Dynamické označenia pp, ff. tempové označenia allegretto, adagio, fermata, ligatúra, ritardando, accelerando, predtaktie, synkopa, triola.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***3./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ zvládnu hru legato a staccato v tempe, ✓ zvládnu techniku jednoduchých skokov, ✓ ovládajú súčasný a synkopický pedál, ✓ využívajú percepciu a kantilénu vo svojej hre, ✓ rozlišujú kantilénu v pravej a ľavej ruke, dokážu s ňou samostatne pracovať, ✓ využívajú návyky akordickej techniky hry v interpretácii, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc (harmonických a melodických) kombinovaným spôsobom, v primeranom tempe podľa svojich schopností, ✓ vytvárajú a hrajú tonický kvintakord s obratmi + malý rozklad spolu, ✓ dokážu naštudovať v priebehu roka niekoľko etúd primeranej náročnosti, ✓ rozumejú umeleckej a technickej zložke interpretácie študovaných skladieb, ✓ rozlišujú charakter skladieb podľa obsahu, nálady a tempa a štýlového obdobia, ✓ dokážu správne frázovať dlhšie melodické útvary a charakterovo stvárniť skladbu, ✓ dokážu plynule podkladať a nadkladať prsty,	Legato v tempe, technika staccato. Technika jednoduchých skokov, akordická hra. Synkopický pedál. Kantiléna v pravej a ľavej ruke: rozlišovanie, samostatná práca s ňou. Zmysel pre rozlišovanie charakteru skladieb podľa obsahu, nálady Pasážová technika: zdokonaľovanie s dôrazom na legato, presná a zrozumiteľná artikulácia tónov, plynulé podkladanie a nadkladanie prstov, plynulá hra rozkladov. Durové stupnice v kombinovanom pohybe, T5,v plynulom tempe, primeranom individuálnym možnostiam žiaka, obraty (tenuto, staccato, rozložene). Molové stupnice (melodické) kombinovaným spôsobom, v primeranom tempe, počet: podľa individuálnych predpokladov žiaka. Etudy rôzneho technického zamerania na

plynule hrať rozklady, ✓ zvládnu hru jednoduchých melodických ozdôb, ✓ interpretujú skladby rôznych štýlových období, ✓ zahrajú z listu skladby z klavírnej literatúry nižšieho ročníka, ✓ rozlíšia sluchom vybrané štýlové obdobia, ✓ transponujú jednoduché melódie, ✓ rozpoznajú základné harmonické funkcie, ✓ použijú T,D pri hre jednoduchých ľudových piesní.	väčších plochách. Rozvíjanie umeleckej a technickej zložky interpretácie študovaných skladieb. Schopnosť rozlíšiť štýlové obdobia: budovanie. Práca s kvalitou tvorby tónu a jeho intenzitou. Frázovanie dlhších melodických útvarov a správnosť obsahového stvárnenia skladieb. Koordinácia rúk a nôh pri používaní pedálu. Melodické ozdoby: plynulá hra. Zvládnutie skladieb: polyfonické skladby (tance, menuety, fughetty a pod.), prednesové skladby rôzneho charakteru a štýlu. Hra z listu. Vybrané štýlové obdobia: percepčné vnímanie. Transponovanie. Hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T,D.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***3. / prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Štvorručná hra***

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ rozlišujú part primo a secondo, ✓ počúvajú sa pri štvorručnej klavírnej hre, ✓ reprodukujú podľa sluchu spoločne s učiteľom jednoduché melódie unisono v rovnom pohybe dvoma rukami na tému ľudovej piesne, ✓ interpretujú spolu s iným žiakom jednoduché štvorručné skladby podľa notového zápisu, ✓ vyjadrujú v štvorručnej interpretácii charakter skladby pomocou základných hudobno-výrazových prostriedkov, ✓ tvoria základné harmonické funkcie: T a D v durových tóninách, ✓ aplikujú základné harmonické funkcie: Ta D pri sprievode ľudových piesní vo forme gajdošskej kvinty, ✓ aplikujú základy návykov kolektívneho muzicírovania, ✓ počúvajú sa pri komornej hre, ✓ interpretujú jednoduché skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom.	Základné princípy kolektívneho muzicírovania – súhra, výchova k pohotovosti, zosúladenie spoločných činnosti - nástupy, hudobno-výrazové prostriedky. Delenie hudobných partov, ich význam pri spoločnej interpretácii. Počúvanie sa navzájom pri štvorručnej klavírnej hre. Interpretácia jednoduchých štvorručných skladieb podľa notového zápisu s učiteľom, iným žiakom. Základy návykov komornej hry. Interpretácia skladieb komornej hry primeranej náročnosti spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Základné harmonické funkcie: T a D v durových tóninách. Aplikácia základných harmonických funkcií: T a D vo forme gajdošskej kvinty pri sprievode ľudových piesní.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***3. / prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Hudobná náuka**

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ reprodukujú jednoduchý rytmicko-melodický útvar, ✓ ovládajú dvojhlasný spev a spev v kánone, ✓ analyzujú súčasne znejúce dve alebo tri melodické pásma, resp. dve pásma so sprievodom, ✓ transponujú tóny a úryvky melódií zo vzdialenejších oktáv do svojej hlasovej polohy, ✓ rozlišujú piesne a skladby podľa obsahu a určia primerané výrazové prostriedky, ✓ vytvárajú vlastné melodicko-rytmické tvary zhudobňovaním vybraného textu s ostinátnym rytmicko-harmonickým sprievodom improvizačného charakteru, ✓ aktívne využívajú melodickú, rytmickú, metrickú, tempovú a tonálnu predstavivosť a hudobnú pamäť pri počúvaní a kolektívnych činnostiach.	Interpretácia detských ľudových a umelých piesní aj s klavírnym sprievodom. Intonácia intervalov: veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta, veľká a malá sekunda ako paralela celého tónu a poltónu. Transpozícia. Počúvanie skladieb, aktívna percepcia. Ľudové piesne s rôznym obsahom a funkciou (svadobné, žatevné, uspávanky, vojenské atď.), delenie podľa regiónu. Durový a molový charakter piesní a skladieb, veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ rozoznávajú intervaly, poznajú princípy ich tvorenia, ✓ ovládajú stupnice do štyroch predznamenaní, ✓ ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu, ✓ rozlišujú nástroje a nástrojové skupiny orchestra.	Pomenovanie stupňov v stupnici: prima - oktáva a ich kvalita. Durové a molové stupnice do 4# a 4bé, rovnomenné a paralelné. Predtaktie, kánon, jednodielna, dvojdielna a trojdielna malá piesňová forma. stupnice. Nástrojové skupiny v symfonickom orchestri, komorný orchester, komorné telesá.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***4./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**

Číslo UP	**3**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ ovládajú cvičenia na rozširovanie rozpätia rúk hraním štvorzvuku zvlášť, ✓ zvládnu hru všetkých molových melodických aj harmonických, durových stupníc kombinovaným spôsobom cez dve oktávy v rovnom pohybe a protipohybe v primeranom tempe, ✓ ovládajú hru tonického kvintakordu s obratmi + malý rozklad spolu, ✓ dokážu naštudovať etudy rôzneho technického zamerania, ✓ dokážu dbať na farebnosť tónu a dynamickej škály pri hre klavírnych skladieb, ✓ dokážu samostatne, správne, dostatočne a efektívne pracovať na skladbách daného ročníka, ✓ pracujú správne s hudobnou frázou skladby, ktorú dokážu sami diferencovať, ✓ zvládnu hru zložitejších melodických ozdôb, ✓ zahrajú naštudované skladby v rýchlejšom tempe, ✓ používajú samostatne pedál v jednoduchých skladbách, ✓ rozpoznajú hudobnú formu skladby, jej štruktúru, jednotlivé časti, ✓ rozpoznajú presnú artikuláciu skladieb z hľadiska umeleckého a technického, ✓ zvládnu interpretáciu skladieb podľa obsahového štandardu, ✓ dokážu sami naštudovať jednoduché skladby, ✓ aplikujú základy tvorby sprievodu pri hre	Cvičenia pre zväčšovanie rozpätia ruky, rytmické cvičenia. Molové stupnice melodické a harmonické, durové stupnice. Tonický kvintakord s obratmi + malý rozklad spolu, štvorzvuk: príprava hraním zmenšeného septakordu. Etudy – rôzneho technického a tempového zamerania na väčších plochách a v rýchlejších tempách. Farebnosť tónu a dynamická škála. Hra v rýchlom tempe zodpovedajúcemu úrovni daného ročníka. Presná artikulácia skladieb z hľadiska umeleckého a technického. Kantiléna v obidvoch rukách (použiť polyfonické prvky): rozvíjanie. Práca s hudobnou frázou skladby, samostatná diferencia frázy. Melodické ozdoby - príraz, nátril, obal. Hra v rýchlom tempe. Samostatné používanie pedálu. Hudobná forma skladby, jej štruktúra, analýza jednotlivých častí. Interpretácia skladieb z hľadiska štýlových období. Polyfonické skladby s prihliadnutím na obsah a náročnosť; prednesové skladby rôzneho

ľudových piesní.	charakteru, obdobia a štýlu: klasické, moderné. Hra z listu z klavírnej literatúry nižších ročníkov. Harmonické cítenie - základné harmonické funkcie, analýza. Transponovanie jednoduchých melódií, ľudové piesne: hra podľa sluchu s použitím T,D.

Záverečná skúška:

- 2 skladby primeranej náročnosti rozličných štýlových období
  hra spamäti.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***4./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Štvorručná hra***

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ rozumejú základným princípom kolektívneho muzicírovania, ✓ definujú part primo a secondo, ✓ kontrolujú sa sluchovo pri štvorručnej klavírnej hre, ✓ reprodukujú podľa sluchu spoločne s učiteľom jednoduché melódie unisono v rovnom pohybe dvoma rukami na tému ľudovej piesne, ✓ interpretujú spolu s iným žiakom štvorručné	Princípy kolektívneho muzicírovania. Party primo a secondo, ich význam v skladbe. Základy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb. Rozvoj sluchovej kontroly pri štvorručnej klavírnej hre. Hra jednoduchej melódie podľa sluchu unisono v rovnom pohybe dvoma rukami na tému ľudovej

skladby podľa notového zápisu, ✓ reprodukujú part primo a secondo so zreteľom na primeranú náročnosť partu, ✓ vyjadrujú v štvorručnej interpretácii charakter skladby pomocou základných hudobno-výrazových prostriedkov, ✓ vytvárajú základné harmonické funkcie: T,S a D v durových tóninach, ✓ aplikujú základné harmonické funkcie: T,S a D pri sprievode ľudových piesní vo forme gajdošskej kvinty, ✓ aplikujú základy návykov kolektívneho muzicírovania, ✓ počúvajú sa pri komornej hre, ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom.	piesne. Naštudovanie a interpretácia spolu s iným žiakom - štvorručné skladby podľa notového zápisu. Naštudovanie a interpretácia partu primo a secondo so zreteľom na primeranú náročnosť partu v klavírnych skladbách. Aplikácia základných hudobno-výrazových prostriedkov pri interpretácii rôznych štvorručných klavírnych skladieb. Rozvoj sluchovej kontroly pri komornej hre. Interpretácia jednoduchých skladieb komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Základné harmonické funkcie: T, S a D v durových tóninach. Aplikácia základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode ľudových piesní v forme gajdošskej kvinty alebo celého kvintakordu.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***4./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Hudobná náuka**

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ demonštrujú svoje kompetencie pri rozvíjaní hudobnej pamäte, intonačnej schopnosti a sluchovej predstavivosti	Durové a molové melódie, základné intervaly, durové a molové kvintakordy a ich obraty.

intonáciou a zápisom motívov,

✓ aplikujú teoretické poznatky z oblasti intervalov pri ich intonovaní,

✓ sprevádzajú piesne základnými tónmi hlavných harmonických funkcií,

✓ ovládajú striedanie pravidelného a nepravidelného rytmu,

✓ demonštrujú získané kompetencie pri rytmických viachlasoch v skupinách pohybom alebo melodicko-rytmickými nástrojmi, zostavujú vlastné rytmické cvičenia,

✓ orientujú sa v tematickom okruhu Pieseň a tanec s prihliadnutím na rôzne štýlové obdobia,

✓ rozoznávajú ľudové a umelé piesne a poznajú ich sociálnu funkciu.

Aplikovanie intonačných a rytmických postupov v sluchovej analýze: rozlišovanie durových alebo molových charakterov piesní a skladieb, základných intervalov, durových a molových kvintakordov a ich obratov.

Rytmický dvojhlas alebo trojhlas (rytmy tancov).

Krátke melodicko-rytmické tvary a ich logické kombinácie vo vzťahu k mimohudobnej predstave - elementárna kompozícia.

Hlavné harmonické funkcie v sprievode k jednoduchým diatonickým melódiám, hlavné harmonické funkcie ako zdroj určitého napätia a ukľudnenia v hudbe.

Ľudová a umelá pieseň, ľudový a spoločenský tanec.

Analýza malých foriem z tematického okruhu Pieseň a tanec na základe ukážok rôznych štýlových období.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ určujú intervaly, kvintakord dur, mol, zväčšený, zmenšený,	Intervaly, kvintakordy a ich obraty.
✓ ovládajú stupnice dur, mol, lydická,	Stupnice durové a molové - princíp kvintového a kvartového kruhu.
✓ určujú základné melodické ozdoby,	Zväčšená kvarta, resp. zmenšená kvinta, lydická stupnica.
✓ rozlišujú základný harmonický priestor.	Melodické ozdoby.
	Hlavné harmonické funkcie.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**

Ročník	***1./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ uvedomujú si štruktúru durovej, molovej, chromatickej stupnice, ✓ zdokonaľujú pasážovú techniku, akordovú techniku, ✓ hrajú v plynulom tempe všetky durové a molové stupnice v kombinovanom pohybe, T5 s obratmi (tenuto, staccato, rozložene), ✓ dokážu zvládnuť veľký rozklad – rozložene cez 3 oktávy zvlášť, ✓ reprodukujú chromatickú stupnicu, ✓ hrajú etudy rôzneho technického zamerania a zdokonaľujú pedálovú techniku ✓ venujú pozornosť rozvoju rytmického cítenia, ✓ ovládajú správne návyky hudobno-interpretačných prostriedkov, ✓ interpretujú skladby z obdobia romantizmu, polyfonické skladby primeranej náročnosti, prednesové skladby rôzneho charakteru a štýlu, ✓ aplikujú princípy tvorby sprievodu pri hre podľa akordických značiek, ✓ zahrajú z listu skladby z literatúry nižších ročníkov, ✓ transponujú samostatne jednoduché melodické útvary, ✓ vytvárajú vlastné hudobné skladbičky , ✓ hrajú ľudové piesne podľa sluchu s použitím T,D, ✓ zvládnu tvorbu sprievodu podľa základných	Durová, molová, chromatická stupnica: uvedomenie si štruktúry, rozdielu medzi nimi, aplikácia v prednesovej literatúre. Pasážová technika, akordová technika: zdokonaľovanie. Durové a molové stupnice. Štvorhlasný akord podľa fyziologických možností žiaka – zvlášť, rozložene. Veľký rozklad. Chromatická stupnica (2-3 stupnice zvlášť každou rukou). Etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách s dôrazom na pasážovú, akordickú techniku, zdokonaľovanie motorickej zručnosti ľavej ruky, pedalizácia Štýlová interpretácia po technickej a výrazovej stránke. Hudobno-interpretačné prostriedky: trilok, glissando, chromatika - návyky a zdokonaľovanie hry. Zvládnutie skladieb: polyfonické skladby primeranej náročnosti, prednesové skladby rôzneho charakteru, obdobia a štýlu, zamerať sa na skladbu z obdobia romantizmu, moderné – u žiakov, ktorí inklinujú k modernej hudbe zaraďujeme klavírne úpravy skladieb pop. hudby zodpovedajúce technickým a interpretačným

akordických značiek.	požiadavkám na tento ročník. Hra z listu. Transponovanie. Hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T,D. Tvorba sprievodu.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***1./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Štvorručná hra***

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ rozumejú základným princípom kolektívneho muzicírovania, ✓ definujú a rozpoznajú part primo a secondo, ✓ analyzujú part primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ definujú a chápu úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ počúvajú sa pri štvorručnej klavírnej hre, ✓ chápu princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb, ✓ interpretujú spolu s učiteľom part primo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ interpretujú spolu s iným žiakom štvorručné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na	Princípy kolektívneho muzicírovania. Part primo a secondo. Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe. Rozvoj sluchovej kontroly pri štvorručnej klavírnej hre. Spoločná interpretácia s učiteľom partu primo podľa notového zápisu - ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Spoločná interpretácia s iným žiakom - štvorručné skladby podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Interpretácia partu primo a secondo v štvorručných skladbách, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra

klavíri, ✓ interpretujú part primo a secondo v štvorručných skladbách zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vyjadrujú v štvorručnej interpretácii charakter skladby pomocou hudobno-výrazových prostriedkov zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ aplikujú základné harmonické funkcie a ich obraty: T, S a D v durových tóninách, ✓ používajú základné harmonické funkcie: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu, v 3/4 a 2/4 taktoch, ✓ počúvajú sa pri komornej hre, ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom, ✓ aplikujú kompetencie, získané v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.	na klavíri. Možnosti použitia hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri. Základné harmonické funkcie: T, S a D v durových tóninách. Základné harmonické funkcie: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu v 3/4 a 2/4 taktoch. Sluchová kontrola pri komornej hre. Interpretácia - skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Rozvoj kompetencií, získaných v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov. Základné harmonické funkcie: T, S a D v durových tóninách. Použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode ľudových piesní vo forme gajdošskej kvinty s použitím rôznych rytmických štruktúr alebo celého kvintakordu. Sprievod spevákov alebo melodických nástrojov podľa notového zápisu v rozsahu získaných kompetencií v oblasti klavírneho sprievodu.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***1./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Hudobná náuka**

PERCEPČNÉ A TVORIVÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ verbalizujú zážitok z hudby, ✓ identifikujú použité výrazové prostriedky hudby a ich zmeny (tváre a dráma hudby), ✓ rozlišujú dynamiku, tempo a agogiku interpretovaných a počúvaných skladieb, ✓ rozpoznávajú v počúvaných skladbách charakteristické znaky jednotlivých štýlových období (barok, klasicizmus, romantizmus, impresionizmus), populárna hudba, ✓ rozpoznávajú všetky intervaly v rámci oktávy vrátane sexty a septimy, kvintakordy aj v obratoch, diatonické tóniny a cirkevné mody (lydická, mixolydická), celotónová, príp. dórska, ✓ vypracujú referát alebo vytvoria 1 kolektívny tematický celok podľa výberu žiakov.	Tematické okruhy: Ľudský hlas a jeho uplatnenie v tvorbe skladateľov, inštrumentálna hudba so zreteľným, ľahko identifikovateľným programom). Od baroka ku klasicizmu a romantizmu. Gotika (informatívne), renesancia (informatívne), impresionizmus v hudbe. Vývoj populárnej hudby. Rozšírenie sluchovej orientácie v časopriestore hudby (intervaly, akordy, stupnice, dynamika, agogika, frázovanie). Hudobno-dramatický projekt alebo referát na vybranú tému.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ identifikujú kvintakordy a ich obraty: durový, molový, zväčšený, zmenšený, ✓ orientujú sa v terminológii podľa obsahového štandardu,	Kvintakord zväčšený, zmenšený modalita, tónina, modulácia, stupnica celotónová, chromatická a pentatonická. Pieseň, opera, opereta, muzikál, melodráma, pieseň bez slov, šansón, populárne piesne súčasnosti, gregoriánsky chorál, homofónia, polyfónia, a capella, kantáta, oratórium, omša.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***2./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ systematizujú hudobno-teoretické vedomosti z predchádzajúcich ročníkov, ✓ zdokonaľujú poznatky o väčších hudobných formách, ✓ venujú pozornosť rozsahu vedomostí o: harmonických funkciách, akordoch, akordických značkách, ✓ uvedomujú si štruktúru durovej, molovej, chromatickej stupnice ✓ zdokonaľujú akordickú, pasážovú, oktávovú techniku, ✓ hrajú všetky durové a molové stupnice v kombinovanom pohybe, T5, štvorhlasný akord s obratmi spolu v plynulom tempe, ✓ zvládnu hru veľkého rozkladu – rozložene cez 3 oktávy zvlášť, ✓ reprodukujú chromatickú stupnicu, ✓ interpretujú etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách a v rýchlejších tempách, ✓ venujú pozornosť kultivovanému hudobno-interpretačnému prejavu, ✓ zvládnu zložitejšie melodické ozdoby, ✓ interpretujú klavírne skladby: zložitejšie polyfonické skladby s náročnejším vedením hlasov, prednesové skladby rôznych štýlov - klasické a moderné, zodpovedajúce	Poznatky a pochopenie väčších hudobných foriem: sonátová, cyklická, zložitejšie polyfonické skladby. Dejiny hudby v súlade s predmetom hudobná náuka a preberanými skladbami. Harmonické funkcie, akordy, akordické značky: rozširovanie rozsahu vedomostí. Durová, molová, chromatická stupnica – uvedomenie si štruktúry, rozdielu medzi nimi, ich aplikácia v prednesovej literatúre. Akordická, pasážová, oktávová technika: zdokonaľovanie zručností. Durové a molové stupnice: hra v kombinovanom pohybe, T5 s obratmi spolu (tenuto, staccato, rozložene). Štvorhlasný akord s obratmi spolu v plynulom tempe. Veľký rozklad – rozložene cez 3 oktávy zvlášť. Chromatická stupnica (2-3 stupnice zvlášť každou rukou). Etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách a v rýchlejších tempách s dôrazom na pasážovú, akordickú techniku, zdokonaľovanie motorickej zručnosti ľavej ruky.

technickým a interpretačným požiadavkám na tento ročník, ✓ preukážu návyky verejnej prezentácie, ✓ zahrajú z listu, ✓ venujú pozornosť rozvoju sluchovo-motorických zručností, ✓ kontrolujú sa sluchovo, počúvajú sa pri hre, ✓ transponujú samostatne jednoduché melodické útvary, ✓ preukážu základy improvizácie, ✓ tvoria vlastné skladbičky, ✓ zahrajú ľudové piesne podľa sluchu s použitím základných harmonických funkcií, ✓ navrhujú riešenie technického a výrazového problému, ✓ tvoria sprievod podľa akordických značiek.	Zložitejšie melodické ozdoby. Zvládnutie skladieb: zložitejšie polyfonické skladby, prednesové skladby rôznych štýlov a žánrov. Hra z listu. Sluchovo-motorické zručnosti. Počúvanie sa pri hre, sluchová kontrola. Samostatné transponovanie jednoduchých melodických útvarov, Základy improvizácie. Vlastná tvorba žiaka. Hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T,S a D. Schopnosť navrhnúť riešenie technického a výrazového problému. Tvorba sprievodu podľa zvládnutých akordických značiek.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***2./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Štvorručná hra***

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ vysvetlia význam partu primo a secondo, ✓ analyzujú part primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ chápu úlohu partu primo a secondo	Princípy kolektívneho muzicírovania. Part primo a secondo. Rozbor partu primo a secondo v študovanej skladbe.

v študovanej skladbe, ✓ počúvajú sa pri štvorručnej klavírnej hre, ✓ chápu princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb, ✓ interpretujú spolu s učiteľom part primo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ interpretujú spolu s iným žiakom štvorručné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ interpretujú striedavo part primo a secondo v štvorručných skladbách, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vyjadrujú v štvorručnej interpretácii charakter skladby pomocou hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vytvárajú základné harmonické funkcie a ich obraty: T, S a D v durových a molových tóninách, ✓ aplikujú základné harmonické funkcie: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu, ✓ transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D) v ľudových piesňach, ✓ vedia sa počúvať pri komornej hre, ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom, ✓ aplikujú kompetencie, získané v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.	Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe. Rozvoj sluchovej kontroly pri štvorručnej klavírnej hre. Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb. Spoločná interpretácia s učiteľom partu primo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Spoločná interpretácia s iným žiakom - štvorručné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Naštudovanie a interpretácia partu primo a secondo v štvorručných skladbách, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Použitie v štvorručnej interpretácii hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri. Sluchová kontrola pri komornej hre. Interpretácia skladieb komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Tvorba základných harmonických funkcií: T, S a D v durových a molových tóninách. Tvorba sprievodu s použitím T, S a D vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych rytmických formách v 2/4, 3/4, 4/4, 3/8 taktoch. Interpretácia skladieb komornej hry podľa notového zápisu spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Kompetencie v oblasti klavírneho sprievodu.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***2./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Hudobná náuka**

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ reprodukujú jednoduchý rytmicko-melodický útvar, ✓ ovládajú dvojhlasný spev a spev v kánone, ✓ analyzujú súčasne znejúce dve alebo tri melodické pásma, resp. dve pásma so sprievodom, ✓ transponujú tóny a úryvky melódií zo vzdialenejších oktáv do svojej hlasovej polohy, ✓ rozlišujú piesne a skladby podľa obsahu a určia primerané výrazové prostriedky, ✓ vytvárajú vlastné melodicko-rytmické tvary zhudobňovaním vybraného textu s ostinátnym rytmicko-harmonickým sprievodom improvizačného charakteru, ✓ aktívne využívajú melodickú, rytmickú, metrickú, tempovú a tonálnu predstavivosť a hudobnú pamäť pri počúvaní a kolektívnych činnostiach.	Interpretácia detských ľudových a umelých piesní aj s klavírnym sprievodom. Intonácia intervalov: veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta, veľká a malá sekunda ako paralela celého tónu a poltónu. Transpozícia. Počúvanie skladieb, aktívna percepcia. Ľudové piesne s rôznym obsahom a funkciou (svadobné, žatevné, uspávanky, vojenské atď.), delenie podľa regiónu. Durový a molový charakter piesní a skladieb, veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ rozoznávajú intervaly, poznajú princípy ich tvorenia, ✓ ovládajú stupnice do štyroch predznamenaní,	Pomenovanie stupňov v stupnici: prima - oktáva a ich kvalita. Durové a molové stupnice do 4# a 4bé,

✓ ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu, ✓ rozlišujú nástroje a nástrojové skupiny orchestra.	rovnomenné a paralelné. Predtaktie, kánon, jednodielna, dvojdielna a trojdielna malá piesňová forma. stupnice. Nástrojové skupiny v symfonickom orchestri, komorný orchester, komorné telesá.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***3./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ systematizujú komplexné vedomosti z hudobnej teórie, dejín hudby a ich praktické využitie v klavírnej hre, ✓ definujú tóninu, samostatne určujú tóninu, ✓ definujú intervaly, akordy, ich tvorbu, akordické značky, ✓ definujú a rozlišujú základné znaky hudobných štýlov, foriem, ✓ používajú hudobnú, klavírnu terminológiu v pôvodnom znení, ✓ reprodukujú všetky durové a molové stupnice a akordy v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ interpretujú etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách a v rýchlejších tempách s dôrazom na pasážovú, akordickú techniku, oktávovú techniku, ✓ venujú pozornosť rozvoju kultivovaného hudobno-interpretačného prejavu, ✓ dokážu zvládnuť zložitejšie melodické ozdoby,	Tónina – samostatné určovanie tóniny, - orientácia v intervaloch, v akordoch, v ich tvorbe, v akordických značkách. Základné znaky hudobných štýlov, foriem: výklad, pochopenie a ich rozpoznanie. Hudobná, klavírna terminológia v pôvodnom znení. Všetky durové a molové stupnice v kombinovanom pohybe, T5 s obratmi spolu (tenuto, staccato, rozložene), štvorhlasný akord s obratmi spolu v plynulom tempe. Veľký rozklad – rozložene. D7, zm7 malý rozložený akord spolu. Oktávové techniky: rozvíjanie zaradením technických oktávových cvičení. Etudy rôzneho technického zamerania. Kultivovaný hudobno-interpretačný prejav:

✓ interpretujú skladby: polyfonické skladby s náročnejším vedením hlasov, ďalšie klavírne skladby: klasika a moderna, populárna hudba v úprave pre klavír podľa technických a interpretačných požiadaviek na daný ročník, ✓ zahrajú z listu, ✓ venujú pozornosť rozvoju sluchovo-hudobnej predstavivosti a metro -rytmického cítenia, ✓ použijú správne cvičenia na rozdielne usporiadanie rytmických štruktúr v pravej a ľavej ruke, ✓ transponujú samostatne melodické fragmenty, ✓ aplikujú základy improvizácie, ✓ venujú pozornosť vlastnej tvorbe, ✓ zahrajú ľudové piesne podľa sluchu so sprievodom, ✓ navrhujú riešenia technického a výrazového problému, ✓ vytvoria sprievod podľa akordických značiek.	rozvíjanie. Zložitejšie melodické ozdoby. Zvládnutie skladieb: polyfonické skladby s náročnejším vedením hlasov, klavírne skladby rôznych štýlov, žánrov a období: klasika a moderna, populárna hudba v úprave pre klavír. Hra z listu. Metro -rytmické cítenie. Sluchovo-hudobná predstavivosť Cvičenia na rozdielne usporiadanie rytmických štruktúr v pravej a ľavej ruke (duoly – trioly a ďalšie podľa študovaných skladieb). Samostatné transponovanie jednoduchých melodických útvarov. Základy improvizácie. Vlastná tvorba žiaka. Hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T,S, D a ich príbuzných akordov, tvorba kadencie. Samostatné návrhy riešenia technického a výrazového problému. Tvorba sprievodu podľa akordických značiek.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***3./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Štvorručná hra***

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**

✓ rozumejú princípom kolektívneho muzicírovania, ✓ definujú úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ kontrolujú sluchové vnímanie skladieb v štvorručnej klavírnej hre, ✓ aplikujú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb, ✓ interpretujú spoločne s učiteľom part primo alebo secondo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ interpretujú spoločne s iným žiakom štvorručné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ používajú v štvorručnej interpretácii hudobno-výrazové prostriedky, zodpovedajúce rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vytvárajú základné harmonické funkcie a ich obraty : T, S a D v durových a molových tóninách, ✓ navrhujú rozmiestnenie a použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu, ✓ transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D) v ľudových piesňach, ✓ kontrolujú sluchové vnímanie skladieb pri komornej hre, ✓ zdokonaľujú kompetencie v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov, ✓ aplikujú návyky samostatnej práce pri naštudovaní skladieb s sólistom, ✓ vytvoria harmonické funkcie T, S a D v durových a molových tóninách,	Princípy kolektívneho muzicírovania. Delenie partov v štvorručnej klavírnej hre. Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe. Rozvoj sluchovej kontroly v štvorručnej klavírnej hre. Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb. Naštudovanie a spoločná interpretácia s učiteľom partu primo alebo secondo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Naštudovanie a spoločná interpretácia štvorručných skladieb rôznych hudobných foriem s iným žiakom podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Používanie hudobno-výrazových prostriedkov pri štvorručnej interpretácii skladieb, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri. Sluchová kontrola pri komornej hre. Interpretácia skladieb komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Tvorba základných harmonických funkcií: T, S a D v durových a molových tóninách. Použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní v forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordov v 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8 taktoch. Transpozícia jednoduchého harmonického sprievodu (T, S, D) v ľudových piesňach. Rozvoj kompetencií v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických

✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so sólovým spevom alebo iným sólovým melodickým nástrojom.	nástrojov. Základy návykov samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***3./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Hudobná náuka**

PERCEPČNÉ A TVORIVÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard

✓ identifikujú celkový výraz, tonalitu, melodiku a základný harmonický pôdorys skladby (percepčná analýza skladby),

✓ rozpoznávajú typické znaky štýlových období,

✓ usporadúvajú jednotlivé hudobné štýly chronologicky,

✓ poznajú sociálnu funkciu hudby,

✓ identifikujú významné osobnosti hudobného života,

✓ ovládajú prehľad súborov a telies interpretačného umenia,

✓ vytvoria prezentáciu (alebo referát, esej, scenár, úvodné slovo ku koncertu a pod.) na vybranú tému individuálne alebo v skupine.

Obsahový štandard

Tematické okruhy:

1. Dejiny hudby - periodizácia, význam hudby v živote človeka v minulosti a súčasnosti.

2. Hudobný život okolo nás, sociálna funkcia hudby.

Typické znaky jednotlivých období počúvaných skladieb.

Harmonické cítenie nadväzne na 2. ročník aj sledovaním zmien jedného alebo dvoch tónov v súzvukoch - rozvíjanie.

Komplexná melodická a harmonická orientácia v skladbe analýzou krátkych skladbičiek alebo úryvkov z obdobia klasicizmu a raného romantizmu.

Paralely medzi hudbou a inými druhmi umenia.

Prieniky medzi hudobnými druhmi a žánrami.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ orientujú sa v terminológii podľa obsahového štandardu.	Motív, téma, hudobné predvetie a závetie, hudobná veta, coda. Modálna hudba, tonálna hudba, atonálna hudba. Dominantný septakord, akordické značky a ich význam v hudbe. Periodizácia dejín hudby. Doplnenie o: renesancia, neofolklorizmus. Rôznorodosť smerov, druhov a žánrov v hudbe 20. a 21. storočia.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***4./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Hra na hudobný nástroj, hra z listu**

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ systematizujú komplexné vedomosti z hudobnej teórie, dejín hudby a ich praktické využitie v klavírnej hre, ✓ definujú tóninu, samostatne určujú tóninu, ✓ definujú intervaly, akordy, ich tvorbu, akordické značky, ✓ definujú a rozlišujú základné znaky hudobných štýlov, foriem, ✓ používajú hudobnú, klavírnu terminológiu	Tónina – samostatné určovanie tóniny, - orientácia v intervaloch, v akordoch, v ich tvorbe, v akordických značkách. Základné znaky hudobných štýlov, foriem: výklad, pochopenie a ich rozpoznanie. Hudobná, klavírna terminológia v pôvodnom znení. Všetky durové a molové stupnice v kombinovanom pohybe, T5 s obratmi spolu

v pôvodnom znení, ✓ reprodukujú všetky durové a molové stupnice a akordy v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ interpretujú etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách a v rýchlejších tempách s dôrazom na pasážovú, akordickú techniku, oktávovú techniku, ✓ venujú pozornosť rozvoju kultivovaného hudobno-interpretačného prejavu, ✓ dokážu zvládnuť zložitejšie melodické ozdoby, ✓ interpretujú skladby: polyfonické skladby s náročnejším vedením hlasov, ďalšie klavírne skladby: klasika a moderna, populárna hudba v úprave pre klavír podľa technických a interpretačných požiadaviek na daný ročník, ✓ zahrajú z listu, ✓ venujú pozornosť rozvoju sluchovo-hudobnej predstavivosti a metro -rytmického cítenia, ✓ použijú správne cvičenia na rozdielne usporiadanie rytmických štruktúr v pravej a ľavej ruke, ✓ transponujú samostatne melodické fragmenty, ✓ aplikujú základy improvizácie, ✓ venujú pozornosť vlastnej tvorbe, ✓ zahrajú ľudové piesne podľa sluchu so sprievodom, ✓ navrhujú riešenia technického a výrazového problému, ✓ vytvoria sprievod podľa akordických značiek.	(tenuto, staccato, rozložene), štvorhlasný akord s obratmi spolu v plynulom tempe. Veľký rozklad – rozložene. D7, zm7 malý rozložený akord spolu. Oktávové techniky: rozvíjanie zaradením technických oktávových cvičení. Etudy rôzneho technického zamerania. Kultivovaný hudobno-interpretačný prejav: rozvíjanie. Zložitejšie melodické ozdoby. Zvládnutie skladieb: polyfonické skladby s náročnejším vedením hlasov, klavírne skladby rôznych štýlov, žánrov a období: klasika a moderna, populárna hudba v úprave pre klavír. Hra z listu. Metro -rytmické cítenie. Sluchovo-hudobná predstavivosť Cvičenia na rozdielne usporiadanie rytmických štruktúr v pravej a ľavej ruke (duoly – trioly a ďalšie podľa študovaných skladieb). Samostatné transponovanie jednoduchých melodických útvarov. Základy improvizácie. Vlastná tvorba žiaka. Hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T,S, D a ich príbuzných akordov, tvorba kadencie. Samostatné návrhy riešenia technického a výrazového problému. Tvorba sprievodu podľa akordických značiek.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**

Ročník	***4./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Štvorručná hra***

Obsahové štandardy	**Výkonové štandardy**
V etudách nacvičovať: - Repetícia tónu - Rozdelenie melódie do oboch rúk - Hra lomených dvojhmatov Hra stupníc : - Durové do 4 posuviek v kombinovanom pohybe spolu, v terciách, decimách a sextách v rovnom pohybe, rozloţený dominantný septakord spolu, rozklad štvorzvuku spolu - Molové do 4 posuviek harmonické, melodické v kombinovanom pohybe spolu, v terciách a decimách v rovnom pohybe, rozloţený zmenšený septakord spolu, rozklad štvorzvuku spolu Hra z listu, Hra v komornom zoskupení alebo 4-ručná hra, prípadne sprievod iného nástroja	1 x polročne verejné sólové vystúpenie: - 1 väčšia skladba hraná spamäti - 1 štvorručná skladba hraná z nôt, / alebo hra v komornom zoskupení, prípadne sprievod iného nástroja /

Záverečná skúška:

- 1 skladba z obdobia baroka,
- 1 skladba z obdobia klasicizmu,
- 1 skladba z obdobia romantizmu,
- 1 skladba z obdobia 20. a 21. storočia.

Samozrejme zohľadniť skladby 4-ručné.

*Poznámky: Žiaci UP č.3 sú zaraďovaní od 3. ročníka primárneho umeleckého vzdelávania na predmet štvorručná hra, komornú hru a sprievod v danom ročníku neuplatňujeme.

HRA NA STRUNOVÝCH NÁSTROJOCH

CIELE SKUPINY ŠTUDIJNÝCH ZÁMERANÍ

- Naučiť žiaka hrať na zvolenom hudobnom nástroji, dosiahnuť určité majstrovstvo, zvládnuť základy hry na nástroji, rozvíjať techniku hry. o Naučiť žiakov spoľahlivo sa orientovať v notácii podľa nôt a tabulatúr a hrať podľa akordických značiek.
- Naučiť žiakov zvládnuť hru a orientáciu v rôznych hudobných štýloch. o Rozvíjať hudobné schopnosti žiakov so zreteľom na ich individuálne dispozície, ich vek, osobnostné danosti, mieru jeho talentu, technickú a umeleckú vyspelosť.
- Usmerňovať žiaka k uplatneniu získaných vedomosti, schopnosti, skúsenosti vo svojom umeleckom prejave v sólovej hre, v hre v komornom zoskupení alebo v súborovej hre.
- Naučiť žiaka využívať svoje interpretačné skúsenosti a získané hudobné vedomosti k samostatnému štúdiu nových skladieb podľa vlastného výberu.
- Orientovať žiaka, podľa jeho schopností, na vlastnú hudobnú prax alebo na ďalšie štúdium na vyššom type umeleckého vzdelávania.
- Hlavným cieľom je vzbudiť lásku k hudbe a nástroju a vytvoriť si k nim pozitívny a trvalý vzťah.

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent prvej časti prvého stupňa základného štúdia študijného zamerania Hra na gitare si osvojí základné návyky a schopnosti

(správne držanie tela a nástroja pri hre, správne postavenie rúk), používa základné technické prvky hry (hru apoyando, tirando, arpeggio, hru štvorzvukov, legato). Podľa notového zápisu hrá v I. až V. polohe. Interpretuje jednoduchšie skladbičky s použitím dynamiky a farebných registrov, využíva základné harmonické funkcie pri sprievode piesní a vníma náladu skladby.

Absolvent druhej časti prvého stupňa základného štúdia študijného zamerania hra na gitare interpretuje technicky náročnejšie skladby rôznych štýlových období na vyššej hudobno-technickej úrovni, ovláda základnú nástrojovú techniku na vyššej úrovni náročnosti. Je schopný naladiť si nástroj, vedome vníma kvalitu prevedenia tónu pri hre a samostatne pracuje so skladbou. Objektívne zhodnotí vlastnú interpretáciu s ohľadom na svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti. Sprevádza podľa notácie i akordických značiek.

Študijné zameranie	**HRA NA GITARE**
Ročník	***Prípravné štúdium***
Hodinová dotácia	**2 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Prípravná hudobná výchova**

Obsahový štandard	**Výkonový štandard**
Správne sedenie a poloha tela a rúk pri hre. Prípravné cvičenia hry palcom a prstami pravej ruky na prázdnych strunách. Orientácia na hmatníku v 1. polohe na strunách e-h-g-d. Koordinácia hry oboch rúk. Hra jednoduchých jednohlasných piesní a riekaniek. Základy hudobnej teórie podľa obsahu PHV. Rytmické hodnoty nôt celej, polovej, štvrťovej, osminovej. Pochopenie rytmickej hodnoty polovej noty s bodkou. Rytmizácia a melodizácia riekaniek. Hudobné hry. Piano a forte.	✓ spoznajú fyziologicky správne držanie nástroja, polohu tela a rúk pri hre, ✓ zvládnu elementárne technické prvky hry na gitare, ✓ orientujú sa v 1. polohe hmatníka, ✓ skoordinujú hru oboch rúk, ✓ interpretujú jednoduchú jednohlasnú ľudovú pieseň, ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete prípravná hudobná náuka, ✓ poznajú základné hudobné pojmy, ✓ porozumejú rytmickej hodnote polová nota s bodkou, ✓ hrajú so sprievodom učiteľa,

	✓ aplikujú melodickú, rytmickú, harmonickú predstavivosť a hudobnú pamäť pri interpretácii hudobných hier, ✓ rozpoznajú v hre dynamiku piano a forte.

Poznámky:
V prípade záujmu je možné v 2. polroku individuálne štúdium do 1,5 h týždenne so súhlasom riaditeľa.
Prípravné štúdium „A“ - deti predškolského veku alebo žiaci 1. ročníka základnej školy.
- Po absolvovaní 1. roku žiaci pokračujú v PŠ HO podľa učebného plánu č. 1a alebo sa zaraďujú do PŠ TO (ak sa spojila výučba v 1. roku do hudobno-pohybovej výchovy).
- Žiaci, ktorí absolvovali celý učebný plán HO č. 1a, sa môžu uchádzať o prijatie do 1. ročníka I. stupňa základného štúdia hudobného odboru ZUŠ - primárneho umeleckého vzdelávania.
- O zaradení žiaka do predmetu „príprava ku hre na nástroji“ alebo „prípravná hlasová výchova“ v 1. roku rozhoduje riaditeľ školy na základe odporúčania triedneho učiteľa.

Študijné zameranie	**HRA NA GITARE**
Ročník	***1./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Obsahový štandard	**Výkonové štandardy**
Fyziologicky správne držanie nástroja, tela a rúk pri hre. Hra tirando i apoyando prstami i palcom. Spájanie notového zápisu s orientáciou na hmatníku. Hra v 1. polohe hmatníka na všetkých strunách. Dvojhlas. Koordinácia oboch rúk.	✓ ovládajú správne sedenie a elementárne technické prvky hry na gitare, ✓ zahrajú tirando a apoyando prstami aj palcom, ✓ spájajú notový zápis s orientáciou v 1. polohe hmatníka na všetkých

Hra jednooktávových durových a stupníc v rozsahu jednej oktávy (minimum C dur, G dur). Rozpoznanie výšky, sily a dĺžky tónu. Elementárne rytmické hodnoty nôt a pomlčiek. Základné typy taktov (4/4, 3/4, 3/8), bodka pri note, ligatúra. Posuvky	strunách, ✓ zahrajú jednoduchý dvojhlas s použitím prázdnych strún, ✓ interpretujú jednoduchú dvojhlasnú skladbu, -skoordinujú pri hre obidve ruky, ✓ zahrajú jednooktávové stupnice, ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu, ✓ poznajú základné vlastnosti tónu.

Študijné zameranie	**HRA NA GITARE**
Ročník	***1./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hudobná náuka**

INTERPRETAČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard

- ✓ intonujú jednoduché durové a molové melódie,
- ✓ interpretujú základné metrické hodnoty s rozoznaním prízvučnej doby,
- ✓ vytvárajú sprievod k jednoduchým piesňam na detských melodicko-rytmických nástrojoch,
- ✓ vytvárajú rytmické a rytmicko-melodické

Obsahový štandard

Jednohlasné melódie a piesne bez náročných skokov.

Rytmické a rytmicko-melodické hry.

Základné metrické hodnoty dvojdobého a trojdobého taktu s rozlišovaním prízvučnej a neprízvučnej doby, ich kombinácie a spájanie s pohybom (napr. pochod, valčík), taktovanie dvojdobého a trojdobého taktu.

útvary s použitím páru šestnástinových, osminových nôt, štvrťovej, štvrťovej s bodkou, polovej, polovej s bodkou, celej noty a pomlčky v štvorštvrťových a osminových taktoch a s udávaním základného metra.

Vokálno-inštrumentálne, hudobno-pohybové a hudobno-dramatické hry.

PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ vnímajú krátke hudobné ukážky a hudobné rozprávky a verbálne vyjadria zážitok z nich, ✓ rozlišujú charakter dur a mol, ✓ zapisujú krátke rytmické motívy, vytvárajú rytmické ozveny, rytmicko-melodické dialógy, rytmizujú a melodizujú riekanky a detské texty, ✓ transponujú melodické motívy na chromatickej zvonkohre alebo klavíri (akordeóne).	Sústredené počúvanie krátkych skladbičiek rôzneho charakteru, hudobných rozprávok, verbalizácia zážitku, určenie nálady. Identifikácia použitých výrazových prostriedkov hudby na základe ich počúvania (pohyb melódie, dynamika, tempo, metrum, durový a molový charakter skladby, tónina). Rytmicko-melodické cvičenia a hry s následným prevedením do znakovej podoby. Transpozícia.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ ovládajú notopis husľového kľúča (c^1 -g^2), ✓ ovládajú notopis basového kľúča (c -c^1), ✓ rozpoznajú stupnicu dur a mol, ✓ poznajú trojzvuk, ✓ ovládajú základnú terminológiu podľa obsahového štandardu.	Notová osnova, takt, taktová čiara, opakovacie znamienko. Noty c -g^2., posuvky. Durový a molový trojzvuk, celý tón a poltón. 2/4, 3/4, 4/4, 3/8,4/8 takt. Stupnica, legato, staccato. Dynamické značky - p, mf, f, crescendo, decrescendo. Tempové značenie - moderato, allegro. Abreviatúry - prima volta, seconda volta, opakovacie znamienko.

Študijné zameranie	**HRA NA GITARE**
Ročník	***2./ prvá časť I. stupňa***

Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Obsahový štandard	**Výkonové štandardy**
Hra trojhlasu v súzvuku i v arpeggiu s použitím dvoch prstov a palca pravej ruky. Uvoľňovanie svalového tonusu hracieho aparátu. Hra jednooktávových stupníc dur a mol do 4 # a 1 b s použitím základných akordov (bez barré). Orientácia v 1. a 2. polohe hmatníka. Základné dynamické stupne (p, mf, f), akcent. Hra z listu. Rytmické zadelenie synkopy. Da Capo al Fine. Vnímanie melodických fráz v piesni. Rozlíšenie durového a molového tónorodu.	- zahrajú trojzvuk v súzvuku i arpegiu, - hrajú jednooktávové stupnice a kadencie, - spájajú notový zápis s orientáciou v 1. a 2.polohe, - hrajú s aplikovaním dynamiky, - vedia hrať z listu primeraný zápis, - zahrajú synkopu, - poznajú hudobný termín Da Capo al Fine, - predvedú zmysel pre výstavbu melódie a frázovanie, - rozpoznajú charakter skladby podľa nálady, - zahrajú rôzne variácie arpeggia

Študijné zameranie	**HRA NA GITARE**
Ročník	***2. / prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hudobná náuka**

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard

✓ rozlišujú jednohlasný spev od viachlasného spevu, realizujú kánonický spev,

✓ intonujú melodické motívy, durový a molový kvintakord, príp. s pridanou oktávou,

✓ vnímajú krátke skladby a reagujú na ne vlastnou činnosťou,

✓ ovládajú rytmické členenie a základné taktovacie schémy,

✓ identifikujú metrum skladby a určia príp. rytmické zvláštnosti,

✓ transponujú melodické motívy na chromatickej zvonkohre alebo klavíri (akordeóne),

✓ rozlišujú sluchom intervalové kroky, durový a molový charakter tóniny, durové a molové kvintakordy,

✓ rozlišujú zvukovo kontrastné nástroje, ovládajú delenie do skupín.

Obsahový štandard

Interpretácia jednohlasných melódií a piesní bez náročných skokov so sprievodom, jednoduchý dvojhlas a kánon.

Intonácia.

Počúvanie skladieb, aktívna percepcia a verbalizácia zážitku (hudobný príbeh, záhady hudby).

Komplementárne vokálne a inštrumentálne činnosti do skladieb alebo ich úryvkov.

Rytmizácia a melodizácia detských veršov, vlastných textov s použitím trioly, synkopy, bodkovaného rytmu, predtaktia.

Transpozícia.

Intervaly, kvintakord a obraty - identifikácia.

Zvukovo kontrastné nástroje a ich zvuková charakteristika (farba), tiež ľudské hlasy.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard

✓ orientujú sa v durových a molových stupniciach do 3# a 2b,

✓ ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu.

Obsahový štandard

Orientácia v durových stupniciach do 3 # a 2b.

Dynamické označenia pp, ff. tempové označenia allegretto, adagio, fermata, ligatúra, ritardando, accelerando, predtaktie, synkopa, triola.

Študijné zameranie	**HRA NA GITARE**
Ročník	***3./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**

Marketing
Ekonomika
Riadenie
Audity
Dokumenty
Lobbing
Outsourcing
School management system
Heuréka
Don't worry be happy

Číslo UP	**4**

Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Obsahový štandard	**Výkonové štandardy**
Orientácia v 1.2., a 3. polohe hmatníka. Jednoduché legato s použitím prázdnej struny. Farebných registre (sull tasto, sull ponticcelo). Štvorzvuk. Arpeggio so zapojením palca a trojice prstov pravej ruky. Nácvik malého barré. Dvojoktávové stupnice s kadenciou s použitím malého barré. Hra z listu. Komorná hra, alebo hra v súbore Hra šestnástinových nôt a bodkovaného rytmu. Základné tempá skladieb (Andante, Moderato, Allegro, Allegretto). Vnímanie rôzneho tempa, dynamiky a nálady v skladbách. Rozvíjanie harmonického cítenia.	- spájajú notový zápis s orientáciou v 1.,2. a 3.polohe, - hrajú jednoduché legáto, - používajú farebné registre pri hre, - zahrajú štvorzvuk hraný súčasne palcom a trojicou prstov pravej ruky, - hrajú malé barré, - hrajú dvojoktávové stupnice, - vedia hrať z listu primeraný zápis, - hrajú v komornom, súborovom zoskupení, - aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu, - vnímajú charakter skladby, -) hrajú so sprievodom učiteľa.

Študijné zameranie	**HRA NA GITARE**

Ročník	***3. / prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Komorná hra***

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ rozlišujú part primo a secondo, ✓ počúvajú sa pri štvorručnej klavírnej hre, ✓ reprodukujú podľa sluchu spoločne s učiteľom jednoduché melódie unisono v rovnom pohybe dvoma rukami na tému ľudovej piesne, ✓ interpretujú spolu s iným žiakom jednoduché štvorručné skladby podľa notového zápisu, ✓ vyjadrujú v štvorručnej interpretácii charakter skladby pomocou základných hudobno-výrazových prostriedkov, ✓ tvoria základné harmonické funkcie: T a D v durových tóninách, ✓ aplikujú základné harmonické funkcie: Ta D pri sprievode ľudových piesní vo forme gajdošskej kvinty, ✓ aplikujú základy návykov kolektívneho muzicírovania, ✓ počúvajú sa pri komornej hre, ✓ interpretujú jednoduché skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom.	Základné princípy kolektívneho muzicírovania – súhra, výchova k pohotovosti, zosúladenie spoločných činnosti - nástupy, hudobno-výrazové prostriedky. Delenie hudobných partov, ich význam pri spoločnej interpretácii. Počúvanie sa navzájom pri štvorručnej klavírnej hre. Interpretácia jednoduchých štvorručných skladieb podľa notového zápisu s učiteľom, iným žiakom. Základy návykov komornej hry. Interpretácia skladieb komornej hry primeranej náročnosti spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Základné harmonické funkcie: T a D v durových tóninách. Aplikácia základných harmonických funkcií: T a D vo forme gajdošskej kvinty pri sprievode ľudových piesní.

Študijné zameranie	**HRA NA GITARE**
Ročník	***3. / prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hudobná náuka**

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard

✓ reprodukujú jednoduchý rytmicko-melodický útvar,

✓ ovládajú dvojhlasný spev a spev v kánone,

✓ analyzujú súčasne znejúce dve alebo tri melodické pásma, resp. dve pásma so sprievodom,

✓ transponujú tóny a úryvky melódií zo vzdialenejších oktáv do svojej hlasovej polohy,

✓ rozlišujú piesne a skladby podľa obsahu a určia primerané výrazové prostriedky,

✓ vytvárajú vlastné melodicko-rytmické tvary zhudobňovaním vybraného textu s ostinátnym rytmicko-harmonickým sprievodom improvizačného charakteru,

✓ aktívne využívajú melodickú, rytmickú, metrickú, tempovú a tonálnu predstavivosť a hudobnú pamäť pri počúvaní a kolektívnych činnostiach.

Obsahový štandard

Interpretácia detských ľudových a umelých piesní aj s klavírnym sprievodom.

Intonácia intervalov: veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta, veľká a malá sekunda ako paralela celého tónu a poltónu.

Transpozícia.

Počúvanie skladieb, aktívna percepcia.

Ľudové piesne s rôznym obsahom a funkciou (svadobné, žatevné, uspávanky, vojenské atď.), delenie podľa regiónu.

Durový a molový charakter piesní a skladieb, veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard

Obsahový štandard

✓ rozoznávajú intervaly, poznajú princípy ich tvorenia,

✓ ovládajú stupnice do štyroch predznamenaní,

✓ ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu,

✓ rozlišujú nástroje a nástrojové skupiny orchestra.

Pomenovanie stupňov v stupnici: prima - oktáva a ich kvalita.

Durové a molové stupnice do 4# a 4bé, rovnomenné a paralelné.

Predtaktie, kánon, jednodielna, dvojdielna a trojdielna malá piesňová forma. stupnice.

Nástrojové skupiny v symfonickom orchestri, komorný orchester, komorné telesá.

Študijné zameranie	**HRA NA GITARE**
Ročník	***4./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Obsahový štandard	**Výkonový štandard**
Vedomé uvoľňovanie svalového tonusu hracieho aparátu. Hra vzostupného a zostupného legata v rôznych kombináciách. Orientácia v 5. polohe hmatníka. Upevňovanie hry malého barré. TImenie prstami pravej ruky a staccato. Rozširovanie a zdokonaľovanie úderov hry prstami pravej ruky. Arpeggio prstami pravej ruky v rôznych variáciách. Hra progresívnej dynamiky (p, mf, f, crescendo, decrescendo). Durové a molové stupnice s kadenciou s	- hrajú s uvoľneným hracím aparátom, - hrajú legáto, - spájajú notový zápis s orientáciou v 1. až v 5. polohe, - zvládajú spôsob hry malého barré, - ovládajú tlmenie a skracovanie tónov, - hrajú s kvalitným tónom, - ovládajú zložitejšie arpeggia, - hrajú s dynamikou, - zahrajú stupnice s typovými prstokladmi, - vedia hrať z listu primeraný zápis, - hrajú v komornom, súborovom zoskupení, - aplikujú hudobno-teoretické poznatky,

použitím typových prstokladov ľavej ruky a rytmických variácii pravej ruky. Hra z listu. Komorná hra, alebo hra v súbore. Zložitejšie rytmické útvary (triola, zložitejší bodkovaný rytmus). Rytmický sprievod (valčík, polka). Melodická fráza. Melódia a sprievod. Rozvíjanie harmonického cítenia.	získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu, - spoznajú základné typy rytmického sprievodu, - vnímajú melodickú frázu v skladbách, - rozlíšia melódiu od sprievodu, - osvoja si jednoduchý sprievod.

Poznámky: Žiaci UP č.4 sú zaraďovaní od 3 ročníka primárneho umeleckého vzdelávania na predmet komorná hra, hru v súbore/hra v orchestri v danom ročníku neuplatňujeme.

Záverečná skúška
- 1 dvojoktávová stupnica,
- 1 etuda,
- 1 prednesová skladba.

Študijné zameranie	**HRA NA GITARE**
Ročník	***4./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Komorná hra***

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ rozumejú základným princípom kolektívneho muzicírovania, ✓ definujú part primo a secondo,	Princípy kolektívneho muzicírovania. Party primo a secondo, ich význam v skladbe.

✓ kontrolujú sa sluchovo pri štvorručnej klavírnej hre, ✓ reprodukujú podľa sluchu spoločne s učiteľom jednoduché melódie unisono v rovnom pohybe dvoma rukami na tému ľudovej piesne, ✓ interpretujú spolu s iným žiakom štvorručné skladby podľa notového zápisu, ✓ reprodukujú part primo a secondo so zreteľom na primeranú náročnosť partu, ✓ vyjadrujú v štvorručnej interpretácii charakter skladby pomocou základných hudobno-výrazových prostriedkov, ✓ vytvárajú základné harmonické funkcie: T,S a D v durových tóninách, ✓ aplikujú základné harmonické funkcie: T,S a D pri sprievode ľudových piesní vo forme gajdošskej kvinty, ✓ aplikujú základy návykov kolektívneho muzicírovania, ✓ počúvajú sa pri komornej hre, ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom.	Základy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb. Rozvoj sluchovej kontroly pri štvorručnej klavírnej hre. Hra jednoduchej melódie podľa sluchu unisono v rovnom pohybe dvoma rukami na tému ľudovej piesne. Naštudovanie a interpretácia spolu s iným žiakom - štvorručné skladby podľa notového zápisu. Naštudovanie a interpretácia partu primo a secondo so zreteľom na primeranú náročnosť partu v klavírnych skladbách. Aplikácia základných hudobno-výrazových prostriedkov pri interpretácii rôznych štvorručných klavírnych skladieb. Rozvoj sluchovej kontroly pri komornej hre. Interpretácia jednoduchých skladieb komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Základné harmonické funkcie: T, S a D v durových tóninách. Aplikácia základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode ľudových piesní v forme gajdošskej kvinty alebo celého kvintakordu.

Študijné zameranie	**HRA NA GITARE**
Ročník	***4./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hudobná náuka**

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ demonštrujú svoje kompetencie pri rozvíjaní hudobnej pamäte, intonačnej schopnosti a sluchovej predstavivosti intonáciou a zápisom motívov,	Durové a molové melódie, základné intervaly, durové a molové kvintakordy a ich obraty.
✓ aplikujú teoretické poznatky z oblasti intervalov pri ich intonovaní,	Aplikovanie intonačných a rytmických postupov v sluchovej analýze: rozlišovanie durových alebo molových charakterov piesní a skladieb, základných intervalov, durových a molových kvintakordov a ich obratov.
✓ sprevádzajú piesne základnými tónmi hlavných harmonických funkcií,	Rytmický dvojhlas alebo trojhlas (rytmy tancov).
✓ ovládajú striedanie pravidelného a nepravidelného rytmu,	Krátke melodicko-rytmické tvary a ich logické kombinácie vo vzťahu k mimohudobnej predstave - elementárna kompozícia.
✓ demonštrujú získané kompetencie pri rytmických viachlasoch v skupinách pohybom alebo melodicko-rytmickými nástrojmi, zostavujú vlastné rytmické cvičenia,	Hlavné harmonické funkcie v sprievode k jednoduchým diatonickým melódiám, hlavné harmonické funkcie ako zdroj určitého napätia a ukľudnenia v hudbe.
✓ orientujú sa v tematickom okruhu Pieseň a tanec s prihliadnutím na rôzne štýlové obdobia,	Ľudová a umelá pieseň, ľudový a spoločenský tanec.
✓ rozoznávajú ľudové a umelé piesne a poznajú ich sociálnu funkciu.	Analýza malých foriem z tematického okruhu Pieseň a tanec na základe ukážok rôznych štýlových období.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ určujú intervaly, kvintakord dur, mol, zväčšený, zmenšený,	Intervaly, kvintakordy a ich obraty.
✓ ovládajú stupnice dur, mol, lydická,	Stupnice durové a molové - princíp kvintového a kvartového kruhu.
✓ určujú základné melodické ozdoby,	Zväčšená kvarta, resp. zmenšená kvinta, lydická stupnica.
✓ rozlišujú základný harmonický priestor.	Melodické ozdoby.
	Hlavné harmonické funkcie.

Študijné zameranie	**HRA NA GITARE**
Ročník	***1./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Obsahový štandard	**Výkonový štandard**
Výmena polohy ľavej ruky v rôznych polohách hmatníka. Hra a upevňovanie veľkého barré a jeho využitie v akordoch. Upevnenie hry legato, staccato. Hra arpeggií v rôznych prstokladových variáciách. Nácvik a aplikácia jednoduchých melodických ozdôb v etudách a skladbách (príraz, nátril, mordent). Hra dvojoktávových stupníc (dur, mol) v rôznych tempách a rytmických variantoch pravej ruky. Hra akordov s použitím veľkého barré. Hra z listu, komorná hra, alebo hra v súbore. Zápis jednoduchých melodických ozdôb. Zložitejšie rytmické útvary (kvintoly, sextoly). Rytmický sprievod (polka, valčík, pochod, tango a pod.).	- ovládajú plynulú výmenu polohy ľavej ruky, - zahrajú veľké barré, - zahrajú legáto a staccato, - ovládajú zložitejšie arpeggia aj v rýchlejších tempách, - zahrajú jednoduché melodické ozdoby, - hrajú stupnice a kadencie, - vedia hrať z listu primeraný zápis, - hrajú v komornom, súborovom zoskupení, - poznajú zápis jednoduchých melodických ozdôb, - aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.

Študijné zameranie	**HRA NA GITARE**
Ročník	***1./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Komorná hra***

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ rozumejú základným princípom kolektívneho muzicírovania, ✓ definujú a rozpoznajú part primo a secondo, ✓ analyzujú part primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ definujú a chápu úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ počúvajú sa pri štvorručnej klavírnej hre, ✓ chápu princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb, ✓ interpretujú spolu s učiteľom part primo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ interpretujú spolu s iným žiakom štvorručné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri, ✓ interpretujú part primo a secondo v štvorručných skladbách zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vyjadrujú v štvorručnej interpretácii charakter skladby pomocou hudobno-výrazových prostriedkov zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ aplikujú základné harmonické funkcie a ich	Princípy kolektívneho muzicírovania. Part primo a secondo. Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe. Rozvoj sluchovej kontroly pri štvorručnej klavírnej hre. Spoločná interpretácia s učiteľom partu primo podľa notového zápisu - ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Spoločná interpretácia s iným žiakom - štvorručné skladby podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Interpretácia partu primo a secondo v štvorručných skladbách, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Možnosti použitia hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri. Základné harmonické funkcie: T, S a D v durových tóninách. Základné harmonické funkcie: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho

obraty: T, S a D v durových tóninách, ✓ používajú základné harmonické funkcie: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu, v 3/4 a 2/4 taktoch, ✓ počúvajú sa pri komornej hre, ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom, ✓ aplikujú kompetencie, získané v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.	obratov v rôznych formách rozkladu akordu v 3/4 a 2/4 taktoch. Sluchová kontrola pri komornej hre. Interpretácia - skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Rozvoj kompetencií, získaných v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov. Základné harmonické funkcie: T, S a D v durových tóninách. Použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode ľudových piesní vo forme gajdošskej kvinty s použitím rôznych rytmických štruktúr alebo celého kvintakordu. Sprievod spevákov alebo melodických nástrojov podľa notového zápisu v rozsahu získaných kompetencií v oblasti klavírneho sprievodu.

Študijné zameranie	**HRA NA GITARE**
Ročník	***1./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hudobná náuka**

PERCEPČNÉ A TVORIVÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ verbalizujú zážitok z hudby, ✓ identifikujú použité výrazové prostriedky hudby a ich zmeny (tváre a dráma hudby), ✓ rozlišujú dynamiku, tempo a agogiku interpretovaných a počúvaných skladieb,	Tematické okruhy: Ľudský hlas a jeho uplatnenie v tvorbe skladateľov, inštrumentálna hudba so zreteľným, ľahko identifikovateľným programom).

✓ rozpoznávajú v počúvaných skladbách charakteristické znaky jednotlivých štýlových období (barok, klasicizmus, romantizmus, impresionizmus), populárna hudba,

✓ rozpoznávajú všetky intervaly v rámci oktávy vrátane sexty a septimy, kvintakordy aj v obratoch, diatonické tóniny a cirkevné mody (lydická, mixolydická), celotónová, príp. dórska,

✓ vypracujú referát alebo vytvoria 1 kolektívny tematický celok podľa výberu žiakov.

Od baroka ku klasicizmu a romantizmu.

Gotika (informatívne), renesancia (informatívne), impresionizmus v hudbe.

Vývoj populárnej hudby.

Rozšírenie sluchovej orientácie v časopriestore hudby (intervaly, akordy, stupnice, dynamika, agogika, frázovanie).

Hudobno-dramatický projekt alebo referát na vybranú tému.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ identifikujú kvintakordy a ich obraty: durový, molový, zväčšený, zmenšený, ✓ orientujú sa v terminológii podľa obsahového štandardu,	Kvintakord zväčšený, zmenšený modalita, tónina, modulácia, stupnica celotónová, chromatická a pentatonická. Pieseň, opera, opereta, muzikál, melodráma, pieseň bez slov, šansón, populárne piesne súčasnosti, gregoriánsky chorál, homofónia, polyfónia, a capella, kantáta, oratórium, omša.

Študijné zameranie	**HRA NA GITARE**
Ročník	***2./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Obsahový štandard	**Výkonový štandard**

Úvod do hry s nechtami. Nácvik hry pizzicato. Hra prirodzených flažoletov. Vzostupné, zostupné a kombinované legato na viacerých tónoch. Upevňovanie hry jednoduchých melodických ozdôb. Zdokonaľovanie hry podľa akordických značiek. Durové a molové stupnice s použitím rôznych prstokladov pravej ruky. Hra z listu. Komorná hra, alebo hra v súbore. Uplatnenie kadencií v sprievode piesní. Využitie poznatkov o vedení hlasov a melódie v skladbe. Klasicizmus a romantizmus v gitarovej literatúre. Zápis a spôsob hry flažoletov. Vedomé vnímanie agogických a dynamických zmien v hudbe. Rozvíjanie harmonického cítenia.	- hrajú nechtami (individuálny prístup, podľa fyzických dispozícií žiaka), - demonštrujú v hre nové technicko-výrazové prostriedky, - poznajú akordické značky, - hrajú stupnice a kadencie, - vedia hrať z listu primeraný zápis, - hrajú v komornom, súborovom zoskupení, - ovládajú harmonickú funkciu akordov, - poznajú skladateľov gitarovej literatúry z obdobia klasicizmu a romantizmu, - poznajú zápis flažoletov, - vnímajú agogické a dynamické zmeny v hudbe, - sprevádzajú s využitím kadencií.

Študijné zameranie	**HRA NA GITARE**
Ročník	***2./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Komorná hra***

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ vysvetlia význam partu primo a secondo,	Princípy kolektívneho muzicírovania.

✓ analyzujú part primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ chápu úlohu partu primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ počúvajú sa pri štvorručnej klavírnej hre, ✓ chápu princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb, ✓ interpretujú spolu s učiteľom part primo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ interpretujú spolu s iným žiakom štvorručné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ interpretujú striedavo part primo a secondo v štvorručných skladbách, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vyjadrujú v štvorručnej interpretácii charakter skladby pomocou hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vytvárajú základné harmonické funkcie a ich obraty: T, S a D v durových a molových tóninách, ✓ aplikujú základné harmonické funkcie: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu, ✓ transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D) v ľudových piesňach, ✓ vedia sa počúvať pri komornej hre, ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom, ✓ aplikujú kompetencie, získané v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.	Part primo a secondo. Rozbor partu primo a secondo v študovanej skladbe. Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe. Rozvoj sluchovej kontroly pri štvorručnej klavírnej hre. Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb. Spoločná interpretácia s učiteľom partu primo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Spoločná interpretácia s iným žiakom - štvorručné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Naštudovanie a interpretácia partu primo a secondo v štvorručných skladbách, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Použitie v štvorručnej interpretácii hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri. Sluchová kontrola pri komornej hre. Interpretácia skladieb komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Tvorba základných harmonických funkcií: T, S a D v durových a molových tóninách. Tvorba sprievodu s použitím T, S a D vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych rytmických formách v 2/4, 3/4, 4/4, 3/8 taktoch. Interpretácia skladieb komornej hry podľa notového zápisu spoločne so spevom alebo iným

	melodickým nástrojom. Kompetencie v oblasti klavírneho sprievodu.

Študijné zameranie	**HRA NA GITARE**
Ročník	***2./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hudobná náuka**

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard

✓ reprodukujú jednoduchý rytmicko-melodický útvar,

✓ ovládajú dvojhlasný spev a spev v kánone,

✓ analyzujú súčasne znejúce dve alebo tri melodické pásma, resp. dve pásma so sprievodom,

✓ transponujú tóny a úryvky melódií zo vzdialenejších oktáv do svojej hlasovej polohy,

✓ rozlišujú piesne a skladby podľa obsahu a určia primerané výrazové prostriedky,

✓ vytvárajú vlastné melodicko-rytmické tvary zhudobňovaním vybraného textu s ostinátnym rytmicko-harmonickým sprievodom improvizačného charakteru,

✓ aktívne využívajú melodickú, rytmickú, metrickú, tempovú a tonálnu predstavivosť a hudobnú pamäť pri počúvaní a kolektívnych činnostiach.

Obsahový štandard

Interpretácia detských ľudových a umelých piesní aj s klavírnym sprievodom.

Intonácia intervalov: veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta, veľká a malá sekunda ako paralela celého tónu a poltónu.

Transpozícia.

Počúvanie skladieb, aktívna percepcia.

Ľudové piesne s rôznym obsahom a funkciou (svadobné, žatevné, uspávanky, vojenské atď.), delenie podľa regiónu.

Durový a molový charakter piesní a skladieb, veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard

✓ rozoznávajú intervaly, poznajú princípy ich tvorenia,

✓ ovládajú stupnice do štyroch predznamenaní,

✓ ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu,

✓ rozlišujú nástroje a nástrojové skupiny orchestra.

Obsahový štandard

Pomenovanie stupňov v stupnici: prima - oktáva a ich kvalita.

Durové a molové stupnice do 4# a 4bé, rovnomenné a paralelné.

Predtaktie, kánon, jednodielna, dvojdielna a trojdielna malá piesňová forma. stupnice.

Nástrojové skupiny v symfonickom orchestri, komorný orchester, komorné telesá.

Študijné zameranie	**HRA NA GITARE**
Ročník	***3./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Obsahový štandard	**Výkonový štandard**
Zdokonaľovanie hry s nechtami. Nácvik zložitejších melodických ozdôb (skupinka, obal, trilok). Zdokonaľovanie hry prirodzených flažoletov a nácvik umelých flažoletov. Aplikácia melodických ozdôb a flažoletov v skladbách. Samostatné vedenie hlasov a echo dynamika v barokových skladbách. Zdokonaľovanie činnosti a koordinácie oboch rúk. Cvičenia na zväčšenie rozsahu ľavej ruky.	- ovládajú hru nechtami (individuálny prístup, podľa fyzických dispozícií žiaka), - demonštrujú v hre nové zložitejšie technicko-výrazové prostriedky, - aplikujú zásady interpretácie hudby baroka - skoordinujú hru oboch rúk, - zahrajú dvojoktávové a trojoktávové stupnice s kadenciou. - vedia hrať z listu primeraný zápis, - hrajú v komornom, súborovom zoskupení, - aplikujú hudobno-teoretické poznatky,

Durové a molové stupnice dvojoktávové a trojoktávové s kadenciou. Hra z listu. Komorná hra, alebo hra v súbore. Barok a renesancia v gitarovej literatúre. Rytmický akordický sprievod (bossa-nova, samba a pod.). Vnímanie jednotlivých hlasov v interpretovaných skladbách	získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. - poznajú skladateľov gitarovej literatúry z obdobia baroka a renesancie, - ovládajú hru zložitejšieho rytmického sprievodu podľa akordických značiek, - vnímajú polyfóniu.

Študijné zameranie	**HRA NA GITARE**
Ročník	***3./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Komorná hra***

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ rozumejú princípom kolektívneho muzicírovania, ✓ definujú úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ kontrolujú sluchové vnímanie skladieb v štvorručnej klavírnej hre, ✓ aplikujú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb, ✓ interpretujú spoločne s učiteľom part primo alebo secondo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa,	Princípy kolektívneho muzicírovania. Delenie partov v štvorručnej klavírnej hre. Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe. Rozvoj sluchovej kontroly v štvorručnej klavírnej hre. Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb. Naštudovanie a spoločná interpretácia s učiteľom partu primo alebo secondo podľa notového zápisu - ľudová pieseň v úprave skladateľa,

zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ interpretujú spoločne s iným žiakom štvorručné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ používajú v štvorručnej interpretácii hudobno-výrazové prostriedky, zodpovedajúce rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vytvárajú základné harmonické funkcie a ich obraty : T, S a D v durových a molových tóninách, ✓ navrhujú rozmiestnenie a použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu, ✓ transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D) v ľudových piesňach, ✓ kontrolujú sluchové vnímanie skladieb pri komornej hre, ✓ zdokonaľujú kompetencie v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov, ✓ aplikujú návyky samostatnej práce pri naštudovaní skladieb s sólistom, ✓ vytvoria harmonické funkcie T, S a D v durových a molových tóninách, ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so sólovým spevom alebo iným sólovým melodickým nástrojom.	zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Naštudovanie a spoločná interpretácia štvorručných skladieb rôznych hudobných foriem s iným žiakom podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Používanie hudobno-výrazových prostriedkov pri štvorručnej interpretácii skladieb, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri. Sluchová kontrola pri komornej hre. Interpretácia skladieb komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Tvorba základných harmonických funkcií: T, S a D v durových a molových tóninách. Použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní v forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordov v 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8 taktoch. Transpozícia jednoduchého harmonického sprievodu (T, S, D) v ľudových piesňach. Rozvoj kompetencií v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov. Základy návykov samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom.

Študijné zameranie	**HRA NA GITARE**
Ročník	***3./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**4**

Predmet	**Hudobná náuka**

PERCEPČNÉ A TVORIVÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ identifikujú celkový výraz, tonalitu, melodiku a základný harmonický pôdorys skladby (percepčná analýza skladby), ✓ rozpoznávajú typické znaky štýlových období, ✓ usporadúvajú jednotlivé hudobné štýly chronologicky, ✓ poznajú sociálnu funkciu hudby, ✓ identifikujú významné osobnosti hudobného života, ✓ ovládajú prehľad súborov a telies interpretačného umenia, ✓ vytvoria prezentáciu (alebo referát, esej, scenár, úvodné slovo ku koncertu a pod.) na vybranú tému individuálne alebo v skupine.	Tematické okruhy: 1. Dejiny hudby - periodizácia, význam hudby v živote človeka v minulosti a súčasnosti. 2. Hudobný život okolo nás, sociálna funkcia hudby. Typické znaky jednotlivých období počúvaných skladieb. Harmonické cítenie nadväzne na 2. ročník aj sledovaním zmien jedného alebo dvoch tónov v súzvukoch - rozvíjanie. Komplexná melodická a harmonická orientácia v skladbe analýzou krátkych skladbičiek alebo úryvkov z obdobia klasicizmu a raného romantizmu. Paralely medzi hudbou a inými druhmi umenia. Prieniky medzi hudobnými druhmi a žánrami.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ orientujú sa v terminológii podľa obsahového štandardu.	Motív, téma, hudobné predvetie a závetie, hudobná veta, coda. Modálna hudba, tonálna hudba, atonálna hudba. Dominantný septakord, akordické značky a ich význam v hudbe. Periodizácia dejín hudby. Doplnenie o: renesancia, neofolklorizmus. Rôznorodosť smerov, druhov a žánrov v hudbe 20. a 21. storočia.

Študijné zameranie	**HRA NA GITARE**
Ročník	***4./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hra na hudobný nástroj, hra z listu**

Obsahový štandard	**Výkonový štandard**
Samostatná práca so skladbou z technickej a výrazovej stránky. Aplikovanie osvojených poznatkov do interpretácie skladieb. Vedomé uvoľňovanie svalového tonusu hracieho aparátu. Zdokonaľovanie hry melodických ozdôb, flažoletov, pizzicato, legato, arpeggia. Úvod do hry tremola. Nácvik a použitie rasguada. Durové a molové typové stupnice s kadenciou v rozsahu celého hmatníka. Používanie akordických sprievodov. Hra z listu. Komorná hra, alebo hra v súbore. Aplikovanie hudobno-teoretických poznatkov do hry skladieb. Analýza skladieb z hľadiska formy a harmónie. Súčasná hudba v gitarovej literatúre a slovenská gitarová literatúra.	- vedia samostatne pracovať so skladbou, - hrajú s uvoľneným hracím aparátom, - demonštrujú v hre nové zložitejšie technicko-výrazové prostriedky, - hrajú stupnice a kadencie. - vedia hrať z listu primeraný zápis, - hrajú v komornom, súborovom zoskupení, - zanalyzujú skladbu z hľadiska formy a harmónie, - poznajú slovenskú gitarovú literatúru, - vedia objektívne zhodnotiť vlastnú interpretáciu.

Sluchová kontrola vlastnej interpretácie a jej zhodnotenie.	

Záverečná skúška:

- 1 durová a 1 molová stupnica,
- 1 etudy rozličného technického charakteru,
- 2 prednesové skladby.

Študijné zameranie	**HRA NA GITARE**
Ročník	***4./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Komorná hra***

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ rozumejú princípom kolektívneho muzicírovania, ✓ definujú delenie partov v štvorručnej klavírnej hre, ✓ analyzujú úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ kontrolujú sluchové vnímanie skladieb pri interpretácii štvorručných klavírnych skladieb, ✓ aplikujú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb, ✓ interpretujú spoločne s učiteľom part primo alebo secondo podľa notového zápisu – ľudové piesne v úprave skladateľa zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ interpretujú podľa notového zápisu spoločne	Princípy kolektívneho muzicírovania. Delenie partov v štvorručnej klavírnej hre. Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe. Sluchová kontrola pri interpretácii štvorručných klavírnych skladieb. Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb. Spoločná interpretácia s učiteľom partu primo alebo secondo podľa notového zápisu – ľudové piesne v úprave skladateľa, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Interpretácia s iným žiakom štvorručných

s iným žiakom štvorručné skladby rôznych hudobných foriem, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ navrhujú a používajú v štvorručnej interpretácii hudobno-výrazové prostriedky zodpovedajúce rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vytvárajú základné harmonické funkcie: T, S a D a ich obraty v durových a molových tóninách, ✓ navrhujú rozmiestnenie a použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách arpeggio v rôznych taktoch, ✓ transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D) v ľudových piesňach a v jednoduchých umelých piesňach, ✓ kontrolujú sluchové vnímanie skladieb pri komornej hre, ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so sólovým spevom alebo iným sólovým melodickým nástrojom, ✓ zdokonaľujú návyky v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov, ✓ aplikujú návyky samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom.	skladieb rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Hudobno-výrazové prostriedky, zodpovedajúce rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri. Sluchová kontrola súhry pri komornej hre. Naštudovanie a interpretácia rozmanitých skladieb komornej hry podľa notového zápisu spoločne so sólovým spevom alebo iným sólovým melodickým nástrojom. Tvorba základných harmonických funkcii: T, S a D a ich obraty v durových a molových tóninách. Možnosti použitia základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách arpeggio v rôznych taktoch. Transpozícia jednoduchého harmonického sprievodu (T, S, D) v ľudových a jednoduchých umelých piesňach. Rozvoj návykov v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov. Rozvoj návykov samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom.

*Poznámky: Žiaci UP č.4 sú zaraďovaní od 3 ročníka primárneho umeleckého vzdelávania na predmet komorná hra, hru v súbore/hra v orchestri v danom ročníku neuplatňujeme.

Študijné zameranie	**HRA NA CIMBALE**
Ročník	***Prípravné štúdium***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**1a**
Predmet	**Prípravná hudobná výchova**

Žiaci po ukončení 1. roku prípravného štúdia ,,A“ základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ spoznajú fyziologicky správne sedenie, držanie paličiek, základy správneho použitia hracieho aparátu, ✓ ovládajú základy nástrojových návykov, ✓ zahrajú jednoduché ľudové piesne a riekanky bez notového zápisu, ✓ orientujú sa v strunách s rozsahom g-c2, ✓ poznajú základy pedalizácie, ✓ rytmizujú a melodizujú riekanky, ✓ rozpoznajú smer melódie, ✓ aplikujú melodickú, rytmickú, predstavivosť a hudobnú pamäť pri interpretácii hudobných hier	Správne sedenie, držanie paličiek. Uvoľnenosť a funkčnosť zápästia, nácvik úderu. Nácvik úderu, striedanie paličiek, uvoľňovacie cvičenia. Ľudové piesne a riekanky bez notového. Orientácia v strunovej sústave nástroja g-c2. Základy pedalizácie. Rytmizácia a melodizácia riekaniek. Orientácia podľa sluchu. Ľudová pieseň, hudobné hry.

Študijné zameranie	**HRA NA CIMBALE**
Ročník	***1./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Žiaci po ukončení 1. roku základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ ovládajú správne sedenie pri nástroji a držanie paličiek, ✓ zvládnu elementárne technické prvky hry na cimbale, ✓ spájajú notový zápis s pohotovou orientáciou v strunovej sústave nástroja c-g2, ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu, ✓ zahrajú stupnice a tonické kvintakordy, ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.	Správne sedenie pri nástroji a držanie paličiek. Základná pedalizácia, výmena pedálu. Spôsoby hry na cimbale – hra legato, portamento, staccato, ligatúra. Rozpoznanie výšky, dĺžky a sily tónu. Orientácia podľa sluchu. Hra z nôt spojená s orientáciou v strunovej sústave nástroja c-g2. Jednohlas v rozsahu dvoch oktáv, jednoduchý dvojhlas. Základy dynamiky. Hra durových stupníc C,G,D,A,(E),F,(B) najmenej v dvoch oktávach. Hra tonického kvintakordu s obratmi v rozsahu preberaných stupníc. Práca s ľudovou piesňou, transponovanie, jednoduchý sprievod.

Študijné zameranie	**HRA NA CIMBALE**
Ročník	***1./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hudobná náuka**

Žiaci po ukončení 1. roku základného štúdia základnej umeleckej školy:

Obsahový štandard Jednohlasné melódie a piesne bez náročných skokov. Rytmické a rytmicko-melodické hry. Základné metrické hodnoty dvojdobého a trojdobého taktu s rozlišovaním prízvučnej a neprízvučnej doby, ich kombinácie a spájanie s pohybom (napr. pochod, valčík), taktovanie dvojdobého a trojdobého taktu. Vokálno-inštrumentálne, hudobno-pohybové a hudobno-dramatické hry. Sústredené počúvanie krátkych skladbičiek rôzneho charakteru, hudobných rozprávok, verbalizácia zážitku, určenie nálady. Identifikácia použitých výrazových prostriedkov hudby na základe ich počúvania (pohyb melódie, dynamika, tempo, metrum, durový a molový charakter skladby, tónina). Rytmicko-melodické cvičenia a hry s následným prevedením do znakovej podoby. Transpozícia. ✓ transponujú melodické motívy na chromatickej zvonkohre alebo klavíri	**INTERPRETAČNÉ ČINNOSTI** **Výkonový štandard** ✓ intonujú jednoduché durové a molové melódie, ✓ interpretujú základné metrické hodnoty s rozoznaním prízvučnej doby, ✓ vytvárajú sprievod k jednoduchým piesňam na detských melodicko-rytmických nástrojoch, ✓ vytvárajú rytmické a rytmicko-melodické útvary s použitím páru šestnástinových, osminových nôt, štvrťovej, štvrťovej s bodkou, polovej, polovej s bodkou, celej noty a pomlčky v štvorštvrťových a osminových taktoch a s udávaním základného metra. ✓ vnímajú krátke hudobné ukážky a hudobné rozprávky a verbálne vyjadria zážitok z nich, ✓rozlišujú charakter dur a mol, ✓ zapisujú krátke rytmické motívy, vytvárajú rytmické ozveny, rytmicko-melodické dialógy, rytmizujú a melodizujú riekanky a detské texty, ✓ transponujú melodické motívy na chromatickej zvonkohre alebo klavíri (akordeóne). **HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY** **Výkonový štandard** ✓ ovládajú notopis husľového kľúča (c1 -g 2),

(akordeóne). Sústredené počúvanie krátkych skladbičiek rôzneho charakteru, hudobných rozprávok, verbalizácia zážitku, určenie nálady. Identifikácia použitých výrazových prostriedkov hudby na základe ich počúvania (pohyb melódie, dynamika, tempo, metrum, durový a molový charakter skladby, tónina). Rytmicko-melodické cvičenia a hry s následným prevedením do znakovej podoby. Transpozícia. Notová osnova, takt, taktová čiara, opakovacie znamienko. Noty c -g 2., posuvky. Durový a molový trojzvuk, celý tón a poltón. 2/4, 3/4, 4/4, 3/8,4/8 takt. 18	✓ ovládajú notopis basového kľúča (c -c 1) ✓ rozpoznajú stupnicu dur a mol, ✓ poznajú trojzvuk, ✓ ovládajú základnú terminológiu podľa obsahového štandardu.

Marketing
Ekonomika
Riadenie
Audity
Dokumenty
Lobbing
Outsourcing
School management system
Heuréka
Don't worry be happy
zábava
dobrodružstvo
pôžitok

Žiaci po ukončení 2. roku základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ ovládajú správne sedenie pri nástroji a držanie paličiek, ✓ zvládnu ďalšie technické prvky hry na cimbale, ✓ spájajú notový zápis s pohotovou orientáciou v strunovej sústave nástroja C- e3, ✓ plynule hrajú podľa notového zápisu, ✓ poznajú trioly a synkopy, ✓ hrajú súbežný dvojhlas, ✓ hrajú durové a molové stupnice, ✓ hrajú jednoduchý dvojhlas a trojhlasné akordy, ✓ rozlišujú durový a molový tónorod, ✓ podľa sluchu intonujú ľudové piesne, ✓ vnímajú hudobnú frázu	Správne sedenie pri nástroji a držanie paličiek. Zdokonalenie techniky úderu. Nácvik úderu žabka. Správna pedalizácia, výmena pedálu. Spôsoby hry na cimbale – hra legato, portamento, staccato, ligatúra. Príprava na hru tremolo. Hra z nôt spojená s orientáciou v strunovej sústave nástroja C-e3. Notový zápis. Rytmické sekvencie, triola, synkopa. Hra súbežného dvojhlasu. Durové a molové stupnice do 3 krížikov a béčok v rozsahu nástroja C-e3. Dvojhlas a trojhlasné akordy. Durový a molový tónorod. Rozvíjanie melodicko-harmonického cítenia. Frázovanie.

Študijné zameranie	**HRA NA CIMBALE**
Ročník	***2./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hudobná náuka**

Žiaci po ukončení 2. roku základného štúdia základnej umeleckej školy:

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard

✓ rozlišujú jednohlasný spev od viachlasného spevu, realizujú kánonický spev,

✓ intonujú melodické motívy, durový a molový kvintakord, príp. s pridanou oktávou,

✓ vnímajú krátke skladby a reagujú na ne vlastnou činnosťou,

✓ ovládajú rytmické členenie a základné taktovacie schémy,

✓ identifikujú metrum skladby a určia príp. rytmické zvláštnosti,

✓ transponujú melodické motívy na chromatickej zvonkohre alebo klavíri (akordeóne),

✓ rozlišujú sluchom intervalové kroky, durový a molový charakter tóniny, durové a molové kvintakordy

✓ rozlišujú zvukovo kontrastné nástroje, ovládajú delenie do skupín.

Obsahový štandard

Interpretácia jednohlasných melódií a piesní bez náročných skokov so sprievodom, jednoduchý dvojhlas a kánon.

Intonácia.

Počúvanie skladieb, aktívna percepcia a verbalizácia zážitku (hudobný príbeh, záhady hudby).

Komplementárne vokálne a inštrumentálne činnosti do skladieb alebo ich úryvkov.

Rytmizácia a melodizácia detských veršov, vlastných textov s použitím trioly, synkopy, bodkovaného rytmu, predtaktia.

Transpozícia.

Intervaly, kvintakord a obraty - identifikácia.

Zvukovo kontrastné nástroje a ich zvuková charakteristika (farba), tiež ľudské hlasy.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard

✓ orientujú sa v durových a molových stupniciach do 3# a 2b

✓ ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu.

Obsahový štandard

Orientácia v durových stupniciach do 3 # a 2b.

Dynamické označenia pp, ff. tempové označenia allegretto, adagio, fermata, ligatúra, ritardando, accelerando, predtaktie, synkopa, triola.

Študijné zameranie	**HRA NA CIMBALE**
Ročník	***3./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Žiaci po ukončení 3. roku základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ zvládnu ďalšie technické prvky hry na cimbale, ✓ zahrajú rôznosmerný dvojhlas, ✓ vedome uvoľňujú hrací aparát, ✓ tvoria a hrajú sekvencie s rytmickými variantmi, ✓ hrajú durové a molové stupnice do 4 krížikov a bé v celom rozsahu nástroja, aj v terciách, ✓ zahrajú trojhlasné akordy s obratmi, arpeggio, veľký rozklad akordu v celom rozsahu nástroja nahor aj nadol, ✓ tvoria harmonické kadencie T-S-D-T v dur aj mol stupniciach, ✓ vnímajú charakter skladby, ✓ improvizujú na ľudové piesne.	Rozvíjanie techniky a kvality úderu. Rozšírenie výrazových prostriedkov - hra pizzicato, použitie rozmanitých druhov paličiek. Nácvik hry tremolo. Hra rôznosmerného dvojhlasu. Uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu. Tvorenie a hra sekvencií s rytmickými variantmi. Hra durových a molových stupníc do 4 krížikov a bé v celom rozsahu nástroja. Hra tercií v ľahších durových stupniciach rozložene a súčasne. Trojhlasné akordy s obratmi, arpeggio, veľký rozklad akordu v celom rozsahu nástroja nahor aj nadol. Rozvíjanie harmonického cítenia. Určovanie nálady, tempa a dynamiky skladieb. Ľudové piesne, práca s piesňou, tvorba variácií.

Žiaci po ukončení 3. roku základného štúdia základnej umeleckej školy:

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI	HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY
Výkonový štandard ✓ reprodukujú jednoduchý rytmicko-melodický útvar ✓ ovládajú dvojhlasný spev a spev v kánone ✓ analyzujú súčasne znejúce dve alebo tri melodické pásma, resp. dve pásma do sprievodom ✓ transponujú tóny a úryvky melódií zo vzdialenejších oktáv do svojej hlasovej polohy, ✓ rozlišujú piesne a skladby podľa obsahu a určia primerané výrazové prostriedky ✓ vytvárajú vlastné melodicko-rytmické tvary zhudobňovaním vybraného textu s ostinátnym rytmicko-harmonickým sprievodom improvizačného charakteru ✓ aktívne využívajú melodickú, rytmickú, metrickú, tempovú a tonálnu predstavivosť a hudobnú pamäť pri počúvaní a kolektívnych činnostiach. **Obsahový štandard** Interpretácia detských ľudových piesní aj s klavírnym sprievodom Intonácia intervalov: veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta, veľká a malá sekunda ako paralela celého tónu a poltónu. Ľudové piesne s rôznym obsahom a funkciou (svadobné, žatevné, uspávanky, vojenské atď.), delenie podľa regiónu Durový a molový charakter piesní a skladieb, veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta.	**Výkonový štandard** ✓ rozoznávajú intervaly, poznajú princípy ich tvorenia, ✓ ovládajú stupnice do štyroch predznamenaní ✓ ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu, ✓ rozlišujú nástroje a nástrojové skupiny orchestra **Obsahový štandard** Pomenovanie stupňov v stupnici: prima – oktáva a ich kvalita Durové a molové stupnice do 4# a 4bé, rovnomenné a paralelné. Predtaktie, kánon, jednodielna, dvojdielna a trojdielna malá piesňová forma. Stupnice. Nástrojové skupiny v symfonickom orchestri, komorný orchester, komorné telesá.

Študijné zameranie	**HRA NA CIMBALE**
Ročník	***3./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Komorná hra**

Žiaci po ukončení 3. roku základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ rozlišujú part primo a secondo, ✓ počúvajú sa pri štvorručnej klavírnej hre, ✓ reprodukujú podľa sluchu spoločne s učiteľom jednoduché melódie unisono v rovnom pohybe dvoma rukami na tému ľudovej piesne, ✓ interpretujú spolu s iným žiakom jednoduché štvorručné skladby podľa notového zápisu, ✓ vyjadrujú v štvorručnej interpretácii charakter skladby pomocou základných hudobno-výrazových prostriedkov, ✓ tvoria základné harmonické funkcie: T a D v durových tóninách, ✓ aplikujú základné harmonické funkcie: Ta D pri sprievode ľudových piesní vo forme gajdošskej kvinty, ✓ aplikujú základy návykov kolektívneho muzicírovania, ✓ počúvajú sa pri komornej hre, ✓ interpretujú jednoduché skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom.	Základné princípy kolektívneho muzicírovania – súhra, výchova k pohotovosti, zosúladenie spoločných činnosti - nástupy, hudobno-výrazové prostriedky. Delenie hudobných partov, ich význam pri spoločnej interpretácii. Počúvanie sa navzájom pri štvorručnej klavírnej hre. Interpretácia jednoduchých štvorručných skladieb podľa notového zápisu s učiteľom, iným žiakom. Základy návykov komornej hry. Interpretácia skladieb komornej hry primeranej náročnosti spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Základné harmonické funkcie: T a D v durových tóninách. Aplikácia základných harmonických funkcií: T a D vo forme gajdošskej kvinty pri sprievode ľudových piesní.

Študijné zameranie	**HRA NA CIMBALE**
Ročník	***4./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Žiaci po ukončení 4. roku základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ vedome uvoľňujú hrací aparát, ✓ zvládnu na vyššej kvalitatívnej úrovni technické prvky hry na cimbale, ✓ zahrajú jednosmerný a rôznosmerný dvojhlas, tercie rozložene a súčasne, ✓ tvoria a hrajú sekvencie s rytmickými variantmi, ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu, ✓ tvoria harmonické kadencie T-S-D-T v dur aj mol stupniciach, ✓ improvizujú na ľudové piesne.	Uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu. Zdokonaľovanie hry tremolo. Používanie rôznych výrazových prostriedkov - hra pizzicato, použitie rozmanitých druhov paličiek. Dôsledná a čistá pedalizácia, artikulácia. Jednosmerný a rôznosmerný dvojhlas. Tercie rozložene a súčasne. Tvorenie a hra sekvencií s rytmickými variantmi. Hra a zápis melodických ozdôb. Chromatická stupnica. Harmonická kadencia T-S-D7-T v dur aj mol stupniciach. Rozvíjanie harmonického cítenia. Základy improvizácie pri hre ľudových piesní. Určovanie nálady, tempa a dynamiky skladieb. Pokus o ladenie nástroja.

Študijné zameranie	**HRA NA CIMBALE**
Ročník	***4./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hudobná náuka**

Žiaci po ukončení 4. roku základného štúdia základnej umeleckej školy:

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI	HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY
Výkonový štandard ✓ demonštrujú svoje kompetencie pri rozvíjaní hudobnej pamäte, intonačnej schopnosti a sluchovej predstavivosti intonáciou a zápisom motívov, ✓ aplikujú teoretické poznatky z oblasti intervalov pri ich intonovaní, ✓ sprevádzajú piesne základnými tónmi hlavných harmonických funkcií, ✓ ovládajú striedanie pravidelného a nepravidelného rytmu ✓ demonštrujú získané kompetencie pri rytmických viachlasoch v skupinách pohybom alebo melodicko-rytmickými nástrojmi, zostavujú vlastné rytmické cvičenia, ✓ orientujú sa v tematickom okruhu Pieseň a tanec s prihliadnutím na rôzne štýlové obdobia, ✓ rozoznávajú ľudové a umelé piesne a poznajú ich sociálnu funkciu. **Obsahový štandard** Durové a molové melódie, základné intervaly, durové a molové kvintakordy a ich obraty. Aplikovanie intonačných a rytmických postupov v sluchovej analýze: rozlišovanie durových alebo molových charakterov piesní a skladieb,	**Výkonový štandard** ✓ určujú intervaly, kvintakord dur, mol, zväčšený, zmenšený, ✓ ovládajú stupnice dur, mol, lydická, ✓ rozlišujú základný harmonický priestor **Obsahový štandard** Intervaly, kvintakordy a ich obraty Stupnice durové a molové – princíp kvintového a kvartového kruhu Zväčšená kvarta, resp. zmenšená kvinta, lydická stupnica. Melodické ozdoby Hlavné harmonické funkcie

základných intervalov, durových a molových kvintakordov a ich obratov. Rytmický dvojhlas alebo trojhlas (rytmy tancov) Krátke melodicko-rytmické tvary a ich logické kombinácie vo vzťahu k mimohudobnej predstave – elementárna kompozícia. Hlavné harmonické funkcie v sprievode k jednoduchým diatonickým melódiám, hlavné harmonické funkcie ako zdroj určitého napätia a ukľudnenia v hudbe. Ľudová a umelá pieseň, ľudový a spoločenský tanec. Analýza malých foriem z tematického okruhu Pieseň a tanec na základe ukážok rôznych štýlových období.	

Študijné zameranie	**HRA NA CIMBALE**
Ročník	***4./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Komorná hra**

Žiaci po ukončení 4. roku základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**

✓ rozumejú základným princípom kolektívneho muzicírovania, ✓ definujú part primo a secondo, ✓ kontrolujú sa sluchovo pri štvorručnej klavírnej hre, ✓ reprodukujú podľa sluchu spoločne s učiteľom jednoduché melódie unisono v rovnom pohybe dvoma rukami na tému ľudovej piesne, ✓ interpretujú spolu s iným žiakom štvorručné skladby podľa notového zápisu, ✓ reprodukujú part primo a secondo so zreteľom na primeranú náročnosť partu, ✓ vyjadrujú v štvorručnej interpretácii charakter skladby pomocou základných hudobno-výrazových prostriedkov, ✓ vytvárajú základné harmonické funkcie: T,S a D v durových tóninách, ✓ aplikujú základné harmonické funkcie: T,S a D pri sprievode ľudových piesní vo forme gajdošskej kvinty, ✓ aplikujú základy návykov kolektívneho muzicírovania, ✓ počúvajú sa pri komornej hre, ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. **Záverečná skúška:** - **1 ľudová pieseň vo vlastnej úprave,** - **1 technické cvičenie –etuda,** - **1 prednesová skladba z literatúry starej hudby (renesancia, barok),** - **1 prednesová skladba pre cimbal, prípade transkripcia skladby.**	Princípy kolektívneho muzicírovania. Party primo a secondo, ich význam v skladbe. Základy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb. Rozvoj sluchovej kontroly pri štvorručnej klavírnej hre. Hra jednoduchej melódie podľa sluchu unisono v rovnom pohybe dvoma rukami na tému ľudovej piesne. Naštudovanie a interpretácia spolu s iným žiakom - štvorručné skladby podľa notového zápisu. Naštudovanie a interpretácia partu primo a secondo so zreteľom na primeranú náročnosť partu v klavírnych skladbách. Aplikácia základných hudobno-výrazových prostriedkov pri interpretácii rôznych štvorručných klavírnych skladieb. Rozvoj sluchovej kontroly pri komornej hre. Interpretácia jednoduchých skladieb komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Základné harmonické funkcie: T, S a D v durových tóninách. Aplikácia základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode ľudových piesní v forme gajdošskej kvinty alebo celého kvintakordu.

Študijné zameranie	**HRA NA CIMBALE**
Ročník	***1./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hra na nástroji, z listu**

Žiaci po ukončení 5. roku základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ zvládnu na vyššej kvalitatívnej úrovni technické prvky hry na cimbale ✓ ovládajú základnú pedalizáciu, výmenu pedálu, ✓ samostatne riešia problémy nástrojovej hry, ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja, ✓ vnímajú charakter skladby, ✓ hrajú harmonické kadencie T-S-D-T v dur aj mol stupniciach, ✓ improvizujú a transponujú ľudové piesne, ✓ ladia nástroj.	Hra tremolo, tremolo v dvojhlase. Prehlbovanie výrazových prostriedkov. Dôsledná technická čistota hry a pedalizácie. Samostatné riešenie problémov nástrojovej hry – striedanie paličiek. Zdokonaľovanie kultúry tónu, osobitného prejavu pri interpretácii prednesových skladieb. Hra a zápis náročnejších melodických ozdôb a sekvencií s rytmickými variantmi. Oktávy a sexty v ľahších durových stupniciach. Všetky durové a molové stupnice v celom rozsahu nástroja. Chromatické stupnice. Štvorhlasné akordy s obratmi, arpeggio, veľký rozklad akordu. Harmonická kadencia T-S-D7-T v dur aj mol stupniciach. Zmenšený a zväčšený akordu. Určovanie nálady, tempa a dynamiky skladieb. Upevňovanie harmonického cítenia. Improvizácia a transponovanie ľudových piesní. Pokus o ladenie nástroja.

Ročník	***1./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hudobná náuka**

Žiaci po ukončení 5. roku základného štúdia základnej umeleckej školy:

PECEPČNÉ A TVORIVÉ ČINNOSTI	**HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY**
Výkonový štandard ✓ verbalizujú zážitok z hudby, ✓ identifikujú použité výrazové prostriedky hudby a ich zmeny (tváre a dráma hudby), ✓ rozlišujú dynamiku, tempo a agogiku interpretovaných a počúvaných skladieb, ✓ rozpoznávajú v počúvaných skladbách charakteristické znaky jednotlivých štýlových období (barok, klasicizmus, romantizmus, impresionizmus), populárna hudba, ✓ rozpoznávajú všetky intervaly v rámci oktávy vrátane sexty a septimy, kvintakordy aj v obratoch, diatonické tóniny a cirkevné módy (lydická, mixolydická), celotónová, príp. dórska, ✓ vypracujú referát alebo vytvoria 1 kolektívny tematický celok podľa výberu žiakov. **Obsahový štandard** Tematické okruhy: Ľudský hlas a jeho uplatnenie v tvorbe skladateľov, inštrumentálna hudba so zreteľným, ľahko identifikovateľným programom). Od baroka ku klasicizmu a romantizmu. Gotika (informatívne), renesancia (informatívne),	**Výkonový štandard** ✓ identifikujú kvintakordy a ich obraty: durový, molový, zväčšený, zmenšený, ✓ orientujú sa v terminológii podľa obsahového štandardu **Obsahový štandard** Kvintakord zväčšený, zmenšený modalita, tónina, modulácia, stupnica celotónová, chromatická a pentatonická. Pieseň, opera, opereta, muzikál, melodráma, pieseň bez slov, šansón, populárne piesne súčasnosti, gregoriánsky chorál, homofónia, polyfónia, a capella, kantáta, oratórium, omša.

impresionizmus v hudbe. Vývoj populárnej hudby. Rozšírenie sluchovej orientácie v časopriestore hudby (intervaly, akordy, stupnice, dynamika, agogika, frázovanie). Hudobno-dramatický projekt alebo referát na vybranú tému.	

Študijné zameranie	**HRA NA CIMBALE**
Ročník	***1./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Komorná hra**

Žiaci po ukončení 5. roku základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**

✓ rozumejú základným princípom kolektívneho muzicírovania, ✓ definujú a rozpoznajú part primo a secondo, ✓ analyzujú part primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ definujú a chápu úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ počúvajú sa pri štvorručnej klavírnej hre, ✓ chápu princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb, ✓ interpretujú spolu s učiteľom part primo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ interpretujú spolu s iným žiakom štvorručné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu zodpovedajúcich úrovni ✓ interpretujú part primo a secondo v štvorručných skladbách zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vyjadrujú v štvorručnej interpretácii charakter skladby pomocou hudobno-výrazových prostriedkov zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ aplikujú základné harmonické funkcie a ich obraty: T, S a D v durových tóninách, ✓ používajú základné harmonické funkcie: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu, v 3/4 a 2/4 taktoch, ✓ počúvajú sa pri komornej hre, ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom, ✓ aplikujú kompetencie, získané v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.	Princípy kolektívneho muzicírovania. Part primo a secondo. Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe. Rozvoj sluchovej kontroly pri štvorručnej klavírnej hre. Spoločná interpretácia s učiteľom partu primo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Spoločná interpretácia s iným žiakom - štvorručné skladby podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Interpretácia partu primo a secondo v štvorručných skladbách, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Možnosti použitia hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri. Základné harmonické funkcie: T, S a D v durových tóninách. Základné harmonické funkcie: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu v 3/4 a 2/4 taktoch. Sluchová kontrola pri komornej hre. Interpretácia - skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Rozvoj kompetencií, získaných v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov. Základné harmonické funkcie: T, S a D v durových tóninách. Použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode ľudových piesní vo forme gajdošskej kvinty s použitím rôznych rytmických štruktúr alebo celého kvintakordu. Sprievod spevákov alebo melodických nástrojov podľa notového zápisu v rozsahu získaných kompetencií v oblasti klavírneho sprievodu.

Študijné zameranie	**HRA NA CIMBALE**
Ročník	***2./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Žiaci po ukončení 6. roku základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ zvládnu na vyššej kvalitatívnej úrovni technické prvky hry na cimbale, ✓ ovládajú základnú pedalizáciu, výmenu pedálu, ✓ samostatne riešia problémy nástrojovej hry, ✓ poznajú spôsoby obaľovania paličiek, ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja, ✓ vnímajú charakter skladby, ✓ hrajú spamäti väčšie celky rôzneho charakterového žánru. ✓ hrajú sprievod s využitím harmonických kadencii T-S-D-T v dur aj mol stupniciach, ✓ improvizujú a transponujú ľudové piesne, ✓ ladia nástroj.	Hra tremolo, tremolo v dvojhlase (zvyšovanie frekvencie). Prehlbovanie výrazových prostriedkov (rôzne obalené paličky, drevené paličky, hra pizzicato kombinované s obalenou paličkou). Dôsledná technická čistota hry a pedalizácie (nácvik pedalizácie, frázovania, kombinácie legata a secco staccata, striedanie paličiek). Zdokonaľovanie kultúry tónu, osobitého prejavu pri interpretácii prednesových skladieb. Oboznámenie sa s technikou obaľovania paličiek. Melodické ozdoby (veľká skupinka, nepravidelné delenie - triola, kvintola). Sekvencie v rozsahu 4 tónov s rytmickými variantmi. Tercie, oktávy a sexty v ľahších durových stupniciach. Tvorenie harmonickej kadencie T- VI-S-D7- zm-zv-T. Určovanie nálady, tempa a dynamiky skladieb - dynamické, tempové a agogické zmeny.

	Skladby rôzneho charakterového žánru. Upevňovanie harmonického cítenia - nácvik sprievodu. Základy improvizácie pri hre ľudových piesní - tvorenie variácií. Transpozícia technických cvičení a ľudových piesní. Ladenie nástroja.

Študijné zameranie	**HRA NA CIMBALE**
Ročník	***2./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hudobná náuka**

Žiaci po ukončení 6. roku základného štúdia základnej umeleckej školy:

PERCEPČNÉ A TVORIVÉ ČINNOSTI	**HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY**
Výkonový štandard ✓ reprodukujú jednoduchý rytmicko-melodický útvar, ✓ ovládajú dvojhlasný spev a spev v kánone, ✓ analyzujú súčasne znejúce dve alebo tri melodické pásma, resp. dve pásma so sprievodom,	**Výkonový štandard** ✓ rozoznávajú intervaly, poznajú princípy ich tvorenia, ✓ ovládajú stupnice do štyroch predznamenaní, ✓ ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu, ✓ rozlišujú nástroje a nástrojové skupiny orchestra

✓ transponujú tóny a úryvky melódií zo vzdialenejších oktáv do svojej hlasovej polohy, ✓ rozlišujú piesne a skladby podľa obsahu a určia primerané výrazové prostriedky, ✓ vytvárajú vlastné melodicko-rytmické tvary zhudobňovaním vybraného textu s ostinátnym rytmicko-harmonickým sprievodom improvizačného charakteru, ✓ aktívne využívajú melodickú, rytmickú, metrickú, tempovú atonálnu predstavivosť a hudobnú pamäť pri počúvaní a kolektívnych činnostiach. **Obsahový štandard** Interpretácia detských ľudových a umelých piesní aj s klavírnym sprievodom. Intonácia intervalov: veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta, veľká a malá sekunda ako paralela celého tónu a poltónu. Transpozícia. Počúvanie skladieb, aktívna percepcia. Ľudové piesne s rôznym obsahom a funkciou (svadobné, žatevné, uspávanky, vojenské atď.), delenie podľa regiónu. Durový a molový charakter piesní a skladieb, veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta.	**Obsahový štandard** Pomenovanie stupňov v stupnici: prima - oktáva a ich kvalita. Durové a molové stupnice do 4# a 4bé, rovnomenné a paralelné. Predtaktie, kánon, jednodielna, dvojdielna a trojdielna malá piesňová forma. stupnice. Nástrojové skupiny v symfonickom orchestri, komorný orchester, komorné telesá.

Študijné zameranie	**HRA NA CIMBALE**
Ročník	***2./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Komorná hra**

Žiaci po ukončení 6. roku základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**

✓ vysvetlia význam partu primo a secondo, ✓ analyzujú part primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ chápu úlohu partu primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ počúvajú sa pri štvorručnej klavírnej hre, ✓ chápu princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb, ✓ interpretujú spolu s učiteľom part primo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ interpretujú spolu s iným žiakom štvorručné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ interpretujú striedavo part primo a secondo v štvorručných skladbách, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vyjadrujú v štvorručnej interpretácii charakter skladby pomocou hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vytvárajú základné harmonické funkcie a ich obraty: T, S a D v durových a molových tóninách, ✓ aplikujú základné harmonické funkcie: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu, ✓ transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D) v ľudových piesňach, ✓ vedia sa počúvať pri komornej hre, ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom, ✓ aplikujú kompetencie, získané v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.	Princípy kolektívneho muzicírovania. Part primo a secondo. Rozbor partu primo a secondo v študovanej skladbe. Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe. Rozvoj sluchovej kontroly pri štvorručnej klavírnej hre. Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb. Spoločná interpretácia s učiteľom partu primo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Spoločná interpretácia s iným žiakom - štvorručné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Naštudovanie a interpretácia partu primo a secondo v štvorručných skladbách, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Použitie v štvorručnej interpretácii hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na sluchová kontrola pri komornej hre. Interpretácia skladieb komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Tvorba základných harmonických funkcií: T, S a D v durových a molových tóninách. Tvorba sprievodu s použitím T, S a D vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych rytmických formách v 2/4, 3/4, 4/4, 3/8 taktoch. Interpretácia skladieb komornej hry podľa notového zápisu spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Kompetencie v oblasti klavírneho sprievodu.

Študijné zameranie	**HRA NA CIMBALE**
Ročník	***3./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Žiaci po ukončení 7. roku základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**

✓ zvládnu na vyššej kvalitatívnej úrovni technické prvky hry na cimbale, ✓ ovládajú základnú pedalizáciu, výmenu pedálu, ✓ samostatne riešia problémy nástrojovej hry, ✓ poznajú spôsoby obaľovania paličiek a ladenia nástroja, ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja, ✓ vnímajú charakter skladby, ✓ hrajú spamäti väčšie celky rôzneho charakterového žánru. ✓ hrajú harmonické kadencie v dur aj mol stupniciach, podľa sluchu i značiek, ✓ improvizujú a transponujú ľudové piesne a technické cvičenia.	Hra tremolo, tremolo v dvojhlase s vysokou frekvenciou. Prehlbovanie výrazových prostriedkov (rôzne obalené paličky a ich kombinácia, pizzicato, glissando, flažolety). Dôsledná a čistá pedalizácia - frázovanie, staccatový pedál, polpedál. Samostatné riešenie problémov nástrojovej hry – striedanie paličiek. Zdokonaľovanie kultúry tónu, osobitého prejavu pri interpretácii prednesových skladieb. Samostatné ladenie nástroja a obaľovanie paličiek. Melodické ozdoby (obal, trilok a pod.). Súbežný a rôznosmerný dvojhlas. Sekvencie v rôznych intervalových obmenách, v rytmoch. Tercie v rámci stupníc v tempe, s dynamikou, bez pedálu, s pedálom. Tercií, oktávy a sexty. Štvorhlasné akordy s obratmi v tempe. 4-6 hlasné arpeggio s pedálom. Hra z listu podľa technických možností žiaka. Určovanie nálady, tempa a dynamiky skladieb – dynamické, tempové a agogické zmeny. Hra spamäti väčších celkov rôzneho charakteru a žánru. Akordický sprievod k rôznym folklórnym regiónom Slovenska. Hra podľa sluchu a podľa značiek. Základy improvizácie pri hre ľudových piesní – tvorenie variácií, chromatických prechodov. Transpozícia technických cvičení a ľudových piesní.

Študijné zameranie	**HRA NA CIMBALE**
Ročník	***3./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hudobná náuka**

Žiaci po ukončení 7. roku základného štúdia základnej umeleckej školy:

PERCEPČNÉ A TVORIVÉ ČINNOSTI	HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard ✓ identifikujú celkový výraz, tonalitu, melodiku a základný harmonický pôdorys skladby (percepčná analýza skladby), ✓ rozpoznávajú typické znaky štýlových období, ✓ usporadúvajú jednotlivé hudobné štýly chronologicky, ✓ poznajú sociálnu funkciu hudby, ✓ identifikujú významné osobnosti hudobného života, ✓ ovládajú prehľad súborov a telies interpretačného umenia, ✓ vytvoria prezentáciu (alebo referát, esej, scenár, úvodné slovo ku koncertu a pod.) na vybranú tému individuálne alebo v skupine. **Obsahový štandard** Tematické okruhy: 1. Dejiny hudby - periodizácia, význam hudby v živote človeka v minulosti a súčasnosti. 2. Hudobný život okolo nás, sociálna funkcia hudby. Typické znaky jednotlivých období počúvaných skladieb. Harmonické cítenie nadväzne na 2. ročník aj sledovaním zmien jedného alebo dvoch tónov v súzvukoch - rozvíjanie. Komplexná melodická a harmonická orientácia v skladbe analýzou krátkych skladbičiek alebo úryvkov z obdobia klasicizmu a raného romantizmu. Paralely medzi hudbou a inými druhmi umenia. Prieniky medzi hudobnými druhmi a žánrami.	**Výkonový štandard** ✓ orientujú sa v terminológii podľa obsahového štandardu. **Obsahový štandard** Motív, téma, hudobné predvetie a závetie, hudobná veta, coda. Modálna hudba, tonálna hudba, atonálna hudba. Dominantný septakord, akordické značky a ich význam v hudbe. Periodizácia dejín hudby. Doplnenie o: renesancia, neofolklorizmus. Rôznorodosť smerov, druhov a žánrov v hudbe 20. a 21. storočia.

Študijné zameranie	**HRA NA CIMBALE**
Ročník	***3./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Komorná hra**

Žiaci po ukončení 7. roku základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**

✓ rozumejú princípom kolektívneho muzicírovania, ✓ definujú úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ kontrolujú sluchové vnímanie skladieb v štvorručnej klavírnej hre, ✓ aplikujú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb, ✓ interpretujú spoločne s učiteľom part primo alebo secondo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ interpretujú spoločne s iným žiakom štvorručné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ používajú v štvorručnej interpretácii hudobno-výrazové prostriedky, zodpovedajúce rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vytvárajú základné harmonické funkcie a ich obraty : T, S a D v durových a molových tóninách, ✓ navrhujú rozmiestnenie a použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu, ✓ transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D) v ľudových piesňach, ✓ kontrolujú sluchové vnímanie skladieb pri komornej hre, ✓ zdokonaľujú kompetencie v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov, ✓ aplikujú návyky samostatnej práce pri naštudovaní skladieb s sólistom, ✓ vytvoria harmonické funkcie T, S a D v durových a molových tóninách, ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so sólovým spevom alebo iným sólovým melodickým nástrojom.	Princípy kolektívneho muzicírovania. Delenie partov v štvorručnej klavírnej hre. Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe. Rozvoj sluchovej kontroly v štvorručnej klavírnej hre. Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb. Naštudovanie a spoločná interpretácia s učiteľom partu primo alebo secondo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Naštudovanie a spoločná interpretácia štvorručných skladieb rôznych hudobných foriem s iným žiakom podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Používanie hudobno-výrazových prostriedkov pri štvorručnej interpretácii skladieb, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri. Sluchová kontrola pri komornej hre. Interpretácia skladieb komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Tvorba základných harmonických funkcií: T, S a D v durových a molových tóninách. Použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní v forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordov v 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8 taktoch. Transpozícia jednoduchého harmonického sprievodu (T, S, D) v ľudových piesňach. Rozvoj kompetencií v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov. Základy návykov samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom.

Študijné zameranie	**HRA NA CIMBALE**
Ročník	***4./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Žiaci po ukončení 8. roku základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ zvládnu na vysokej kvalitatívnej úrovni technické prvky hry na cimbale, ✓ vedia dôsledne využívať pedalizáciu, ✓ hrajú kvalitným tónom, ✓ ovládajú ladene nástroja a techniku obaľovania paličiek, ✓ vnímajú charakter skladby, ✓ hrajú spamäti väčšie celky rôzneho charakterového žánru. ✓ hrajú akordický sprievod, ✓ zahrajú podľa sluchu i podľa značiek, ✓ improvizujú a transponujú ľudové piesne a technické cvičenia	Hra tremolo, tremolo v dvojhlase s vysokou frekvenciou Využívanie výrazových prostriedkov. Dôsledná a čistá pedalizácia. Samostatné riešenie problémov nástrojovej hry. Zdokonaľovanie kultúry tónu, osobitého prejavu pri interpretácii prednesových skladieb. Samostatné ladenie nástroja a obaľovanie paličiek. Určovanie nálady, tempa a dynamiky skladieb – dynamické, tempové a agogické zmeny. Hra spamäti väčších celkov rôzneho charakterového žánru. Tvorenie akordického sprievodu k rôznym folklórnym regiónom Slovenska. Hra podľa sluchu a podľa značiek. Improvizácia pri hre ľudových piesní – tvorenie variácií a chromatických prechodov. Transpozícia technických cvičení a ľudových piesní.

Žiaci po ukončení 8. roku základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ rozumejú princípom kolektívneho muzicírovania, ✓ definujú delenie partov v štvorručnej klavírnej hre, ✓ analyzujú úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ kontrolujú sluchové vnímanie skladieb pri interpretácii štvorručných klavírnych skladieb, ✓ aplikujú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb, ✓ interpretujú spoločne s učiteľom part primo alebo secondo podľa notového zápisu – ľudové piesne v úprave skladateľa zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ interpretujú podľa notového zápisu spoločne s iným žiakom štvorručné skladby rôznych hudobných foriem, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ navrhujú a používajú v štvorručnej interpretácii hudobno-výrazové prostriedky zodpovedajúce rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vytvárajú základné harmonické funkcie: T, S a D a ich obraty v durových a molových tóninách, ✓ navrhujú rozmiestnenie a použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách arpeggio v rôznych taktoch, ✓ transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D) v ľudových piesňach a v jednoduchých umelých piesňach, ✓ kontrolujú sluchové vnímanie skladieb pri komornej hre, ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so sólovým spevom alebo iným sólovým melodickým nástrojom, ✓ zdokonaľujú návyky v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní	Princípy kolektívneho muzicírovania. Delenie partov v štvorručnej klavírnej hre. Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe. Sluchová kontrola pri interpretácii štvorručných klavírnych skladieb. Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb. Spoločná interpretácia s učiteľom partu primo alebo secondo podľa notového zápisu – ľudové piesne v úprave skladateľa, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Interpretácia s iným žiakom štvorručných skladieb rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Hudobno-výrazové prostriedky, zodpovedajúce rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri. Sluchová kontrola súhry pri komornej hre. Naštudovanie a interpretácia rozmanitých skladieb komornej hry podľa notového zápisu spoločne so sólovým spevom alebo iným sólovým melodickým nástrojom. Tvorba základných harmonických funkcii: T, S a D a ich obraty v durových a molových tóninách. Možnosti použitia základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách arpeggio v rôznych taktoch. Transpozícia jednoduchého harmonického sprievodu (T, S, D) v ľudových a jednoduchých umelých piesňach. Rozvoj návykov v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov. Rozvoj návykov samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom.

spevákov alebo melodických nástrojov, ✓ aplikujú návyky samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom.	

Záverečná skúška:

- 1 ľudová pieseň vo vlastnej úprave,
- 1 etuda,
- 1 prednesová skladba z literatúry starej hudby (renesancia, baroko),
- 1 prednesová skladba pre cimbal, prípade transkripcia skladby.

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	***Prípravné štúdium***
Hodinová dotácia	**2 hodiny**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Prípravná hudobná výchova**

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ interpretujú spamäti so sprievodom klavíra minimálne 4 piesne, ✓ na úrovni hry zvládnu dychové, spevácke a uvoľňovacie pohybové cvičenia, ✓ ovládajú základy správnej výslovnosti, ✓ preukážu schopnosť sledovania notového zápisu pri interpretácii, ✓ disponujú systematickými pracovnými návykmi.	Jednoduché ľudové a detské umelé piesne v strednej hlasovej polohe v rozsahu 5-6 tónov. Správne a prirodzené držanie tela pri speve, pokojný nádych a predlžovaný výdych prostredníctvom aktivačných cvičení, dodržanie troch fáz (nádych, zadržanie, výdych), osvojenie si mäkkého nasadenia tónu. Správne ovládanie artikulačného aparátu. Spájanie notového zápisu s predstavou výšky tvoreného tónu. Spôsobilosti zapamätať si a zopakovať elementárne hudobné motívy, cvičenia, frázy.

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

2 piesne odlišného charakteru primeranej náročnosti.

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	***1./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Spev**

Obsahový štandard	**Výkonový štandard**
Ľudové a detské umelé piesne so sprievodom klavíra alebo CD nosiča. Základy dýchania pri speve - tri fázy hlbokého bránicového dýchania (nádych - zadržanie - výdych). Správna vokalizácia: uvoľnená brada s funkčným ovládaním úst. Tvorba tónu v strednej hlasovej polohe. Hudobno-výrazové prostriedky: výška, dĺžka a sila tónu. Hlasové cvičenia. Cvičenie intonačnej, rytmickej a harmonickej predstavivosti.	- interpretujú spamäti minimálne 8 piesní v strednej hlasovej polohe v rozsahu 6-8 tónov, - zvládnu na elementárnej úrovni základy dychovej techniky, - zvládnu správnu a funkčnú artikuláciu, - preukážu mäkké a opreté nasadenie tónu, - aplikujú pri speve elementárne hudobno-výrazové prostriedky, - rozpoznajú pedagógom zámerne demonštrované chyby, - spájajú správne znejúce tóny s vlastným sluchovým vnemom a notovým zápisom.

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	***1./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**0,5 hodina**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Obligátny nástroj**

Výkonový štandard

- ✓ aplikujú základy správneho používania hracieho aparátu pri hre na nástroji,
- ✓ získajú prstokladové návyky,
- ✓ definujú noty, hodnoty nôt, pomlčiek a označenia hudobno-výrazových prostriedkov v notovom texte v študovanej skladbe.

Obsahový štandard

Uvoľnenie hracieho aparátu a osvojenie si správneho spôsobu jeho používania, koordinácia rúk a nôh.
Budovanie a postupné rozširovanie spôsobu hry a úderovej gramotnosti (non legato).
Orientácia na klaviatúre.
Notopis (v husľovom kľúči: g - g2, v basovom: c - g1), hodnoty nôt, pomlčiek, poznatky o hudobno-výrazových prostriedkoch.

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	***1./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Hudobná náuka**

INTERPRETAČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ intonujú jednoduché durové a molové melódie, ✓ interpretujú základné metrické hodnoty s rozoznaním prízvučnej doby, ✓ vytvárajú sprievod k jednoduchým piesňam na detských melodicko-rytmických nástrojoch, ✓ vytvárajú rytmické a rytmicko-melodické útvary s použitím páru šestnástinových, osminových nôt, štvrťovej, štvrťovej s bodkou, polovej, polovej s bodkou, celej noty a pomlčky v štvorštvrťových a osminových taktoch a s udávaním základného metra.	Jednohlasné melódie a piesne bez náročných skokov. Rytmické a rytmicko-melodické hry. Základné metrické hodnoty dvojdobého a trojdobého taktu s rozlišovaním prízvučnej a neprízvučnej doby, ich kombinácie a spájanie s pohybom (napr. pochod, valčík), taktovanie dvojdobého a trojdobého taktu. Vokálno-inštrumentálne, hudobno-pohybové a hudobno-dramatické hry.

PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ vnímajú krátke hudobné ukážky a hudobné rozprávky a verbálne vyjadria zážitok z nich, ✓ rozlišujú charakter dur a mol, ✓ zapisujú krátke rytmické motívy, vytvárajú rytmické ozveny, rytmicko-melodické dialógy, rytmizujú a melodizujú riekanky a detské texty, ✓ transponujú melodické motívy na chromatickej zvonkohre alebo klavíri (akordeóne).	Sústredené počúvanie krátkych skladbičiek rôzneho charakteru, hudobných rozprávok, verbalizácia zážitku, určenie nálady. Identifikácia použitých výrazových prostriedkov hudby na základe ich počúvania (pohyb melódie, dynamika, tempo, metrum, durový a molový charakter skladby, tónina). Rytmicko-melodické cvičenia a hry s následným prevedením do znakovej podoby. Transpozícia.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ ovládajú notopis husľového kľúča (c^1 -g^2), ✓ ovládajú notopis basového kľúča (c -c^1), ✓ rozpoznajú stupnicu dur a mol, ✓ poznajú trojzvuk, ✓ ovládajú základnú terminológiu podľa obsahového štandardu.	Notová osnova, takt, taktová čiara, opakovacie znamienko. Noty c -$g^{2.}$, posuvky. Durový a molový trojzvuk, celý tón a poltón. 2/4, 3/4, 4/4, 3/8,4/8 takt. Stupnica, legato, staccato.

Dynamické značky - p, mf, f, crescendo, decrescendo.

Tempové značenie - moderato, allegro.

Abreviatúry - prima volta, seconda volta, opakovacie znamienko.

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	***2./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Spev**

Obsahový štandard	**Výkonové štandardy**
Ľudové a jednoduché umelé piesne so sprievodom klavíra alebo CD nosiča. Cvičenie pokojného a hlbokého dýchania na bránici. Zásady správnej speváckej výslovnosti. Technické cvičenia na mäkké nasadzovanie tónu, navodenie hlavového tónu, vyrovnávanie hlasu v celej hlasovej polohe, bez hlasového zlomu, rozširovanie hlasového rozsahu smerom hore. Technické cvičenia na osvojovanie si kantilény. Technické cvičenia na rozvíjanie intonačnej, rytmickej a harmonickej. predstavivosti a rozvíjanie čistej intonácie ako prípravy pre komorný alebo zborový spev.	- interpretujú spamäti minimálne 8 piesní minimálne v rozsahu oktávy, - preukážu vyššiu úroveň dychovej techniky, - aplikujú funkčnú artikuláciu pri tvorbe vokálov v strednej hlasovej polohe, - ovládajú spevácke kompetencie na elementárnej úrovni, - zvládnu prednes kantilény, - majú intonačnú, rytmickú a tempovú predstavivosť.

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	***2. / prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**0,5 hodina**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Obligátny nástroj**

Výkonový štandard

- ✓ aplikujú základy správneho používania hracieho aparátu pri hre na nástroji,
- ✓ používajú správny prstoklad pri interpretácii skladieb (aj podkladanie a nadkladanie palca),
- ✓ aplikujú poznatky z oblasti frázovania.

Obsahový štandard

Utvrdzovanie správneho spôsobu používania hracieho aparátu a koordinácie rúk a nôh.

Technické cvičenia: vhodné prstové a iné cvičenia z klavírnych škôl.

Spôsoby hry: non legato, legato, staccato, portamento, kantiléna v obidvoch rukách.

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	***2. / prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Hudobná náuka**

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard

- ✓ rozlišujú jednohlasný spev od viachlasného spevu, realizujú kánonický spev,
- ✓ intonujú melodické motívy, durový a molový

Obsahový štandard

Interpretácia jednohlasných melódií a piesní bez náročných skokov so sprievodom, jednoduchý dvojhlas a kánon.

Intonácia.

kvintakord, príp. s pridanou oktávou,

✓ vnímajú krátke skladby a reagujú na ne vlastnou činnosťou,

✓ ovládajú rytmické členenie a základné taktovacie schémy,

✓ identifikujú metrum skladby a určia príp. rytmické zvláštnosti,

✓ transponujú melodické motívy na chromatickej zvonkohre alebo klavíri (akordeóne),

✓ rozlišujú sluchom intervalové kroky, durový a molový charakter tóniny, durové a molové kvintakordy,

✓ rozlišujú zvukovo kontrastné nástroje, ovládajú delenie do skupín.

Počúvanie skladieb, aktívna percepcia a verbalizácia zážitku (hudobný príbeh, záhady hudby).

Komplementárne vokálne a inštrumentálne činnosti do skladieb alebo ich úryvkov.

Rytmizácia a melodizácia detských veršov, vlastných textov s použitím trioly, synkopy, bodkovaného rytmu, predtaktia.

Transpozícia.

Intervaly, kvintakord a obraty - identifikácia.

Zvukovo kontrastné nástroje a ich zvuková charakteristika (farba), tiež ľudské hlasy.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ orientujú sa v durových a molových stupniciach do 3# a 2b, ✓ ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu.	Orientácia v durových stupniciach do 3 # a 2b. Dynamické označenia pp, ff. tempové označenia allegretto, adagio, fermata, ligatúra, ritardando, accelerando, predtaktie, synkopa, triola.

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	***3./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Spev**

Obsahový štandard	Výkonové štandardy
Jednoduchšie piesne rôzneho charakteru a žánru. Správne a prirodzené držanie tela pri speve, upevňovanie a zdokonaľovanie vedomého ovládania rečových orgánov s dôrazom na uvoľňovanie brady, sústavné zdokonaľovanie troch fáz správneho dýchania s prípravou zmiešaného reberno-bránicového dýchania. Uvedomelý prednes na základe porozumenia hudobnej štruktúry a obsahu piesne, vedomé rozvíjanie pamäťových schopností žiaka. Spájanie a zvukové vyrovnávanie vokálov v celej hlasovej polohe, rozširovanie hlasového rozsahu smerom nahor i nadol, spájanie a zvukové vyrovnávanie tónov pri používaní hlavovej rezonancie. Interpretácia skladieb primeraných schopnostiam a veku žiaka.	- demonštrujú prirodzený detský hudobný prejav na interpretácii 8 - 10 piesní spamäti, bez hlasových zlomov so sprievodom klavíra alebo CD, - majú zafixované správne spevácke návyky, - pri speve využívajú dynamické kontrasty, agogiku, - spievajú v celom svojom hlasovom rozsahu, - prebraté technické a výrazové prvky spájajú s hudobnou predstavou a teoretickými poznatkami.

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	***3. / prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**0,5 hodina**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Obligátny nástroj**

Výkonový štandard

- ✓ používajú správne sedenie, resp. státie, postavenie rúk,
- ✓ zvládnu hru durových stupníc s # a s b cez dve oktávy v rovnom pohybe v súlade

Obsahový štandard

Cvičenia na správne používanie hracieho aparátu, zväčšovanie rozpätia ruky.

Hra stupníc.

s obsahovými štandardmi,

- ✓ zvládnu hru tonického kvintakordu s obratmi spolu + malý rozklad zvlášť,
- ✓ aplikujú spôsoby hry v klavírnej interpretácii: tenuto, legato, staccato,
- ✓ pracujú správne s kvalitou tvorby tónu a jeho intenzitou primerane danému ročníku,
- ✓ používajú správne predpísaný prstoklad v skladbe,

- ✓ interpretujú vybrané skladby.

Hra akordov: tonický kvintakord s obratmi spolu + malý rozklad zvlášť.

Skladby etudového charakteru kratšieho rozsahu zamerané na riešenie rôznych technických problémov.

Práca na kvalite tvorby tónu a jeho intenzite.

Systematický nácvik hudobného materiálu.

Základy používania pedálu.

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	***3. / prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Komorný spev***

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ ovládajú jednoduchý dvojhlasný spev, ✓ aplikujú pri spievaní viachlasu spevácke dychové a technické zručnosti získané na hodinách spevu.	Jednoduché ľudové piesne v úprave pre dva hlasy. Dodržiavanie správnych speváckych zásad.

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	***3. / prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Hudobná náuka**

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ reprodukujú jednoduchý rytmicko-melodický útvar,	Interpretácia detských ľudových a umelých piesní aj s klavírnym sprievodom.
✓ ovládajú dvojhlasný spev a spev v kánone,	Intonácia intervalov: veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta, veľká a malá sekunda ako paralela celého tónu a poltónu.
✓ analyzujú súčasne znejúce dve alebo tri melodické pásma, resp. dve pásma so sprievodom,	Transpozícia.
✓ transponujú tóny a úryvky melódií zo vzdialenejších oktáv do svojej hlasovej polohy,	Počúvanie skladieb, aktívna percepcia.
✓ rozlišujú piesne a skladby podľa obsahu a určia primerané výrazové prostriedky,	Ľudové piesne s rôznym obsahom a funkciou (svadobné, žatevné, uspávanky, vojenské atď.), delenie podľa regiónu.
✓ vytvárajú vlastné melodicko-rytmické tvary zhudobňovaním vybraného textu s ostinátnym rytmicko-harmonickým sprievodom improvizačného charakteru,	Durový a molový charakter piesní a skladieb, veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta.
✓ aktívne využívajú melodickú, rytmickú, metrickú, tempovú a tonálnu predstavivosť a hudobnú pamäť pri počúvaní a kolektívnych činnostiach.	

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ rozoznávajú intervaly, poznajú princípy ich tvorenia,	Pomenovanie stupňov v stupnici: prima - oktáva a ich kvalita.
✓ ovládajú stupnice do štyroch	Durové a molové stupnice do 4# a 4bé,

predznamenaní,	rovnomenné a paralelné.
✓ ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu,	Predtaktie, kánon, jednodielna, dvojdielna a trojdielna malá piesňová forma. stupnice.
✓ rozlišujú nástroje a nástrojové skupiny orchestra.	Nástrojové skupiny v symfonickom orchestri, komorný orchester, komorné telesá.

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	***3. / prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**0,5 hodina**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Obligátny nástroj**

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ používajú správne sedenie za klavírom, postavenie rúk,	Práca s technikou na základe zvukovej predstavy, pri ktorej sa koordinujú pohybové reakcie - rozvíja sa hrací aparát dieťaťa.
✓ zvládnu hru durových stupníc s # a s b cez dve oktávy v rovnom pohybe a protipohybe,	Zvládnutie durových stupníc poznámka: podľa individuálnych schopností žiaka).
✓ zvládnu hru molových stupníc harmonických,	Molové stupnice (poznámka: podľa individuálnych schopností žiaka).
✓ zvládnu hru tonického kvintakordu s obratmi,	Hra akordov: tonický kvintakord s obratmi spolu + malý rozklad zvlášť.
✓ dokážu frázovať dlhšie melodické celky,	Skladby etudového charakteru kratšieho rozsahu zamerané na riešenie rôznych technických problémov.
✓ používajú správne predpísaný prstoklad v skladbe.	Návyky správneho prstokladu.

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	***4./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Spev**

Obsahový štandard	**Výkonový štandard**
Piesne rôzneho charakteru a žánru. Sústavné zdokonaľovanie zmiešaného reberno-bránicového dýchania, uvedomené budovanie dychovej opory. Cvičenia na mäkké nasadenie tónu. Cvičenia plynulej kantilény na rôznorodých melódiách, rozširovanie a vyrovnávanie hlasového rozsahu podľa individuálnych schopností žiakov hlasovými cvičeniami smerom nadol i nahor. Rozširovanie a obohacovanie dynamickej a agogickej škály. Technické cvičenia na správne použitie dychu na bránici pri spievaní staccata. Technické cvičenia na spájanie hlavovej a hrudnej rezonancie – voix mixt. Spájanie notového materiálu s hudobnou predstavou. Zdokonaľovanie uvedomelého prednesu na základe pochopenia hudobného a textového obsahu piesne.	- interpretujú spamäti 8 - 10 piesní so sprievodom klavíra, alebo CD nosiča, - ovládajú tvorbu tónu opretého na bránici (dychovú oporu), - ovládajú mäkké nasadenie tónu, - ovládajú plynulý prednes kantilény, - prirodzene frázujú s použitím dynamických a agogických výrazových prostriedkov, - vedome tvoria staccato a legato, - pri spievaní preukazujú schopnosť zvukovo vyrovnávať vokály v celom svojom hlasovom rozsahu, - orientujú sa v notovom zápise speváckych partov, - chápu textový obsah prednesených skladieb, - samostatne pracujú s notovým materiálom.

Záverečná skúška:

- 1 solmizačné cvičenie,
- 1 ľudová pieseň v úprave skladateľa,
- 1 umelá pieseň.

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	***4./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Komorný spev***

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ ovládajú jednoduchý dvojhlasný spev, ✓ aplikujú v duetách spevácke dychové a technické zručnosti, ✓ preukážu používanie hudobno-výrazových prostriedkov pri interpretácii.	Jednoduchšie umelé dvojhlasné skladby so sprievodom klavíra. Aplikácia technických zručností získaných na hodinách spevu. Interpretácia skladieb z hľadiska štýlových období.

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	***4./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Hudobná náuka**

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ demonštrujú svoje kompetencie pri rozvíjaní hudobnej pamäte, intonačnej schopnosti a sluchovej predstavivosti intonáciou a zápisom motívov, ✓ aplikujú teoretické poznatky z oblasti intervalov pri ich intonovaní, ✓ sprevádzajú piesne základnými tónmi hlavných harmonických funkcií, ✓ ovládajú striedanie pravidelného a nepravidelného rytmu, ✓ demonštrujú získané kompetencie pri rytmických viachlasoch v skupinách pohybom alebo melodicko-rytmickými nástrojmi, zostavujú vlastné rytmické cvičenia, ✓ orientujú sa v tematickom okruhu Pieseň a tanec s prihliadnutím na rôzne štýlové obdobia, ✓ rozoznávajú ľudové a umelé piesne a poznajú ich sociálnu funkciu.	Durové a molové melódie, základné intervaly, durové a molové kvintakordy a ich obraty. Aplikovanie intonačných a rytmických postupov v sluchovej analýze: rozlišovanie durových alebo molových charakterov piesní a skladieb, základných intervalov, durových a molových kvintakordov a ich obratov. Rytmický dvojhlas alebo trojhlas (rytmy tancov). Krátke melodicko-rytmické tvary a ich logické kombinácie vo vzťahu k mimohudobnej predstave - elementárna kompozícia. Hlavné harmonické funkcie v sprievode k jednoduchým diatonickým melódiám, hlavné harmonické funkcie ako zdroj určitého napätia a ukľudnenia v hudbe. Ľudová a umelá pieseň, ľudový a spoločenský tanec. Analýza malých foriem z tematického okruhu Pieseň a tanec na základe ukážok rôznych štýlových období.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard

✓ určujú intervaly, kvintakord dur, mol, zväčšený, zmenšený, ✓ ovládajú stupnice dur, mol, lydická, ✓ určujú základné melodické ozdoby, ✓ rozlišujú základný harmonický priestor.	Intervaly, kvintakordy a ich obraty. Stupnice durové a molové - princíp kvintového a kvartového kruhu. Zväčšená kvarta, resp. zmenšená kvinta, lydická stupnica. Melodické ozdoby. Hlavné harmonické funkcie.

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	***1./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Spev**

Obsahový štandard	**Výkonový štandard**
Piesne rôzneho charakteru a žánru, Tvorba staccata so správnym použitím dychu na bránici. Sústavné zdokonaľovanie zmiešaného dýchania a budovania dychovej opory, vyrovnávanie hlasu v celej hlasovej polohe na základe voix mixtu, rozširovanie hlasového rozsahu obomi smermi, spievanie prechodných tónov s nasadením zhora. Predchádzanie prípadným mutačným šelestom a hlasovým zlomom vhodným a šetrným	- interpretujú spamäti zvukovo vyrovnaným hlasom v celej hlasovej polohe 8-10 piesní so sprievodom klavíra alebo CD, - ovládajú tvorbu staccata so správnym použitím dychovej opory, - preukazujú zmysel pre krásu plynulej kantilény a hudobnej frázy, - dodržiavajú zásady hlasovej hygieny, čím predchádzajú mutačným šelestom a hlasovým zlomom, - interpretujú piesne so správnym výrazom primeraným svojmu veku, - samostatne pracujú s notovým

výberom hlasových cvičení. Rozširovanie hudobného rozhľadu žiaka hudobným materiálom, ktorý je svojím obsahom a náročnosťou primeraný ich veku a schopnostiam.	materiálom.

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	***1. / druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**0,5 hodina**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Obligátny nástroj**

Výkonový štandard

- ✓ dokážu uvedomele a samostatne pracovať s melodickou líniou zvládnu základnú techniku nástroja,
- ✓ dokážu efektívne pracovať s hudobnou a sluchovou predstavou,
- ✓ počúvajú sa pri hre,
- ✓ dokážu správne frázovať dlhšie melodické útvary a charakterovo stvárniť skladbu.

Obsahový štandard

Koordinácia oboch rúk a technická zručnosť: osamostatňovanie funkcie pravej a ľavej ruku.
Legato v tempe: vyrovnanie.
Sluchovo-hudobná predstava: rozvíjanie.
Uvedomovanie si svojich rozvojových možností, akceptovanie spätnej väzby.
Zmysel pre rozlišovanie charakteru skladieb podľa obsahu, nálady a tempa: formovanie.

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	***1./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Komorný spev***

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ ovládajú technicky vyspelejší a kultivovanejší hudobný prejav viachlasu, ✓ aplikujú v duetách spevácke dychové a technické zručnosti získané na hodinách spevu, ✓ zvládnu intonačnú, rytmickú a harmonickú predstavivosť pri štúdiu vybraného hudobného materiálu.	Interpretácia viachlasých piesní rôzneho charakteru a štýlu. Dodržiavanie správnej dychovej opory a hlasových zásad. Systematická práca na vytváraní súhry.

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	***1./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Hudobná náuka**

PERCEPČNÉ A TVORIVÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ verbalizujú zážitok z hudby, ✓ identifikujú použité výrazové prostriedky hudby a ich zmeny (tváre a dráma hudby), ✓ rozlišujú dynamiku, tempo a agogiku interpretovaných a počúvaných skladieb, ✓ rozpoznávajú v počúvaných skladbách charakteristické znaky jednotlivých štýlových období (barok, klasicizmus, romantizmus, impresionizmus), populárna hudba, ✓ rozpoznávajú všetky intervaly v rámci oktávy vrátane sexty a septimy, kvintakordy aj v obratoch, diatonické tóniny a cirkevné mody (lydická, mixolydická), celotónová, príp. dórska, ✓ vypracujú referát alebo vytvoria 1 kolektívny	Tematické okruhy: Ľudský hlas a jeho uplatnenie v tvorbe skladateľov, inštrumentálna hudba so zreteľným, ľahko identifikovateľným programom). Od baroka ku klasicizmu a romantizmu. Gotika (informatívne), renesancia (informatívne), impresionizmus v hudbe. Vývoj populárnej hudby. Rozšírenie sluchovej orientácie v časopriestore hudby (intervaly, akordy, stupnice, dynamika, agogika, frázovanie).

tematický celok podľa výberu žiakov.

Hudobno-dramatický projekt alebo referát na vybranú tému.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ identifikujú kvintakordy a ich obraty: durový, molový, zväčšený, zmenšený, ✓ orientujú sa v terminológii podľa obsahového štandardu,	Kvintakord zväčšený, zmenšený modalita, tónina, modulácia, stupnica celotónová, chromatická a pentatonická. Pieseň, opera, opereta, muzikál, melodráma, pieseň bez slov, šansón, populárne piesne súčasnosti, gregoriánsky chorál, homofónia, polyfónia, a capella, kantáta, oratórium, omša.

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	***2./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Spev**

Obsahový štandard	**Výkonový štandard**
Piesne rôzneho charakteru a žánru. Neustále upevňovanie speváckej techniky a rozširovanie o ďalšie prvky. Rozvíjanie plynulej kantilény s predlžovaním a zdokonaľovaním dychových fráz (striedanie staccata a legata).	- disponujú spoľahlivým technicky vyspelejším a kultivovanejším hudobným prejavom, potrebným na zvládnutie 8 - 10 náročnejších ľudových a umelých piesní so sprievodom klavíra alebo CD, - spájajú teoretické poznatky s hudobnou predstavivosťou, - plne využívajú dychovú oporu, - rozvíjajú hudobnej predstavivosti

Spievanie vokalíz. Odstraňovanie mutačného šelestu a hlasových zlomov. Štúdiu skladieb rôzneho štýlu a žánru. Štúdium piesní v cudzom jazyku.	prepojením notového zápisu so zvukovou predstavou, - ovládajú zásady hlasovej hygieny z dôvodu predmutačného a mutačného obdobia, - prejavujú záujem o hudobnú literatúru, o kultúru a o aktuálne dianie v umeleckom svete podľa svojho záujmu, - zrozumiteľné reprodukujú text aj v cudzom jazyku.

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	***2. / druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**0,5 hodina**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Obligátny nástroj**

Výkonový štandard

- ✓ rozumejú umeleckej a technickej zložke interpretácie študovaných skladieb,
- ✓ dokážu efektívne pracovať s hudobnou a sluchovou predstavou,
- ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc (harmonických a melodických),
- ✓ rozpoznajú základné harmonické funkcie, vedia ich analyzovať,
- ✓ interpretujú skladby rôznych štýlových období.

Obsahový štandard

Rozvíjanie a zdokonaľovanie vedomostí a zručností nadobudnutých v predchádzajúcom štúdiu. Rozvíjanie umeleckej a technickej zložky interpretácie študovaných skladieb.
Durové a molové stupnice v primeranom tempe, počet: podľa individuálnych predpokladov žiaka. Hra ľudových piesní podľa sluchu.
Zvládnutie skladieb: tance, menuety, fughetty a pod., prednesové skladby rôzneho charakteru a štýlu.

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	***2./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Komorný spev***

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ vo vokálnych skladbách preukážu intonačnú a rytmickú presnosť, ✓ zvládnu súhru s klavírnym, inštrumentálnym sprievodom alebo s reprodukovaným podkladom	Náročnejšie viachlasné skladby. Interpretácia komorných skladieb s iným hudobným nástrojom a klavírnym sprievodom alebo dvojhlasu s s inštrumentálnym podkladom.

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	***2./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Hudobná náuka**

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ reprodukujú jednoduchý rytmicko-melodický útvar, ✓ ovládajú dvojhlasný spev a spev v kánone, ✓ analyzujú súčasne znejúce dvealebo tri melodické pásma, resp. dve pásma so	Interpretácia detských ľudových a umelých piesní aj s klavírnym sprievodom. Intonácia intervalov: veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta, veľká a malá sekunda ako paralela celého tónu a poltónu.

sprievodom,

✓ transponujú tóny a úryvky melódií zo vzdialenejších oktáv do svojej hlasovej polohy,

✓ rozlišujú piesne a skladby podľa obsahu a určia primerané výrazové prostriedky,

✓ vytvárajú vlastné melodicko-rytmické tvary zhudobňovaním vybraného textu s ostinátnym rytmicko-harmonickým sprievodom improvizačného charakteru,

✓ aktívne využívajú melodickú, rytmickú, metrickú, tempovú a tonálnu predstavivosť a hudobnú pamäť pri počúvaní a kolektívnych činnostiach.

Transpozícia.

Počúvanie skladieb, aktívna percepcia.

Ľudové piesne s rôznym obsahom a funkciou (svadobné, žatevné, uspávanky, vojenské atď.), delenie podľa regiónu.

Durový a molový charakter piesní a skladieb, veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard

✓ rozoznávajú intervaly, poznajú princípy ich tvorenia,

✓ ovládajú stupnice do štyroch predznamenaní,

✓ ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu,

✓ rozlišujú nástroje a nástrojové skupiny orchestra.

Obsahový štandard

Pomenovanie stupňov v stupnici: prima - oktáva a ich kvalita.

Durové a molové stupnice do 4# a 4bé, rovnomenné a paralelné.

Predtaktie, kánon, jednodielna, dvojdielna a trojdielna malá piesňová forma. stupnice.

Nástrojové skupiny v symfonickom orchestri, komorný orchester, komorné telesá.

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	***3./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Spev**

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Štúdium primerane náročných vokalíz a skladieb rôznych štýlových období. Predlžovanie a zdokonaľovanie dychových fráz, zdokonaľovanie reberno-bránicového dýchania a dychovej opory. Spájanie hlavovej a hrudnej rezonancie - voix mixte, zdokonaľovanie plynulej kantilény, navodzujúce vety, heslá a výzvy učiteľa pri technických cvičeniach. Rozvíjanie primeranej technickej vyspelosti a kultivovanosti hudobného prejavu žiaka. Rozširovanie hudobného obzoru žiaka neustálym spoznávaním nových piesní. Vystupovanie na interných a verejných koncertoch školy.	- zvládnu s primeraným výrazom interpretáciu vokalíz a 8 skladieb so sprievodom klavíra alebo CD, - vedome demonštrujú rozširujúcu sa kapacitu dýchania, - využívajú nadobudnuté technické schopnosti k prepojeniu tvorby tónu a dychu a zdokonaľovaniu ľahkosti a prirodzenosti hlasu, - zvládajú spevácku artikuláciu, výslovnosť a znelosť tónu, - sú schopní dynamicky a agogicky rozlíšiť obsahovú a výrazovú stránku skladby, - sú schopní interpretácie piesní rôznych štýlových období, interpretujú piesne i v cudzom jazyku, - uvedomene sa koncentrujú a sústredia pred verejným sólovým vystúpením, - preukážu kultivovaný prejav na verejnosti.

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	***3. / druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**0,5 hodina**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Obligátny nástroj**

Výkonový štandard **Obsahový štandard**

- ✓ dokážu samostatne, správne, dostatočne a efektívne pracovať na vokálnych skladbách,
- ✓ rozpoznajú hudobnú formu skladby, jej štruktúru, jednotlivé časti,
- ✓ zvládnu interpretáciu skladieb, dokážu sami naštudovať jednoduché skladby,
- ✓ improvizujú.

Vedomosti a zručnosti nadobudnuté v predchádzajúcom štúdiu: rozvíjanie a zdokonaľovanie.
Hudobná forma skladby, jej štruktúra, analýza jednotlivých častí.
prednesové skladby rôzneho charakteru, obdobia a štýlu: klasické, moderné.
Samostatná a efektívna práca na daných skladbách.

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	***3./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Komorný spev***

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ bezpečne ovládajú spievanie dvojhlasu a viachlasu, ✓ aplikujú pri speve získané spevácke dychové a technické zručnosti, ✓ zvládnu interpretáciu diel rôznych štýlových období s uvedomelým prednesom.	Duettá rôzneho žánru podľa dispozícii žiakov. Dodržiavanie správnej dychovej a hlasovej techniky.

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	***3./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**

Číslo UP	**8**
Predmet	**Hudobná náuka**

PERCEPČNÉ A TVORIVÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard

✓ identifikujú celkový výraz, tonalitu, melodiku a základný harmonický pôdorys skladby (percepčná analýza skladby),

✓ rozpoznávajú typické znaky štýlových období,

✓ usporadúvajú jednotlivé hudobné štýly chronologicky,

✓ poznajú sociálnu funkciu hudby,

✓ identifikujú významné osobnosti hudobného života,

✓ ovládajú prehľad súborov a telies interpretačného umenia,

✓ vytvoria prezentáciu (alebo referát, esej, scenár, úvodné slovo ku koncertu a pod.) na vybranú tému individuálne alebo v skupine.

Obsahový štandard

Tematické okruhy:

1. Dejiny hudby - periodizácia, význam hudby v živote človeka v minulosti a súčasnosti.

2. Hudobný život okolo nás, sociálna funkcia hudby.

Typické znaky jednotlivých období počúvaných skladieb.

Harmonické cítenie nadväzne na 2. ročník aj sledovaním zmien jedného alebo dvoch tónov v súzvukoch - rozvíjanie.

Komplexná melodická a harmonická orientácia v skladbe analýzou krátkych skladbičiek alebo úryvkov z obdobia klasicizmu a raného romantizmu.

Paralely medzi hudbou a inými druhmi umenia.

Prieniky medzi hudobnými druhmi a žánrami.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard

✓ orientujú sa v terminológii podľa obsahového štandardu.

Obsahový štandard

Motív, téma, hudobné predvetie a závetie, hudobná veta, coda.

Modálna hudba, tonálna hudba, atonálna hudba.

Dominantný septakord, akordické značky a ich význam v hudbe.

Periodizácia dejín hudby. Doplnenie o:

renesancia, neofolklorizmus.

Rôznorodosť smerov, druhov a žánrov v hudbe 20. a 21. storočia.

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	***4./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Spev**

Obsahový štandard	**Výkonový štandard**
2 primerane náročné vokalízy a 6-8 piesní rôzneho charakteru a štýlového obdobia. Udržanie správnej speváckej techniky. Ľahké a prirodzené zaobchádzanie s celým fonačným aparátom. Spoznávanie nových skladieb a piesní a cez počúvanie svetoznámych interpretov rozlišovanie ich štýlovej interpretácie, (získavanie notového materiálu, hudobných nahrávok). Pripravovanie absolventského repertoáru, ktorý odznie na verejnom absolventskom koncerte a absolventskej skúške.	- zvládnu so sprievodom klavíra interpretáciu 2 vokalíz a 6-8 piesní, - aplikujú získané spevácke zručnosti a návyky pri interpretácii, - rešpektujú problémy vyplývajúce z mutácie, - majú schopnosť využívať technické možnosti IKT, - zaujímajú vlastný postoj k hodnote umeleckého diela, - preukážu dostatočnú technickú vyspelosť a vedomosti, aby mohli s úspechom nadviazať na štúdium vyššieho sekundárneho umeleckého vzdelávania.

Záverečná skúška:

- 1 vokalíza,
- 2 ľudové charakterovo odlišné piesne,
- 2 umelé charakterovo a štýlovo rozdielne piesne.

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	***4. / druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**0,5 hodina**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Obligátny nástroj**

Výkonový štandard

- ✓ dokážu samostatne, správne, dostatočne a efektívne pracovať na skladbách daného ročníka,
- ✓ pracujú správne s hudobnou frázou skladby,
- ✓ rozpoznajú hudobnú formu skladby, jej štruktúru, jednotlivé časti,
- ✓ zvládnu interpretáciu skladieb: polyfonické skladby náročnejšieho charakteru, prednesové skladby rôzneho charakteru, obdobia a štýlu: klasické, moderné,
- ✓ aplikujú základy tvorby harmonického sprievodu.

Obsahový štandard

Vedomosti a zručnosti nadobudnuté v predchádzajúcom štúdiu: rozvíjanie a zdokonaľovanie.
Presná artikulácia skladieb z hľadiska umeleckého a technického.
Hudobná forma skladby, jej štruktúra, analýza jednotlivých častí.
Interpretácia skladieb z hľadiska štýlových období.

Harmonické cítenie.

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	***4./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**8**

Predmet	**Komorný spev***

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ aplikujú vytrvalosť, disciplínu, tvorivú predstavivosť pri spievaní dvoj a viachlasu, ✓ sústreďujú sa na prirodzenú dikciu rečového prejavu a zrozumiteľnosť textu, ✓ interpretujú skladby s vyjadrením nálady v prednese a porozumením obsahu skladby.	Dôsledná artikulácia vokálnych skladieb z hľadiska umeleckého aj technického. Zrozumiteľnosť textu. Štýlová interpretácia vybraných skladieb.

*Poznámky: Žiaci UP č.8 sú zaraďovaní od 3. ročníka primárneho umeleckého vzdelávania na predmet komorný spev, zborový spev v danom ročníku neuplatňujeme.

5.2 LITERÁRNO-DRAMATICKÝ ODBOR

CIELE ODBORU

Žiaci:

- rovnomerne sa rozvíjajú v oblasti citových, rozumových a morálnych kvalít,
- získajú schopnosť kolektívne cítiť a aktívne sa podieľať na vytváraní vzájomnej spolupráce,
- získajú vedomé, osobité, prirodzené a pritom kultivované vyjadrovanie v sociálnej a umeleckej komunikácii,
- ovládajú základné odborné schopnosti v dramatickom a slovesnom prejave do takej miery:
  a) aby mohol pokračovať vo vzdelávaní na vyššom stupni,
  b) aby sa mohol aktívne uplatňovať v kultúrno-spoločenskej záujmovej činnosti,
- aplikujú získané vedomosti a schopnosti v podobe kvalitných divadelníkov, režisérov, scenáristov pre amatérske súbory a kvalitných uchádzačov pre štúdium na konzervatóriách a vysokej škole umeleckého a pedagogického zamerania.

PROFIL ABSOLVENTA

Žiaci po ukončení celého štúdia v literárno-dramatickom odbore majú osvojené základy komplexného pestovania citu pre rytmus, reč a pohyb. Vedome sa vyjadrujú v dramatickom a slovesnom prejave z hľadiska vlastných mravných a estetických postojov k svetu. Uplatňujú nadobudnuté vedomostí a schopností v kolektívnych alebo individuálnych témach a úlohách dramatických, prednesových a slovesných.

Pripravujú absolventské predstavenie, kde sa odzrkadlí ich osvojenie si základných princípov dramatického výrazu vo všetkých disciplínach (napr. rytmus, dynamika, priestor, javisková reč, rétorika, umelecký prednes a ďalšie). Oboznamujú sa s európskymi kultúrnymi dejinami a snažia sa príťažlivým spôsobom vytvoriť základný obraz o vývoji európskeho dramatického umenia v historickom kontexte s vývojom hmotnej a duchovnej kultúry ľudstva. Vedome používajú základné výrazové prvky umeleckého prednesu, k tvorivej interpretácii samostatne zvoleného textu. Zároveň spôsobom vzdelávania v literárno-dramatickom odbore výchova pre umenie a výchova umením sa stáva žiak v bežnom živote uvedomelým divákom dramatických prezentácií. Dokáže sa orientovať v základnej terminológii divadelnej teórie a ovláda odbornú terminológiu jednotlivých divadelných techník v rozsahu obsahu štúdia.

Absolvent literárno-dramatického odboru získal základy odborného jazyka a komunikácie v umeleckej oblasti. V prvej časti I. stupňa základného štúdia sa dokáže vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých vyjadrovacích prostriedkov literárno-dramatického odboru a vyučovacieho predmetu, v ktorom si rozvinul schopnosť tvoriť a prijímať umenie na danej úrovni stupňa ukončeného vzdelania. Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií, ktoré absolvent dosiahol na konci prvej časti I. stupňa základného štúdia nie je ukončená. Vytvára len základ pre následné stupne vzdelávania.

Študijné zameranie	**Prípravná dramatická výchova**
Ročník	***Prípravné štúdium***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**41**
Predmet	**Prípravná dramatická výchova**

Žiaci po ukončení prípravného štúdia 1 (PŠ1) a prípravného štúdia 2 (PŠ2)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiaci od 4 rokov veku:	
✓ získavajú prehĺbený záujem o dramatickú hru,	Dramatická hra.
✓ uplatnia pri hre overené schopnosti ich ďalšieho pohybového a rytmického vývoja,	Povinné hudobno-dramatické činnosti a hry.
✓ použijú schopnosť aktívne a pasívne sa uvoľniť, sústrediť sa a pohotovo reagovať,	Uvoľňovacie a koordinačné pohybové cvičenia zamerané na uvoľnenie tela.
✓ improvizujú pohyb k riekanke a piesni podľa ich obsahu,	Pohyb, gesto, mimika.
✓ uplatnia detskú tvorivosť,	Text – prirodzená detská hra.
✓ použijú správnu výslovnosť v rečovom prejave,	Melodizácia a rytmizácia slov, detských riekaniek a vyčítaniek.
✓ zvládnu techniku hry na Orffových hudobných nástrojoch,	Názvy Orffových nástrojov: paličky, tamburína, rámový/ručný bubon, triangel, zvonček, chrastidlá (rumba guľa) a melodických hudobných nástrojov metalofón, zvonkohra.
✓ kráčajú pri pohybových hrách podľa rytmu piesne, ľahkou chôdzou (tanečnou, kultivovanou),	Chôdza a rytmus.
✓ sprevádzajú rozmanité riekanky a básne hrou na tele,	Ľudová slovesnosť a detské básne.
✓ zdramatizujú pohybovo krátku báseň,	Dramatizácia krátkeho textu.
✓ prezentujú výstup vlastnej a skupinovej tvorby pred spolužiakmi.	Rečový a pohybový prejav.

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia

Žiaci dokážu:

- aktívne sa zúčastňovať spoločnej hry,
- v hrách s pravidlom zvládnuť základné prvky pohyblivosti, pružnosti, obratnosti,
- v cvičeniach a v hrách s pravidlom základné priestorové cítenie,

- rešpektovať ostatných členov kolektívu,
- v cvičeniach a hrách s pravidlom zvládnuť jednoduchý rytmus a dynamiku,

a) pohybom,

b) zvukom,

- hrou na jednoduchých nástrojoch,
- hrou na telo,
- slovným a hlasovým prejavom,

- predviesť na primeranej úrovni pohybové, rytmické, rečové a výtvarné schopnosti,

- aktívne sa zapojiť do kolektívnej tvorivej činnosti.

Študijné zameranie	**Dramatické a slovesné oddelenie**
Ročník	***1./prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**2 hodiny**
Číslo UP	**42**
Predmet	**Dramatická príprava**

DRAMATICKÁ HRA

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ reagujú na partnerov v jednoduchej dramatickej hre v priestore, ✓ zvládnu jednoduchú partnerskú hru so zástupnou rekvizitou, ✓ realizujú jednoduchú partnerskú hru so zástupným textom, ✓ poznajú možnosti hry s predmetmi, s jednoduchými výtvarnými znakmi, ✓ improvizujú s bábkami a v cvičeniach	Kontaktná dramatická hra podľa Evy Machkovej. Dramatické činnosti so zástupnou rekvizitou. Partnerská hra so zástupným textom. Hra s predmetmi a jednoduchými výtvarnými znakmi.

zvládajú základné princípy ich oživovania.	Hra s bábkou.

POHYBOVÁ PRÍPRAVA

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ získajú prvé návyky správneho držania tela, ✓ zapájajú jednotlivé svalové skupiny v polohách na mieste k fixovaniu tohto návyku, ✓ poznajú jednoduché cvičenia na rozvoj svojich fyzických dispozícií, ✓ vedome prenášajú váhu tela v jednoduchých cvičeniach v stoji na mieste z jednej dolnej končatiny na druhú, ✓ získavajú návyky pri akrobatických cvičeniach.	Ľah vzad: priehlavky, sedacie svaly, panva, bedrové kĺby, brušné svaly, „sviečka“. Ľah vpred: sedacie svaly a dolné končatiny, bedrové kĺby, chrbtové svaly. Sed znožný: dolné končatiny, chrbtica a dolné končatiny. Váhy, lastovička. Akrobatické cvičenia: kotrmelec vpred do sedu znožného alebo rozneženého, kotrmelec vzad do drepu.

Študijné zameranie	**Dramatické a slovesné oddelenie**
Ročník	***1./prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**42**
Predmet	**Prednes**

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard

✓ uvedomujú si proces správneho dýchania, ✓ v jednoduchých artikulačných cvičeniach zvládnu vyslovovanie všetkých hlások, ✓ uvedomujú si rytmus a melódiu reči v riekankách, ✓ zvládnu mäkký hlasový začiatok, ✓ uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti v individuálnom alebo kolektívnom prednese.	Dychové cvičenia. Básničky: a) riekanky, b) vyčítanky, c) Mám básničku na jazýčku. Ľudová slovesnosť. Uvoľňovacie hlasové cvičenia. Vyčítanky, riekanky.

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ vedome sa pokúšajú o samostatné jednoduché slovné vyjadrenie, ✓ poznajú vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry.	Rétorika, dotvorenie príbehu alebo rozprávky. Dramatizácia slovenských ľudových rozprávok.

Študijné zameranie	**Dramatické a slovesné oddelenie**
Ročník	***2./prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**2 hodiny**
Číslo UP	**42**
Predmet	**Dramatická príprava**

DRAMATICKÁ HRA

Výkonový štandard	Obsahový štandard

✓ reagujú na partnerov v etude, ✓ zvládnu jednoduchú charakterizácia v hre, ✓ realizujú jednoduchý dramatický príbeh a podľa toho konajú, ✓ predvedú tvorbu jednoduchej improvizovanej bábky, ✓ improvizujú s bábkami, ich oživovanie vrátane zvuku, ✓ dokážu vytvoriť jednoduchý dramatizovaný príbeh s bábkou.	Etuda podľa témy. Hra a charakter postavy. Etuda na základe príbehu. Tvorba bábky. Oživovanie improvizovanej bábky. Hra s bábkou.

POHYBOVÁ PRÍPRAVA

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ získajú prvé návyky správneho držania tela, ✓ zapájajú jednotlivé svalové skupiny v polohách na mieste k fixovaniu tohto návyku, ✓ poznajú jednoduché cvičenia na rozvoj svojich fyzických dispozícií, ✓ vedome prenášajú váhu tela v jednoduchých cvičeniach v stoji na mieste z jednej dolnej končatiny na druhú, ✓ získavajú návyky pri akrobatických cvičeniach.	Držanie tela, svalové napätie a uvoľnenie. Jednoduché koordinačno-dynamické cvičenia. Priestorové tvary (zástup, kruh, voľný rozostup, atď.) Jednoduchá dramatická akcia. Akrobatické cvičenia: kolíska na bruchu, na chrbte, kotrmelec vzad do stoja.

Študijné zameranie	**Dramatické a slovesné oddelenie**
Ročník	***2./prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**42**

Predmet	**Prednes**

REČ

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ zvládnu predĺžený výdych a základy dychovej opory, ✓ v jednoduchých hlasových cvičeniach si uvedomujú funkciu rezonancie, ✓ uvedomujú si rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach, ✓ zvládnu mäkký hlasový začiatok v prednese cvičných textov, ✓ uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti v individuálnom alebo kolektívnom prednese.	Dychové cvičenia. Hlasové cvičenia. Artikulačné cvičenia. Práca s textom podľa výberu. Poetické texty.

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ vedome sa pokúšajú o samostatné jednoduché slovné vyjadrenie, ✓ poznajú vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry.	Rétorika, dotvorenie príbehu alebo rozprávky. Dramatizácia slovenských ľudových rozprávok a príbehov z vhodnej detskej literatúry.

Študijné zameranie	**Dramatické a slovesné oddelenie**
Ročník	***3./prvá časť I. stupňa***

Hodinová dotácia	**4,5 hodiny**
Číslo UP	**42**

DRAMATIKA A SLOVESNOSŤ (1,5 hodiny/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ konajú v jednoduchých daných okolnostiach, ✓ zvládnu jednoduchú danú etudu alebo improvizáciu a vedia zachovať jej formu pri zámene postáv, ✓ realizujú jednoduchý dramatický príbeh a podľa toho konajú, ✓ predvedú v cvičeniach hru s predmetom, ✓ dokážu vytvoriť jednoduché krátke pointované vyjadrenie zážitku.	Etuda podľa témy. Improvizácia a zámena postáv. Etuda na základe vymysleného príbehu. Hra s predmetom. Autorská tvorba slovom i písomne.

POHYB (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ získajú správne držania tela, ✓ zapájajú jednotlivé svalové skupiny v cvičeniach na centrálny a periférny pohyb, ✓ poznajú jednoduché cvičenia na priestorové cítenie – priestorové vzťahy, ✓ vedome prenášajú váhu tela v jednoduchých cvičeniach v stoji na mieste z jednej dolnej končatiny na druhú, ✓ získavajú návyky v prízemnej obratnosti.	Pocit osi. Zabalenie, rozbaľovanie, uvoľnenie chrbtice. Priestorové tvary – dvojice, trojice, skupiny. Pred, za, nad, pod a hore, dolu. Koordinačné cvičenia z miesta. Akrobatické cvičenia: preliezania, podliezania, hojdačky, turecké bubny.

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu správny vnútorný hmatový pocit v dychových cvičeniach, ✓ v jednoduchých hlasových cvičeniach si uvedomujú funkciu rezonancie, ✓ uvedomujú si rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach, ✓ zvládnu mäkký hlasový začiatok v prednese cvičných textov, ✓ aplikujú správnu výslovnosť vokálov, ✓ uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom alebo kolektívnom prednese	Dychové cvičenia. Práca s hovoreným slovom. Artikulačné cvičenia. Práca s textom podľa výberu. Hlasové cvičenia. Poetické, prozaické texty.

PREDNES (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu prácu s textom pripravenom dramatickou hrou, ✓ uplatňujú texty, ktoré dávajú možnosť dialogického spracovania, ✓ uvedomujú si, že vhodnou voľbou textu vyjadrujú svoje názory, zážitky a vzťah k literárnemu textu, ✓ zvládnu prirodzeným spôsobom interpretovať zvolený text, ✓ venujú pozornosť myšlienke a gradácií textu, ✓ uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom umeleckom prednese	Text podľa výberu. Práca s hovoreným slovom. Dramaturgia prednesu. Interpretácia textu. Poetické , prozaické texty.

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard

✓ vedome sa pokúšajú o samostatné jednoduché slovné vyjadrenie, ✓ poznajú vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry, ✓ aplikujú vlastnú tvorivú činnosť konkrétnymi umeleckými dielami :dramatickými, výtvarnými, hudobnými a tiež mimoumeleckými, prírodnými skutočnosťami a javmi.	Rétorika, dotvorenie príbehu alebo rozprávky. Dramatizácia slovenských ľudových rozprávok a príbehov z vhodnej detskej literatúry. Vlastná tvorivá činnosť.

PRÁCA V SÚBORE (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu úlohy zadané v súborovej práci, ✓ uplatňujú svoje vedomosti a schopnosti v súborovej práci.	Súborová práca. Detská dramatická tvorba.

Študijné zameranie	**Dramatické a slovesné oddelenie**
Ročník	***4./prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**4,5 hodiny**
Číslo UP	**42**

DRAMATIKA A SLOVESNOSŤ (1,5 hodiny/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ dokážu v kolektívnej improvizácii vyriešiť jednoduchú dramatickú situáciu, ✓ zvládnu v technických cvičeniach základné princípy stavby jednoduchého dramatického tvaru, ✓ vedia nadviazať v jednoduchých cvičeniach a etudách kontakt s partnerom, ✓ predvedú v cvičeniach dialóg s	Improvizácia s jednoduchou dramatickou situáciou. Stavba jednoduchého dramatického tvaru. Etuda kontakt s partnerom. Dialóg s predmetom. Autorská tvorba – vzťah k partnerovi v hre.

predmetom ako s partnerom, ✓ dokážu v písanom texte vyjadriť vzťah.	

POHYB (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu základné prvky prízemnej gymnastiky až akrobacie, ✓ ovládajú náročnejšie cviky obratnosti, ✓ zvládnu ďalšie koordinačné cvičenia v pohybe z miesta, ✓ vedome uplatňujú jednoduchú tanečnú hru so spevom, ✓ zdokonaľujú návyky v prízemnej obratnosti.	Rôzne druhy skokov, príprava na stojky. Prepojovanie skokov a prízemný pohyb. Koordinačné cvičenia z miesta. Polka, valčík. Akrobatické cvičenia: preliezania, podliezania, hojdačky, turecké bubny.

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu správne technické návyky rečového prejavu, ✓ v jednoduchých hlasových cvičeniach si uvedomujú funkciu rezonancie, ✓ uvedomujú si rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach, ✓ zvládnu mäkký hlasový začiatok v prednese cvičných textov, ✓ aplikujú správnu výslovnosť záverových spoluhlások podľa ortoepických zákonov výslovnosti, ✓ uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom alebo kolektívnom prednese.	Dychová opora, rezonancia v maske. Práca s hovoreným slovom. Artikulačné cvičenia. Práca s textom podľa výberu. Logopedické cvičenia. Poetické, prozaické texty.

PREDNES (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu v cvičeniach vyjadrenie jednoduchého podtextu, ✓ uplatňujú texty, ktoré dávajú možnosť dialogického spracovania, ✓ uvedomujú si, že vhodnou voľbou textu vyjadrujú svoje názory, zážitky a vzťah k literárnemu textu, ✓ zvládnu prirodzeným spôsobom interpretovať zvolený text, ✓ venujú pozornosť myšlienke a gradácií textu, ✓ uplatňujú základné výrazové prvky prednesu (dôraz, pauza).	Cvičenia na vyjadrenie podtextu. Práca s dialógom. Dramaturgia prednesu. Interpretácia textu. Poetické, prozaické texty - práca s dôrazom, pauzou.

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ vedome sa dopracovať k vyjadreniu vzťahu najmä formou dialógu, ✓ poznajú vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry, ✓ dokážu citlivo vnímať význam použitých slov, ✓ aplikujú hru so slovami a obohacujú si tak slovnú zásobu, ✓ aplikujú vlastnú tvorivú činnosť konkrétnymi umeleckými dielami: dramatickými, výtvarnými, hudobnými a tiež mimoumeleckými, prírodnými skutočnosťami a javmi.	Autorská tvorba - dialóg. Slovenské ľudové rozprávky a príbehy z vhodnej detskej literatúry. Tvorivé písanie. Hra so slovami. Vlastná tvorivá činnosť.

PRÁCA V SÚBORE (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard

✓ zvládnu úlohy zadané v súborovej práci, ✓ uplatňujú svoje vedomosti a schopnosti v súborovej práci.	Súborová práca. Prezentácia divadelného predstavenia.

Záverečná skúška:

- 1 prednes podľa výberu z poézie alebo prózy,
- 1 autorská literárna tvorba, kde aplikujú hru so slovami,
- divadelné predstavenie podľa literárnej predlohy.

Študijné zameranie	**Dramatické a slovesné oddelenie**
Ročník	***1./druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**4,5 hodiny**
Číslo UP	**42**

DRAMATIKA A SLOVESNOSŤ (1,5 hodiny/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ dokážu v kolektívnej improviácii vyriešiť dramatickú situáciu a rozhodnú o svojom konaní, ✓ zvládnu v technických cvičeniach základné princípy stavby jednoduchého dramatického tvaru, ✓ vedia nadviazať v jednoduchých cvičeniach a etudách kontakt s partnerom, ✓ zvládnu v cvičeniach dialóg s predmetom ako s partnerom, ✓ dokážu v písanom texte vyjadriť vzťah - dialóg.	Improvizácia - dramatická situácia. Stavba jednoduchého dramatického tvaru. Etuda kontakt s partnerom. Dialóg s predmetom. Autorská tvorba – vzťah k partnerovi v hre.

POHYB (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu základné prvky prízemnej gymnastiky až akrobacie, ✓ ovládajú náročnejšie cviky obratnosti, ✓ zvládnu ďalšie koordinačné cvičenia v pohybe z miesta s posunom rytmického dôrazu, ✓ vedome uplatňujú jednoduchú tanečnú hru so spevom, ✓ zdokonaľujú návyky v prízemnej obratnosti.	Rôzne druhy skokov, príprava na stojky. Prepojovanie skokov a prízemný pohyb. Koordinačné cvičenia z miesta. Polka, valčík. Akrobatické cvičenia: kotrmelec vpred, vzad zo sedu i zo stoja.

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu správne technické návyky rečového prejavu, ✓ ovládajú v jednoduchých hlasových cvičeniach funkciu hlavovej rezonancie, ✓ zvládnu rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach, ✓ aplikujú mäkký hlasový začiatok v prednese cvičných textov, ✓ aplikujú správnu výslovnosť záverových spoluhlások podľa ortoepických zákonov výslovnosti, ✓ uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom alebo kolektívnom prednese.	Dychová opora, aktivizácia brušných stien a rečových ústrojov. Práca s hovoreným slovom. Artikulačné cvičenia. Prednes literárneho textu. Práca s textom podľa výberu. Poetické, prozaické texty.

PREDNES (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard

✓ aplikujú v cvičeniach vyjadrenie jednoduchého podtextu, ✓ uplatňujú texty, ktoré dávajú možnosť monologického spracovania, ✓ uvedomujú si, že vhodnou voľbou textu vyjadrujú svoje názory, zážitky a vzťah k literárnemu textu, ✓ zvládnu prirodzeným spôsobom interpretovať zvolený text, ✓ venujú pozornosť myšlienke a gradácií textu, ✓ uplatňujú základné výrazové prvky prednesu (intonácia, temporytmus).	Cvičenia na vyjadrenie podtextu. Práca s monológom. Dramaturgia prednesu. Interpretácia textu. Poetické, prozaické texty - práca s intonáciou, temporytmom.

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ vedome sa dopracovať k vyjadreniu vzťahu najmä formou dialógu, ✓ poznajú vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry, ✓ dokážu citlivo vnímať význam použitých slov, ✓ aplikujú hru so slovami a obohacujú si tak slovnú zásobu, ✓ aplikujú vlastnú tvorivú činnosť konkrétnymi umeleckými dielami :dramatickými, výtvarnými, hudobnými a tiež mimoumeleckými, prírodnými skutočnosťami a javmi.	Autorská tvorba - dialóg. Slovenské ľudové rozprávky a príbehy z vhodnej detskej literatúry. Tvorivé písanie. Hra so slovami. Vlastná tvorivá činnosť.

PRÁCA V SÚBORE (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu úlohy zadané v súborovej práci, ✓ uplatňujú svoje vedomosti	Súborová práca. Tvorba divadelného predstavenia.

a schopnosti v súborovej práci.	

Študijné zameranie	**Dramatické a slovesné oddelenie**
Ročník	***2./druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**4,5 hodiny**
Číslo UP	**42**

DRAMATIKA A SLOVESNOSŤ (1,5 hodiny/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu v dramatickej etude vlastné vyjadrenie námetu, ✓ fixujú tvar etudy - pravdivým konaním vyjadrujú cieľ postavy, ✓ zvládnu daný hudobný námet formou dramatickej pohybovej improvizácie, ✓ aplikujú jednoduchú slovnú improvizáciu, ✓ dokážu písomne spracovať vlastné zážitky alebo predstavy.	Dramatická etuda. Pravdivé konanie postavy v etude. Improvizácia na daný hudobný námet. Konferovanie, reportáž. Autorská tvorba - jednoduchý scenár.

POHYB (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu požadovaný pohybový tréning, ✓ ovládajú náročnejšie cviky obratnosti, ✓ zvládnu ďalšie koordinačné cvičenia s predmetom, ✓ vedome uplatňujú jednoduchý ľudový tanec, ✓ zdokonaľujú návyky v prízemnej obratnosti.	Pohybový tréning. Spojovanie skokov s kotúľom. Koordinačné cvičenia s predmetom. Ľudový tanec – jednokročka, dvojkročka. Akrobatické cvičenia: premety bokom.

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ upevňujú správne technické návyky rečového prejavu, ✓ ovládajú v jednoduchých hlasových cvičeniach funkciu hlavovej rezonancie, ✓ zvládnu rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach, ✓ aplikujú mäkký hlasový začiatok v prednese cvičných textov, ✓ aplikujú výslovnosť úžinových a polozáverových spoluhlások, ✓ uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom alebo kolektívnom prednese.	Rezonancia v maske, aktivizácia brušných stien a rečových ústrojov, bránice. Práca s technikou hlavovej rezonancie. Artikulačné cvičenia. Prednes literárneho textu. Výslovnosť úžinových a polozáverových spoluhlások. Práca s textom podľa výberu.

PREDNES (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu v nadsádzke rôzne výrazové varianty rečových cvičení, ✓ analyzujú logicky myšlienku autorovho textu, ✓ uvedomujú si, že vhodnou voľbou textu vyjadrujú svoje názory, zážitky a vzťah k literárnemu textu, ✓ zvládnu prirodzeným spôsobom interpretovať zvolený text, ✓ uplatňujú základné výrazové prvky prednesu (intonácia, temporytmus, dôraz, pauza).	Cvičenia na vyjadrenie výrazových variantov. Rozbor textu. Dramaturgia prednesu. Interpretácia textu. Poetické, prozaické texty - práca s intonáciou, temporytmom, dôrazom a pauzou.

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard

✓ zvládnu tvorbu krátkych príbehov (osobné zážitky), ✓ poznajú vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry, ✓ dokážu citlivo vnímať význam použitých slov, ✓ aplikujú hru so slovami a obohacujú si tak slovnú zásobu, ✓ zvládnu techniku písania scenárov z etudy.	Autorská tvorba - príbeh. Detská literatúra slovenská i svetová. Tvorivé písanie. Hra so slovami. Vlastná tvorba scenára z etudy.

PRÁCA V SÚBORE (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu úlohy zadané v súborovej práci, ✓ uplatňujú svoje vedomosti a schopnosti v súborovej práci.	Vytváranie súborových programov. Tvorba divadelného predstavenia.

Študijné zameranie	**Dramatické a slovesné oddelenie**
Ročník	***3./druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**4,5 hodiny**
Číslo UP	**42**

DRAMATIKA A SLOVESNOSŤ (1,5 hodiny/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu v dramatickej etude využitie humoru, ✓ fixujú tvar etudy - využiť výmenu rolí, ✓ zvládnu vystavanie príbehu ako reťaze príčin a následkov, ✓ aplikujú náznakové scénické prvky,	Dramatická etuda s vtipnou pointou. Etuda s výmenou rolí. Etuda na základe príbehu. Etuda – konečný tvar.

✓ zvládnu písomne spracovať vlastné zážitky alebo predstavy.	Autorská tvorba – jednoduchý scenár.

POHYB (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zdokonaľujú požadovaný pohybový tréning, ✓ zvládnu náročnejšie cviky obratnosti, ✓ ovládajú koordinačné cvičenia s predmetom, ✓ vedome uplatňujú jednoduchý ľudový tanec so spevom, ✓ zdokonaľujú návyky v prízemnej obratnosti.	Pohybový tréning. Spojovanie skokov s kotúľom. Koordinačné cvičenia s predmetom. Ľudový tanec so spevom. Akrobatické cvičenia: stoj na rukách.

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ ovládajú technicky vyspelejší a kultivovanejší rečový prejav, ✓ zvládnu v hlasových cvičeniach funkciu hlavovej rezonancie, ✓ zvládnu rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach, ✓ aplikujú správnu výslovnosť v prednese cvičných textov, ✓ zvládnu výslovnosť úžinových a polozáverových spoluhlások, ✓ uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom alebo kolektívnom prednese.	Kultivovaný rečový prejav. Práca s technikou hlavovej rezonancie. Artikulačné cvičenia. Prednes literárneho textu. Výslovnosť úžinových a polozáverových spoluhlások. Práca s textom podľa výberu.

PREDNES (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu rôzne výrazové varianty rečových cvičení, ✓ zvládnu gradáciu v umeleckom prednese, ✓ analyzujú logicky myšlienku autorovho textu s vlastným prínosom, ✓ uvedomujú si, že vhodnou voľbou textu vyjadrujú svoje názory, zážitky a vzťah k literárnemu textu, ✓ zvládnu prirodzeným spôsobom interpretovať zvolený text, ✓ uplatňujú základné výrazové prvky prednesu (intonácia, temporytmus, dôraz, pauza).	Cvičenia na vyjadrenie výrazových variantov. Gradácia v prednese. Rozbor textu. Dramaturgia prednesu. Interpretácia textu. Technika umeleckého prednesu.

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu tvorbu krátkych príbehov (osobné zážitky), ✓ poznajú vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry, ✓ dokážu citlivo vnímať význam použitých slov, ✓ aplikujú hru so slovami a obohacujú si tak slovnú zásobu, ✓ zvládnu techniku písania scenárov z etudy.	Autorská tvorba - príbeh. Detská literatúra slovenská i svetová. Tvorivé písanie. Hra so slovami. Vlastná tvorba scenára z etudy.

PRÁCA V SÚBORE (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu úlohy zadané v súborovej práci, ✓ uplatňujú svoje vedomosti	Vytváranie súborových programov. Tvorba divadelného predstavenia.

a schopnosti v súborovej práci.	

Študijné zameranie	**Dramatické a slovesné oddelenie**
Ročník	***4./druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**5 hodín**
Číslo UP	**42**

DRAMATIKA A SLOVESNOSŤ (2 hodiny/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu prípravu a realizáciu absolventského predstavenia, ✓ zvládnu divadelné techniky s potrebným výrazom kultivovanej prirodzenosti, ✓ uplatňujú v pohybových dramatických improvizáciách na daný hudobný námet priestorové, rytmické i dynamické cítenie, ✓ aplikujú náznakové scénické prvky, ✓ zvládnu písomne spracovať vlastné zážitky alebo predstavy, samostatne zvolenou formou.	Absolventské predstavenie. Úloha v absolventskom predstavení. Pohybová improvizácia na daný hudobný námet. Absolventské predstavenie. Autorská tvorba – jednoduchý scenár.

POHYB (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zdokonaľujú požadovaný pohybový tréning, ✓ zvládnu ďalšie cviky obratnosti, ✓ ovládajú koordinačné cvičenia s predmetom, ✓ zvládnu súčasný tanec so spevom, ✓ zvládnu pohyb v súlade	Pohybový tréning. Spojovanie cvikov obratnosti. Koordinačné cvičenia s predmetom Súčasný tanec so spevom. Pohyb v absolventskom predstavení.

s absolventským predstavením.	

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ ovládajú vedome vyspelý a kultivovaný rečový prejav, ✓ zvládnu viesť jednoduchú jazykovú rozcvičku, ✓ zvládnu rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach, ✓ aplikujú správnu výslovnosť v prednese cvičných textov, ✓ zvládnu výrazný javiskový rečový prejav, ✓ uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom alebo kolektívnom prednese.	Kultivovaný rečový prejav. Jazyková rozcvička. Artikulačné cvičenia. Prednes literárneho textu. Javisková reč. Práca s textom podľa výberu.

PREDNES (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu rôzne výrazové varianty rečových cvičení, ✓ zvládnu gradáciu v umeleckom prednese, ✓ analyzujú logicky myšlienku autorovho textu s vlastným prínosom, ✓ uvedomujú si, že vhodnou voľbou textu vyjadrujú svoje názory, zážitky a vzťah k literárnemu textu, ✓ zvládnu prirodzeným spôsobom interpretovať zvolený text, ✓ zvládnu samostatný výber a interpretáciu vhodného textu.	Cvičenia na vyjadrenie výrazových variantov . Gradácia v prednese. Rozbor textu. Dramaturgia prednesu. Interpretácia textu. Absolventský umelecký prednes.

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu tvorbu príbehov (osobné zážitky), ✓ zvládnu teoretické informácie a ich praktické využitie z dejín dramatickej tvorby, ✓ dokážu citlivo vnímať význam použitých slov, ✓ aplikujú hru so slovami a obohacujú si tak slovnú zásobu, ✓ zvládnu techniku písania scenárov.	Autorská tvorba - príbeh. Seminárna práca z dejín dramatickej tvorby. Tvorivé písanie. Samostatná absolventská práca. Vlastná tvorba scenára – využitie v absolventskom predstavení.

PRÁCA V SÚBORE (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu úlohy zadané v súborovej práci, ✓ uplatňujú svoje vedomosti a schopnosti v súborovej práci.	Vytváranie súborových programov. Tvorba absolventského divadelného predstavenia.

Záverečná skúška:

- absolventské divadelné predstavenie,
- etuda podľa vylosovanej témy,
- umelecký prednes podľa samostatného výberu,
- seminárna práca z dejín dramatickej tvorby,
- 2 samostatné autorské literárne práce,
- pohyb v súlade s absolventským predstavením.

5.8 VÝTVARNÝ ODBOR

Výtvarný odbor v základnom umeleckom vzdelávaní poskytuje prehĺbené a rozšírené výtvarné vzdelanie a formovanie žiakom, ktorí prejavujú záujem a nadanie v oblasti výtvarného sebavyjadrovania a tvorby. Edukačný proces je zameraný na rozvíjanie špecifických schopností žiaka a zároveň na celistvosť jeho osobnosti, na jeho integráciu do kultúrnych hodnôt a zároveň na budovanie vlastnej individuality prejavujúcej sa autentickou a originálnou výtvarnou tvorbou a autentickými a zodpovednými postojmi voči skutočnosti. V nadväznosti na všeobecné vzdelanie metodicky rozvíja tvorivosť v oblasti vizuálnych umení. Na štúdium vo výtvarnom odbore je možné prijať žiakov, ktorí preukazujú určitú mieru nadania a talentu (súboru schopností, ktoré umožňujú osobité, nadpriemerné výkony, v niektorej z oblastí výtvarného vyjadrovania), ktorú škola posúdi na základe výtvarných prác. Žiak je zaradený do ročníka s ohľadom na jeho vek a rozvinutosť schopností.

Štúdium vo výtvarnom odbore ZUŠ sa člení na:

1. Prípravné štúdium – jedno alebo dvojročné štúdium detí predškolského veku, ktoré vekovo zodpovedá žiakom predprimárneho vzdelávania. Prípravné štúdium trvá jeden alebo dva roky.
2. Prvá časť prvého stupňa základného štúdia – primárne umelecké vzdelanie ISCED 1B, ktorá vekovo zodpovedá žiakom primárneho vzdelávania na ZŠ. Štúdium prvej časti prvého stupňa základného štúdia trvá štyri roky.
3. Druhá časť prvého stupňa základného štúdia – nižšie sekundárne umelecké vzdelanie ISCED 2B, ktorá vekovo zodpovedá žiakom nižšieho sekundárneho vzdelávania na ZŠ. Štúdium druhej časti prvého stupňa základného štúdia trvá päť rokov.
4. Druhý stupeň základného štúdia, ktorý vekovo zodpovedá žiakom sekundárneho vzdelávania na SŠ. Štúdium druhého stupňa základného štúdia trvá štyri roky.
5. Štúdium pre dospelých, ktoré je určené pre záujemcov, ktorí už presiahli stredoškolský vek a prejavujú záujem zdokonaľovať sa v niektorej z oblastí výtvarnej tvorby. Štúdium trvá štyri roky.
6. Rozšírené štúdium ISCED 2B, ktoré je určené pre zvlášť talentovaných žiakov, ktorí sa pripravujú na ďalšie štúdium niektorej z oblastí vizuálnych umení.

Ciele

- ✓ rozvíjať vizuálnu gramotnosť žiaka, jeho výtvarné vyjadrovacie schopnosti a technické zručnosti,
- ✓ otvárať žiakovi možnosti zaradiť sa do kultúrnej tradície na úrovni súčasného myslenia,
- ✓ viesť žiaka k orientácii v historickom, modernom i súčasnom umení (z hľadiska štýlov, slohov, používania vyjadrovacích prostriedkov, médií, tém a komunikačných stratégií),
- ✓ viesť žiaka k nachádzaniu vlastnej profilácie v oblasti výtvarného vyjadrovania prostredníctvom odhaľovania a rozvíjania jeho špecifických schopností (orientovať ho na hľadanie oblasti umenia, médií, prostriedkov a spôsobov sebavyjadrovania a tvorby, v ktorých dokáže realizovať svoje koncepty, predstavy a fantáziu),

- ✓ podporovať a rozvíjať tvorivý prístup žiaka vmyslení i vynachádzaní formy, jeho samostatné a prínosné riešenia,
- ✓ uvádzať žiaka do intermediálnych a interdisciplinárnych vzťahov súčasnej kultúry.

1. Prípravné štúdium - 2x45 minút, raz týždenne

Prípravným štúdiom vo výtvarnom odbore rozumieme štúdium žiakov predprimárneho vzdelávania. Charakteristické je spontánnym detským výtvarným prejavom (ktorý je viac príznakom štandardného psychického vývinu dieťaťa ako jeho cieľavedomej tvorivosti alebo talentu), ale aj hravého a nadšeného objavovania možností (techník, materiálov, grafických typov). Je tiež obdobím vytvárania prvých stereotypov, preberania schém a konvencií, na ktoré musí pedagogický program reagovať v zmysle ich aktívneho zaradenia do dynamiky detskej osobnosti – ich podriadenia, spracovávania a prekračovania vlastnou detskou vynaliezavosťou a motivovaným objavovaním iných foriem a možností.

Na štúdium v odbore možno prijať deti, ktoré prejavujú záujem o výtvarné činnosti. V tomto veku ešte nie je možné posudzovať mieru talentu v závislosti na výtvarnom prejave. Dĺžka štúdia je jeden alebo dva roky.

Výkonové štandardy

Žiaci po absolvovaní prípravného štúdia:

- ✓ vyjadria svoje predstavy v kresbe, maľbe, koláži a modelovaní,
- ✓ spontánne pracujú s farbou, líniou a mäkkým modelovacím materiálom,
- ✓ pomenujú svoje práce,
- ✓ opíšu výraz svojich prác, výraz umeleckých diel,
- ✓ vyjadria svoje predstavy o vypočutom texte v kresbe a/alebo v maľbe,
- ✓ výtvarne vyjadria príbehy, ktoré si vymyslia,
- ✓ dotvoria chaotické textúry do zmysluplných zobrazení podľa svojej fantázie a tvarovej predstavivosti,
- ✓ dotvoria neúplné obrazy (fotografie, reprodukcie ...) v náväznosti na čiastočné tvary a s použitím fantázie,
- ✓ nakomponujú novotvary narábaním s primárnymi tvarmi (geometrické tvary, písmená ...),
- ✓ obkreslia tvary a dotvoria ich podľa fantázie,
- ✓ vytvoria jednoduché masky s výrazom základných emócií (smútok, radosť ...),
- ✓ využijú grafické a materiálové stopy svojich gest,
- ✓ využijú prírodniny ako súčasť kompozície,
- ✓ zvládnu techniku jednoduchej frotáže,
- ✓ zvládnu techniku monotypie,
- ✓ dokážu spracovať (nastrihať, sformovať, spojiť) papier a mäkší kartón.

Obsahové štandardy

Pozn.: Východiskom sú spontánne detské výtvarné činnosti a sklon dieťaťa k poznávaniu nových činností, materiálov a techník. Hravé laborovanie je prepojené s tematickými zadaniami.

- ✓ hravé činnosti slinkou, farbou a materiálom; uvedomenie si výrazu, základných rozdielnych vlastností rôznych nástrojov a materiálov,
- ✓ jednoduché šrafovanie častí kresby,
- ✓ akčné maľovanie v ktorom jednotlivé činnosti, gestá, pohyby a nástroje zanechávajú na papieri charakteristické stopy,
- ✓ variačné a porovnávanie rôznych spôsobov kreslenia tej istej veci (jednoduchého motívu),
- ✓ uplatňovanie predstavivosti a fantázie pri spracovávaní (dopĺňaní alebo vyhľadávaní tvarov) nepresných, nezreteľných textúr (pokrčený papier, čarbanica, krajčírske strihy, škvrny, dekalky ...),
- ✓ hravé experimentovanie s časťami obrázkov (fotografií), s vystrihnutými písmenami alebo s nezobrazujúcimi textúrami materiálov; asambláže alebo koláž, fantazijné sdopĺňanie zobrazení (konfigurácií, významových tvarov), obkresľovanie (obmaľovávanie) obrysov predmetov, tieňov; kombinované so šrafovaním, kolážovaním apod. –rozlišovanie vonkajšieho a vnútorného tvaru,
- ✓ porovnávanie tvarov rôzneho charakteru (geometriké - presné, prírodné - nepresné, veľké a malé, vysoké a nízke, hranaté a okrúhle, plošné a priestorové ...),
- ✓ vytváranie objektov z kartónu, ich dotváranie kresbou, maľbou alebo kolážou,
- ✓ frotáž z rôznych povrchov, vytváranie vzorkovníčka alebo kompozície,
- ✓ rastliny a prírodniny ako výtvarné materiály využité v rôznych technikách,
- ✓ monotypické otláčanie prírodnín alebo pripravených matríc,
- ✓ kreslenie (maľovanie) svojich predstáv o vypočutom príbehu (rozprávke) alebo o príbehu vymyslenom dieťaťom, príp. o vlastnej transformácii rozprávky,
- ✓ výtvarné spracovanie postavičiek z filmu a ich domýšľanie, variovanie a transformovanie,
- ✓ vytváranie masiek z jednoduchých materiálov (ich dopĺňanie časťami kostýmu, pokrývkou hlavy ...) –rozhovor o výraze masky, vymýšľanie „rituálov“,
- ✓ diskusia o rozmanitosti umeleckých diel a o ich výraze, pri návšteve galérie, výstavy alebo pri výtvarných dielach sprostredkovaných iným spôsobom.

2. Prvá časť I. stupňa základného štúdia: primárne umelecké vzdelávanie ISCED 1B
- 3x45 minút raz týždenne

Výkonové štandardy

Žiaci po absolvovaní prvej časti prvého stupňa základného štúdia:

- ✓ výtvarne vyjadrujú svoje predstavy v kresbe, maľbe, koláži, modelovaní, jednoduchej grafickej technike, v tvorbe objektu,

- ✓ pracujú s líniou, farbou, tvarom,
- ✓ pomenujú farby a farebné tóny, základné farebné kontrasty (tepelný, svetlostný, sýtostný),
- ✓ slovne charakterizujú línie a tvary podľa proporcií a výrazu,
- ✓ rozlišujú organické a geometrické tvary,
- ✓ pomenujú kvalitu povrchov podľa opticko-haptického výrazu,
- ✓ stručne charakterizujú vytvorený artefakt,
- ✓ zvládnu techniku kresby ceruzou rôznej tvrdosti, fixkou rôznej hrúbky, tušom a pierkom (resp. iným nástrojom), štetcom a farbou,
- ✓ zvládnu techniku maľovania temperovými farbami, suchými, voskovými (resp. olejovými) pastelmi, fixkami, tušmi a kombináciami vybraných techník,
- ✓ zvládnu techniku modelovania z mäkkého modelovacieho materiálu,
- ✓ zvládnu jednoduchú grafickú techniku (napr. monotypiu, kartónorez, linorez ...),
- ✓ vytvoria novotvar z neartikulovanej (náhodnej) štruktúry alebo z nájdených predmetov,
- ✓ iniciatívne vyhľadávajú rozmanité technicko-materiálové riešenia,
- ✓ výtvarne, podľa fantázie vyjadria vlastné témy a obsahy,
- ✓ výtvarne, podľa fantázie reagujú na podnety vizuálnej reality,
- ✓ výtvarne, podľa fantázie reagujú na vybrané podnety z oblasti výtvarného umenia (štýly, izmy, slohy) z hľadiska foriem, tém a námetov,
- ✓ slovne opíšu videné výtvarné dielo, jeho druh,
- ✓ charakterizujú výraz výtvarného diela,
- ✓ výtvarne, podľa fantázie reagujú na podnety z oblasti vybraných druhov umenia – hudby, literatúry, filmu, divadla, tanca,
- ✓ výtvarne, podľa fantázie reagujú na podnety z vybraných oblastí poznávania (napr. prírodovedy, vlastivedy, náboženskej a etickej výchovy, matematiky a geometrie ...),
- ✓ výtvarne, podľa fantázie reagujú na kultúrne asociálne témy (zvyky, sviatky, udalosti...).

Obsahové štandardy

Pozn.: Vo všetkých témach a obsahoch učiteľ podporuje a uprednostňuje vlastné a samostatné myslenie žiakov, ich nápaditosť a originalitu riešení (i v prípade, že dôjde k svojbytnému odklonu žiaka od riešenej úlohy). Rešpektuje ich individualitu a špecifické schopnosti.

K motivácii sa využíva prevažne rozprávková (príbehová) alebo zážitková forma uvedenia žiakov do problematiky, príp. aj učiteľom moderovaný proces –ako príbeh, ktorý žiaci postupne vytvárajú.

1. ročník

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- ✓ hravé činnosti s obrysmi predmetov (vyjadrovanie pohybu, nárastu a zmenšovania, kumulovania a spontánnych prienikov tvarov prostredníctvom radenia obrysov),

- ✓ hravé činnosti s rytmom (vizualizácia zvuku, pohybu, fyziologických rytmov, striedajúcich sa prírodných javov a cyklov ...); pochopenie a vyjadrenie pravidelnosti a nepravidelnosti, zrýchľovania a spomaľovania v rôznych prejavoch sveta a života,
- ✓ priestorové útvary z hotových prvkov (špajle, škatule, špagáty apod.),
- ✓ tepelný farebný kontrast a jeho analógie (kontrasty suchý - vlhký, blízky - vzdialený) v maľbe,
- ✓ hry s jednoduchou kinetikou: napr. obrázok s pohyblivými časťami, jednoduchá kinetická hračka apod.,
- ✓ reliéf, koláž, alebo kombinácia -rôzne kvality (textúry) povrchov; frotáž vytvoreného reliéfu, príp. kresba (maľba) podľa reliéfu,
- ✓ výtvarné činnosti zamerané na prácu s geometrickými prvkami v tvaroch predmetov.

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- ✓ inšpiratívne témy a námety (svojské riešenia, domýšľanie a fantazijné preštrukturovanie podnetov),
- ✓ ozvláštnená krajinomaľba (napr. mimoriadny meteorologický jav v konkrétnej, známej krajine),
- ✓ ozvláštnené zátišie (napr. prostredníctvom druhu, množstva, tvarov a rozmerov predmetov),
- ✓ zobrazenie tej istej veci v rôznych prostrediach,
- ✓ ozvláštnená maľba (kresba, modelovanie) postavy človeka alebo zvieraťa,
- ✓ spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- ✓ animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- ✓ výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- ✓ rozdielnosť nálady v dvoch hudobných skladbách (vyjadrenie prostredníctvom maľby alebo kresby, koláže ...),
- ✓ ilustrácia žiakom známej rozprávky pozmenenej žiakom.

2. ročník

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- ✓ hravé činnosti slinkou, jej rôznymi kvalitami (z hľadiska výrazu, nástroja, techniky, prítlaku, proporcie ...), následne aplikácia čiar rôzneho charakteru v naratívnej téme,
- ✓ šrafovanie tvaru kresliacim nástrojom,
- ✓ odlíšenie rôznych tvarov šrafovaním,
- ✓ premeny tvarov: postupné (krokové) zmeny vybraného tvaru na iný tvar,
- ✓ výtvarné hry s osovou symetriou a asymetriou (napr. dotváranie dekalku, odtlačku materiálovej matrice, obkresľovanie šablóny a pod.),
- ✓ kreslenie tvarov umiestnených vo formáte (vpredu -vzadu, hore -dole, vedľa seba - za sebou ...),
- ✓ približovanie -vzďaľovanie, zväčšovanie -zmenšovanie.

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- ✓ pamäťové cvičenia (zobrazovanie rôznych vecí, zvierat, profesií podľa slovného „diktátu“ učiteľa),
- ✓ témy a námety provokujúce fantáziu žiaka,
- ✓ naratívne témy a príbehy,
- ✓ objekty z rozmanitých polotovarov v nezvyčajných vzťahoch,
- ✓ hybridácia tvarov (zvierat, vecí ...),
- ✓ pomenovanie hybridných tvarov,
- ✓ spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- ✓ land-artové hry s prírodnými materiálmi v prírode,
- ✓ body-art (maľba na ruku, tvár),
- ✓ akcie (performančné aktivity) v mimoškolskom priestore,
- ✓ animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- ✓ výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- ✓ jednoduchá scéna pre bábkové divadlo,
- ✓ jednoduché(napr. prstové) bábky,
- ✓ komiks ako „scenár“ bábkového divadla.

3. ročník

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- ✓ voľné kresliarske cvičenia zamerané na líniu a tvar,
- ✓ kresba predmetu linkou (bez nároku na presné zachytenie proporcie a tvaru),
- ✓ figúry v pohybe (kresba podľa predstavy, vytvorenie a využitie šablóny),
- ✓ kresba figúry, predmetu podľa videnej skutočnosti (zachytenie základného tvaru/pohybu, bez nároku na presné proporcie),
- ✓ dotváranie kresby figúry,
- ✓ modelovanie postavy (človek alebo zviera; zachytenie základného tvaru/pohybu, bez nároku na presné proporcie),
- ✓ fotokoláž (alt. motívy: figúra, portrét, predmet, krajina ...),
- ✓ mimikri (artefakt vo vzťahu k prírodnému pozadiu).

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- ✓ pamäťové cvičenia (zobrazovanie rôznych vecí, zvierat, profesií podľa slovného „diktátu“ učiteľa),
- ✓ témy a námety provokujúce fantáziu žiaka,
- ✓ naratívne témy a príbehy,
- ✓ fantastické bytosti (stvárnené novými technikami, napr., rolážou, frotážou, kombinovaním techník),
- ✓ fantastická krajina,

- ✓ zostava prostredia a postáv v priestorovom prevedení (historická udalosť, šport, Betlehem, práce na poli, trh v meste apod.),
- ✓ návrhy úžitkových predmetov (predmety dennej potreby, šperky ...),
- ✓ spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- ✓ vybrané diela surrealizmu,
- ✓ animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- ✓ výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- ✓ výtvarné reakcie na zvuk rôznych hudobných nástrojov,
- ✓ výtvarné stvárnenie hudobných tónov a ruchov (synestetické vnímanie).

4. ročník

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- ✓ kreslenie tvarov stromov podľa videnej skutočnosti,
- ✓ rôzne stvárnenie toho istého motívu (prekonávanie grafických schém),
- ✓ cvičenia na spoznávanie proporcií,
- ✓ symetria a asymetria v obraze (portrét, zátišie, krajina ...),
- ✓ maľba krajiny podľa videnej skutočnosti - variácie maľby konkrétnej krajiny (svetelné zmeny, denné obdobia, zmeny počasia ...),
- ✓ výrazové štylizovanie (tváre, zvieratá, predmety s výrazom rôznych emócií),
- ✓ kompozícia z geometrických tvarov,
- ✓ zátišie z geometrických tvarov,
- ✓ zachytenie zmien farieb osvetlením,
- ✓ pozitív a negatív (linorez),
- ✓ modelovanie postáv v pohybe/akcii podľa predstavy žiaka.

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- ✓ kresebné pamäťové cvičenia (kreslenie rôznych vecí, zvierat, profesií, situácií podľa slovného „diktátu“ učiteľa),
- ✓ témy a námety provokujúce fantáziu žiaka ,-naratívne témy a príbehy,
- ✓ zmeny v hotovom obraze –výmeny/premeny častí kompozície, zmeny farieb a/alebo premeny motívov v kompozícii,
- ✓ zobrazenie skutočného zážitku kombinované s fantáziou žiaka,
- ✓ jedno-(príp. viac-) farebná tlač (monotypia, linorez),
- ✓ spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- ✓ vybrané diela impresionizmu,

- ✓ maľba impresionistickým spôsobom(škvrny, ťahy štetca, pointilizmus),
- ✓ animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- ✓ výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- ✓ zobrazenie ticha a hluku,
- ✓ komiksové stvárnenie filmu,
- ✓ výtvarné stvárnenie chutí (synestetické vnímanie).

3. Druhá časť I. stupňa základného štúdia: nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED 2B

Výkonové štandardy

Žiaci po absolvovaní druhej časti prvého stupňa základného štúdia:

- ✓ cieľavedome vyjadrujú svoje predstavy prostredníctvom rôznych médií: kresby, maľby, koláže, modelovania, vybranej grafickej techniky, tvorby objektu, inštalácie, fotografie, videa a elektronických médií,
- ✓ cieľavedome pracujú s vyjadrovacími prostriedkami,
- ✓ cieľavedome pracujú so zvoleným médiom, materiálom, nástrojom a technikou,
- ✓ tvorivo spracujú vlastné koncepty zvoleným spôsobom,
- ✓ dokážu výtvarne reagovať na zadanú tému,
- ✓ ovládajú princípy kompozície (rozvrh plochy alebo priestorového útvaru),
- ✓ ovládajú princípy radenia, kombinovania, miešania a kontrastov farieb,
- ✓ proporčne správne nakreslia videný predmet,
- ✓ proporčne správne vymodelujú videný predmet,
- ✓ poznajú hlavné znaky historických slohov umenia a architektúry,
- ✓ poznajú tendencie moderného umenia a architektúry,
- ✓ zvládnu realizáciu v zvolenom štýle moderného umenia,
- ✓ dokážu svojsky spracovať (interpretovať) tematický alebo formálny podnet zvoleného výtvarného diela,
- ✓ dokážu výtvarne reagovať na podnety z oblasti hudby (zvuku), literatúry (textu), filmu (audiovízie), divadla (performancie), tanca (pohybu),
- ✓ orientujú sa v hlavných tendenciách súčasného diania vo výtvarnom umení,
- ✓ poznajú základnú dostupnú literatúru, časopisy (príp. internetové stránky) z oblasti súčasného výtvarného umenia,
- ✓ slovne vyjadria svoj výtvarný zámer,
- ✓ opíšu videné výtvarné dielo (druh, médium, technika, výraz),
- ✓ vyjadria svoj názor na videné výtvarné dielo,
- ✓ rámcovo zaradia výtvarné dielo do obdobia (smeru),
- ✓ dokážu preniesť skúsenosti z výtvarnej výchovy do svojich spontánnych (voľnočasových) výtvarných aktivít.

Obsahové štandardy

1. ročník

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- ✓ kompozícia -tvarová a farebná rovnováha/nerovnováha,
- ✓ symetria a asymetria v obraze (napr. zátišia), v grafike (využitie tlačovej matrice),
- ✓ výtvarné vyjadrenie kontrastov (polarít),
- ✓ geometrická štylizácia zátišia (alt. portrétu, figurálnej kompozície).

Zobrazovanie reality:

- ✓ kresliarske pamäťové cvičenia,
- ✓ kresba jednoduchej perspektívy,
- ✓ autoportrét (fotografia),
- ✓ autoportrét (kresba podľa zrkadla, dôraz na výraz, nie proporcie),
- ✓ autoportrét (farebná grafika).

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- ✓ výtvarné vyjadrenie tepla a zimy,
- ✓ premena prírodniny (napr. strom počas 12 mesiacov),
- ✓ vtipné zátišie (alt. portrét, krajina),
- ✓ vtipný dizajn (návrh, model),
- ✓ šperk vyjadrujúci rôzne spoločenské postavenie (charaktery, povahy),
- ✓ architektúra z prírodných tvarov (návrh, model),
- ✓ výtvarné vyjadrenie vymysleného (nejestvujúceho) športu (príp. inej činnosti) –od zobrazenia až po návrhy odevu, náčinia, hracej plochy, pravidiel ...,
- ✓ spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- ✓ kubizmus (maľba ľubovoľného námetu kubistickým spôsobom); ukážky kubistického umenia,
- ✓ jednoduchý kinetický objekt (napr. využitie ľahkých materiálov a vánku ...),
- ✓ použitie vybraných techník tradičných remesiel,
- ✓ animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- ✓ výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- ✓ ilustrácia vlastnej rozprávky,
- ✓ zobrazenie farby hudby (vyjadrená geometrickými a organickými tvarmi),
- ✓ zobrazenie dynamiky hudby.

2. ročník

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- ✓ štúdie a zoskupenia textúr (kresby, grafika),
- ✓ kompozícia -farebná a tvarová harmónia/disharmónia,

- ✓ približovanie a vzďaľovanie/ mikroštruktúra a makroštruktúra,
- ✓ jazyk fotografie (svetlo - osvetlenie, zaostrenie, priblíženie, celok a detail),
- ✓ postprodukcia fotografie (základy).

Zobrazovanie reality:

- ✓ kresliarske pamäťové cvičenia,
- ✓ kresba predmetov/zátišia s dôrazom na proporcie,
- ✓ kresba skutočnosti a jej odrazu v zrkadle,
- ✓ portrét spolužiaka,
- ✓ štúdia postavy v pohybe (2D,3D).

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- ✓ fantastická architektúra (návrh, príp. model),
- ✓ vymýšľanie alegorických postáv,
- ✓ návrhy odevov pre zvláštne povolania/situácie,
- ✓ návrhy futurologického dopravného prostriedku
- ✓ spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- ✓ optické klamy - ukážky,
- ✓ op-art -ukážky, realizácia,
- ✓ svetelné umenie -ukážky, konštrukcia svetelného (príp. svetelno-kinetického) objektu,
- ✓ použitie vybraných techník tradičných remesiel,
- ✓ animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- ✓ výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- ✓ kontrast v hudbe prevedený do maľby,
- ✓ výtvarné vyjadrenie biologických štruktúr (makrosnímky).

3. ročník

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- ✓ kresba alebo maľba (príp. návrh dizajnu, architektúry) a ich transformácie v počítačovom programe,
- ✓ postprodukcia fotografie (možnosti rozvinutej manipulácie),
- ✓ postprodukcia videa (základy),
- ✓ počítačová animácia (základy),
- ✓ sútlač farebnej grafiky
- ✓ základy tvorby skulptúrnej sochy,
- ✓ výtvarné využitie princípov a foriem ornamentu.

Zobrazovanie reality:

- ✓ kresliarske pamäťové cvičenia,

- ✓ kresebná štúdia interiéru,
- ✓ štúdie postavy podľa modelu,
- ✓ fotografická reportáž,
- ✓ rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov
- ✓ rekonštrukcia neúplného obrazu,
- ✓ výtvarné a architektonické vyjadrenie vzťahu organické/anorganické,
- ✓ antropomorfné inšpirácie v dizajne a v architektúre,
- ✓ výtvarné a architektonické vyjadrenie vzťahu poriadok/chaos,
- ✓ výtvarné vyjadrenie abstraktných pojmov,
- ✓ výtvarné vyjadrenie formálnej odlišnosti (napr. bytosti rôznych mimozemských civilizácií),
- ✓ spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- ✓ umenie inštalácie – priestorovo limitovaná inštalácia,
- ✓ happening, event alebo performancia – reakcia na spoločenskú udalosť,
- ✓ použitie vybraných techník tradičných remesiel,
- ✓ animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- ✓ výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- ✓ výtvarné spracovanie vybraných podnetov chémie a fyziky,
- ✓ výtvarné spracovanie vybraných podnetov biológie.

4. ročník

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- ✓ štúdia pozitívnych a negatívnych tvarov podľa videnej skutočnosti (predmety, prírodniny...),
- ✓ počítačové spracovanie (prekomponovanie, variovanie) vlastnej maľby alebo kresby.

Zobrazovanie reality:

- ✓ kresliarske pamäťové cvičenia,
- ✓ štúdie predmetov a prírodnín,
- ✓ štúdia figúry (s dôrazom na proporčnosť, detaily a výraz),
- ✓ štúdia portrétu (s dôrazom na proporcie),
- ✓ fotografický portrét (osvetlenie, nastavenie, výraz, postprodukčná manipulácia),
- ✓ videoreportáž.

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- ✓ výtvarná transpozícia prírodného princípu (napr. topenie, stmievanie, kryštalizácia, vlnenie ...),
- ✓ inovačný dizajn predmetu (hudobného nástroja, nábytku ...),
- ✓ návrh vlastného písma,

- ✓ spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- ✓ procesuálne umenie – ukážky, realizácia objektu alebo obrazu (biologické, chemické alebo fyzikálne procesy),
- ✓ performancia dokumentovaná fotografickým alebo fotografickým záznamom,
- ✓ použitie vybraných techník tradičných remesiel,
- ✓ spoločná návšteva galérie alebo výstavy umeleckých diel spojená s diskusiou,
- ✓ výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel,
- ✓ výtvarné reakcie/interpretácie kultúrnej pamiatky.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- ✓ výtvarné spracovanie vybraných podnetov chémie, fyziky, biológie.
- ✓ výtvarné vyjadrenie hudobných foriem (napr. sonáta, fuga, džezová skladba, uspávanka...),
- ✓ spracovanie vybraných podnetov.

5. ročník

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- ✓ výber vyjadrovacích prostriedkov na stvárnenie svojej predstavy, konceptu alebo podnetov vizuálnej reality,
- ✓ zväčšovanie detailu,
- ✓ posun a tvorivá manipulácia s vlastnou študijnou kresbou (plastikou),
- ✓ vytvorenie kópie detskej výtvarnej práce.

Zobrazovanie reality:

- ✓ kreslenie a modelovanie prírodniny (predmetu); sadrový odliatok plastiky,
- ✓ štúdie portrétu – 2D (dôraz na výstavbu, proporcie, výraz linky a tvaru),
- ✓ štúdie portrétu - 3D (dôraz na formu, mierku, proporcie, viacpohľadovosť),
- ✓ fotografia portrétu a kresba podľa fotografie.

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- ✓ vlastné návrhy, koncepty a realizácie žiaka konzultované s učiteľom,
- ✓ návrh architektúry (exteriér, interiér), model,
- ✓ grafika - transformácie grafického štočku (sútlač, tlač do podkladu, reprodukcie ...),
- ✓ fotografia - autorská séria fotografií,
- ✓ dizajn – návrh a model (predmetu, výrobku, odevu, doplnku, dopravného prostriedku, informačného označenia, grafického riešenia, reklamy ...) podľa orientácie žiaka.

Podnety z výtvarného umenia:

- ✓ spoločná návšteva galérie alebo výstavy umeleckých diel spojená s diskusiou,
- ✓ výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných štýlov.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- ✓ ilustrácia k rôznym formám poézie a prózy,
- ✓ výtvarné stvárnenie (hľadanie ekvivalentu) rôznych literárnych foriem.

7. Učebný plán

Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 20. januára 2016 pod číslom 2016-8597/1575:1-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 20. januára 2016.

Rámcové učebné plány (ďalej len „učebné plány“) pre základnú umeleckú školu sú súčasťou Štátneho vzdelávacieho programu pre základnú umeleckú školu pre primárne umelecké vzdelávanie a nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie. Obsahujú tiež učebné plány prípravného štúdia, II. stupňa základného štúdia, rozšíreného štúdia a štúdia pre dospelých. Sú rozčlenené podľa jednotlivých umeleckých odborov základnej umeleckej školy, jednotlivých druhov štúdia a príslušných študijných zameraní. Jednotlivé učebné plány sú označené číslom, obsahujú informácie o stupni poskytovaného umeleckého vzdelania, o študijnom zameraní, o odporúčanom veku na prijatie žiaka na príslušné štúdium a o dĺžke štúdia. Zároveň sú tu uvedené povinné vyučovacie predmety a týždenná hodinová dotácia pre ne. Samostatné učebné plány určujú voliteľné vyučovacie predmety, ktoré sa vyučujú výberom v rozsahu hodinovej dotácie určenej pre výučbu voliteľných vyučovacích predmetov. Riaditeľ školy môže po prerokovaní s umeleckou radou upraviť učebné plány niektorým žiakom podľa ich schopností a záujmu a podľa regionálnych podmienok a potrieb školy v rozsahu **20%** vo všetkých povinných vyučovacích predmetoch okrem hlavného predmetu a so zachovaním vyučovacieho predmetu hudobná náuka najmenej v rozsahu 2/3 hodinovej dotácie, t. j. v celkovom objeme ich časovej dotácie (okrem časovej dotácie hlavných predmetov) pre študijné zamerania v jednotlivých učebných plánoch využívaných školou a určiť využitie voliteľných vyučovacích predmetov.

1. Vyučovacia hodina trvá 45 minút.

2. Vyučovacie hodiny možno spájať alebo deliť. Najviac možno spojiť tri vyučovacie hodiny v týždni. V literárno-dramatickom odbore (LDO) možno do jedného bloku spojiť najviac 3,5 hodiny.

3. V jednotlivých umeleckých odboroch sa vyučuje formou individuálneho a skupinového (kolektívneho) vyučovania podľa príslušných učebných plánov. Vek je uvádzaný ako odporúčaná optimálna hranica na zaradenie žiaka do štúdia a ročníka.

4. Vyučovanie voliteľných vyučovacích predmetov vo všetkých umeleckých odboroch a stupňoch zriaďuje riaditeľ školy.

5. Mieru vyučovacej povinnosti pedagogických zamestnancov upravuje nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 422/2009 Z. z., ktorým sa ustanovuje rozsah priamej vyučovacej činnosti a priamej výchovnej činnosti pedagogických zamestnancov v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 433/2012 Z. z.

7.1 HUDOBNÝ ODBOR

POZNÁMKY K UČEBNÝM PLÁNOM

Predmet	Počet žiakov
Hra na hudobnom nástroji – hlavný predmet	1
Spev – hlavný predmet	1
Ostatné hlavné predmety	1
Improvizácia (0,5 hodiny)	1
Príprava k hre na nástroji v PŠ - individuálne štúdium	1
Základy hudobnej kompozície – hlavný predmet	1
Príprava k hre na nástroji v PŠ	2
Hlasová výchova (aj prípravná)	2
Štvorručná hra	2
Inštrumentálny sprievod	2
Duo (inštrumentálne, spevácke)	2
Taktovacia technika	2
Základy dirigovania	2
Komorná hra , komorný spev	2 – 9
Tanečná alebo džezová skupina	od 4

Prípravná hudobná výchova	5 – 8
Hudobná náuka (I. stupeň základného štúdia 1. – 4. roč. a 1. – 3.roč.)	8-15
Hudobná náuka (4.roč. druhá časť I.st. zákl. štúdia)	od 1
Hudobná náuka (II.stupeň zákl.štúdia a ŠPD)	od 4
Hudobná náuka pre žiakov s rozšíreným štúdiom	5 – 8
Náuka o hudbe	od 4
Hra v súbore, komorný spevácky zbor	10 - 15
Zborový spev (hlavný predmet) – spevácky zbor, hra v orchestri	nad 15
Hlasová príprava a prípravný zborový spev	8 - 10

1. Štúdium na I. stupni základného štúdia trvá spolu 8 rokov, hudobná náuka končí v 3. ročníku druhej časti prvého stupňa základného štúdia. Vo 4. ročníku druhej časti I. stupňa základného štúdia sa vyučuje hudobná náuka ako príprava na prijímacie skúšky pre žiakov pripravujúcich sa na stredné školy s umeleckým zameraním a konzervatóriá.
2. Hra v orchestri, súbore, komorná hra, zborový spev, hlasová výchova, prípravný zborový spev, štvorručná hra a inštrumentálny sprievod sa môžu vyučovať spoločne v skupine žiakov I. a II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých podľa individuálnych podmienok školy. O zaradení žiaka do príslušného predmetu rozhodne riaditeľ školy.
3. Hru v orchestri alebo zborový spev väčšieho obsadenia od 30 žiakov vyučuje učiteľ aj v skupinách podľa nástrojového obsadenia alebo hlasov o jednu vyučovaciu hodinu navyše.
4. Korepetíciu prideľuje riaditeľ školy podľa potreby triedy, najviac však :
   - do 8 žiakov – 1 hodina
   - do 12 žiakov – 1,5 hod.
   - do 16 žiakov – 2 hod.
   - od 17 žiakov – 2,5 hod.
   - žiak v rozšírenom štúdiu – 0,5 hod.

Korepetícia je v úväzku učiteľa hlavného predmetu aj korepetítora. V študijnom zameraní hlasová výchova, spev sa korepetícia prideľuje od 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia.

4a. Klavírny sprievod alebo inštrumentálny sprievod (korepetíciu) môže riaditeľ školy prideliť v predmete zborový spev v rozsahu 1 – 2 hodiny týždenne podľa príslušného učebného plánu.

5. Voliteľný vyučovací predmet hra na bicích nástrojoch a iných nástrojoch sa vyučuje od 3. ročníka 1. časti I. stupňa základného štúdia.

6. Hra na organe a hra na čembale sa vyučuje na II. stupni základného štúdia.

7. Individuálne vyučovanie v 1. – 4. ročníku prvej časti I. stupňa základného štúdia s časovou dotáciou 1,5 hodiny týždenne sa uskutočňuje 2-krát do týždňa.

8. Žiaci hudobného odboru II. stupňa základného štúdia **pripravujúci sa na odborné štúdium** môžu študovať formou **rozšíreného štúdia**. Pre týchto žiakov sa rozširuje hodinová dotácia v hlavnom predmete o 1 hodinu týždenne.

9. Vyučovací predmet hudobná náuka sa vyučuje:

   - v 4. ročníku primárneho umeleckého vzdelávania - 1 hod. týždenne,
   - v 1. - 3. ročníku sekundárneho umeleckého vzdelávania – 1 hod. týždenne,
   - **v 4. ročníku sa vyučuje hudobná náuka pre žiakov pripravujúcich sa na prijímacie skúšky na školy s umeleckým zameraním – 1 hod. týždenne**

10. Ak v škole nie je možné vytvoriť pre žiakov študujúcich podľa UP č. 10 (2-ročné štúdium prvej časti I. stupňa základného štúdia) a následne podľa UP č. 11 - 15 (druhá časť I. stupňa základného štúdia) na vyučovaní hudobnej náuky samostatnú skupinu, vyučuje sa hudobná náuka v rozsahu učiva 1. – 7. ročníka kontrahovaním ročníkov.

11. Ak nie je možné pre žiakov dochádzajúcich na vyučovanie na elokované pracoviská z organizačných dôvodov zabezpečiť vyučovanie hudobnej náuky v skupinách podľa jednotlivých ročníkov, možno v tomto vyučovacom predmete v odôvodnených prípadoch zaradiť do skupiny žiakov najviac dvoch po sebe nasledujúcich ročníkov v rámci 2. časti I. stupňa základného štúdia.

12. Ak nie je možné pre žiakov dochádzajúcich na vyučovanie na elokované pracoviská z organizačných dôvodov zabezpečiť vyučovanie hudobnej náuky v skupinách podľa

jednotlivých ročníkov, možno v tomto vyučovacom predmete zaradiť do skupiny žiakov rôznych ročníkov v rámci 1. časti I. stupňa základného štúdia, v rámci 2. časti I. stupňa základného štúdia alebo II. stupňa základného štúdia.

13. V odôvodnených prípadoch, najmä z dôvodu sťaženej dochádzky do školy, môže riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu žiaka oslobodiť žiaka od dochádzky (žiak nenavštevuje príslušný vyučovací predmet) na povinné vyučovacie predmety komorná hra, hra v súbore, hra v orchestri, zborový spev, obligátny nástroj, sprievod a štvorručná hra.

UČEBNÉ PLÁNY PRÍPRAVNÉHO ŠTÚDIA

UP číslo	PŠ	Dĺžka štúdia - počet rokov	PREDMET	1. rok		2. rok
				Počet hodín týždenne		
1a	A	2	Prípravná hudobná výchova *) a) Príprava ku hre na nástroji alebo prípravná hlasová výchova alebo b) Príprava ku hre na nástroji – individuálne štúdium	2 -- 0,5		1 1 1-1,5
1b	B	1		1. pol-rok	2. pol-rok	

			Prípravná hudobná výchova	2	1	
			a) Príprava ku hre na nástroji	-	1	
			alebo prípravná hlasová výchova	0,5	1	
			alebo			
			b) Príprava ku hre na nástroji alebo	1	1	
			prípravná hlasová výchova –			
			individuálne štúdium**)			

Prípravné štúdium „A“
deti predškolského veku alebo žiaci 1. ročníka základnej školy

Po absolvovaní 1. roku žiaci pokračujú v PŠ HO podľa učebného plánu č. 1a alebo sa zaraďujú do PŠ TO (ak sa spojila výučba v 1. roku do hudobno-pohybovej výchovy). Žiaci, ktorí absolvovali celý učebný plán HO č. 1a, sa môžu uchádzať o prijatie do 1. ročníka I. stupňa základného štúdia hudobného odboru ZUŠ - primárneho umeleckého vzdelávania. O zaradení žiaka do predmetu „príprava ku hre na nástroji“ alebo „prípravná hlasová výchova“ v 1. roku rozhoduje riaditeľ školy na základe odporúčania triedneho učiteľa.

Prípravné štúdium „B“
pre žiakov od 6 alebo 7 rokov, ktorí neabsolvovali PŠ HO podľa učebného plánu č. 1a „A“

Žiaci, ktorí absolvovali prípravné štúdium podľa učebného plánu HO č. 1b, sa môžu uchádzať o prijatie do 1. ročníka I. stupňa základného štúdia hudobného odboru základnej umeleckej školy – primárneho umeleckého vzdelávania. Individuálne štúdium v 1. polroku je možné na základe žiadosti rodiča so súhlasom riaditeľa.

I. STUPEŇ – ZÁKLADNÉ ŠTÚDIUM

Učebný plán č. 3

Stupeň štúdia:	I. - základné štúdium
Študijné zameranie:	**Hra na klavíri, na keyboarde**
Vek:	Od 8 rokov, príp. 7 rokov
Dĺžka štúdia	8 rokov

	primárne umelecké vzdelávanie 4 roky				nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie 4 roky			
Predmet:	Ročník							
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Štvorručná hra alebo komorná hra	-	-	1	1	1	1	1	1
4. Hudobná náuka	1	1	1	1	1	1	1	----
Spolu:	**2,5**	**2,5**	**3,5**	**3,5**	**3,5**	**3,5**	**3,5**	**2,5**

Poznámka:

Na návrh triedneho učiteľa môže riaditeľ školy prideliť štvorručnú hru aj žiakom 2. ročníka primárneho umeleckého vzdelávania. V 3. a 4. ročníku primárneho umeleckého vzdelávania rozhoduje o zaradení alebo nezaradení žiaka do predmetu štvorručná hra alebo sprievod alebo komorná hra riaditeľ školy, a to podľa individuálnych schopností žiaka a podmienok školy. V rámci povolenej úpravy je možné tieto predmety uvedené v bode 2 UP č. 3 nahradiť iným vyučovacím predmetom HO so skupinovou formou vyučovania podľa ŠkVP.

Učebný plán č. 4

Učebný plán číslo	**4**							
Stupeň štúdia	I. stupeň základného štúdia							
Študijné zameranie	**Hra na husliach, violončele, gitare, cimbale, akordeóne**							
Vek	Od 8 rokov, príp. 7 rokov							
Dĺžka štúdia	8 rokov							
Stupeň vzdelávania:	**primárne umelecké vzdelávanie - 4 roky**				**nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky**			
Predmet:	Ročník:				Ročník:			
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Komorná hra alebo	-	-	1	1	1	1 1,5*	1 1,5*	1 1,5*
3. hra v súbore, alebo hra v orchestri	-	-	2	2	2	2	2	2
4. Hudobná náuka	1	1	1	1	1	1	1	
Spolu: 1. 2. 4. 1. 3. 4.	**2,5**	**2,5**	**3,5** **4,5**	**3,5** **4,5**	**3,5-4*** **4,5**	**3,5-4*** **4,5**	**3,5-4*** **4,5**	**2,5-3*** **3,5**

Učebný plán č. 8

Stupeň štúdia:	I. - základné štúdium	
Študijné zameranie:	**Hlasová výchova, spev**	
Vek:	od 8 rokov, príp. 7 rokov	
Dĺžka štúdia:	8 rokov	
	primárne umelecké vzdelávanie 4 roky	**nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie 4 roky**
	Ročník	

Predmet:	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1a Hlasová výchova (v skupine 2 žiakov)	1,5	1,5	1,5	-	-	-	-	
1b Spev (individuálne štúdium)	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Obligátny nástroj - klavír	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
3. Komorný spev	-	-	1	1	1	1	1	1
4. Hudobná náuka	1	1	1	1	1	1	1	----
Spolu	**3**	**3**	**5**	**5**	**4**	**4**	**4**	**3**

7.2 LITERÁRNO- DRAMATICKÝ ODBOR

Poznámky k učebným plánom

1. Do prípravného štúdia LDO sa prijímajú žiaci 1. ročníka ZŠ, v mimoriadnych prípadoch žiaci posledného roka predškolského veku. V tom prípade absolvujú dvojročné prípravné štúdium. V prípravnom štúdiu sa vyučuje v skupine 5 až 15 žiakov.
2. V základnom štúdiu I. a II. stupňa sa vyučuje v skupine 5 až 10 žiakov.
3. Vyučovací predmet prednes v prvom a druhom ročníku základného štúdia I. stupňa (prvé dva roky ISCED 1B) sa vyučuje v skupine 5 – 10 žiakov, prípadne týždenne sa striedajú skupiny žiakov po 2 až 3 podľa potreby.
4. Vo vyučovacom predmete prednes od tretieho ročníka základného štúdia I. stupňa (od 3. ročníka ISCED 1B) v dramatickom a slovesnom oddelení sa vyučuje v skupine 2 až 3 žiakov.
5. Vyučovací predmet vodenie bábok a prednes na I. stupni základného štúdia v bábkarskom oddelení (od 3. ročníka ISCED 1B) sa vyučuje v skupine 2 až 4 žiakov.
6. Práca v súbore sa vyučuje v skupine od 5 žiakov.
7. V rozšírenom štúdiu I. stupňa v rozšírenom štúdiu sa predmet individuálna príprava vyučuje individuálne.
8. V základnom štúdiu na II. stupni sa vyučovací predmet štúdium rolí a umelecký prednes (0,5 vyučovacej hodiny týždenne) vyučuje individuálne, prípadne 1 vyučovacia hodina týždenne sa vyučuje v skupine 2 žiakov.
9. V základnom štúdiu na II. stupni – študijné zameranie príprava na vysoké školy - sa vyučovací predmet individuálna príprava na štúdium vyučuje individuálne.
10. V základnom štúdiu na II. stupni – študijné zameranie záujmová umelecká činnosť - sa vyučovací predmet hudobná a hlasová príprava vyučuje v skupine do 10 žiakov.
11. V základnom štúdiu na II. stupni – študijné zameranie príprava na vysoké školy – sa vyučovací predmet hudobná a hlasová príprava vyučuje v skupine 2 žiakov. Predmet môžu navštevovať aj iní záujemcovia z príslušného ročníka.

12. V štúdiu pre dospelých sa vyučuje v skupine 4 až 8 žiakov.
13. Do vyučovacieho bloku možno spojiť najviac 3,5 hodiny.
14. Na vyučovaní predmetu pohyb sa využíva sprievod v rozsahu 1 hodiny týždenne.
15. Vo vyučovacom predmete hudobná a hlasová príprava sa využíva sprievod 0,5 hodiny týždenne podľa potrieb a podmienok školy.
16. Hodiny práce v súbore, ak ročník nepripravuje inscenáciu, je možné využívať na tvorivé písanie, na prednesové činnosti, prácu s Orffovými nástrojmi, v rozšírenom štúdiu na hlasovú výchovu – podľa potrieb skupiny a podľa podmienok školy.
17. V prvých dvoch ročníkoch primárneho umeleckého vzdelávania je hlavným vyučovacím predmetom dramatická príprava, v treťom a štvrtom ročníku dramatika a slovesnosť (dramatika s bábkou a slovesnosť).
18. Hlavným vyučovacím predmetom nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania je vo všetkých štyroch ročníkoch dramatika a slovesnosť (dramatika s bábkou a slovesnosť).

I. STUPEŇ – ZÁKLADNÉ ŠTÚDIUM

Učebný plán č. 41

Stupeň štúdia:	Prípravné štúdium
Študijné zameranie:	**Prípravná dramatická výchova**
Vek:	6 rokov
Dĺžka štúdia:	1 rok
1. Prípravná dramatická výchova	1
Spolu:	**1**

Učebný plán č. 42

Stupeň štúdia:	I.stupeň základného štúdia

Študijné zameranie:	**Dramatické a slovesné oddelenie**							
Vek:	od 7 rokov							
Dĺžka štúdia:	8 rokov							
	primárne umelecké vzdelávanie 4 roky				**nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie 4 roky**			
Predmet:	Ročník							
	1.	2.	3.	4	1.	2.	3.	4 .
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Dramatická príprava	2	2	-	-	-	-	-	
2. Dramatika a slovesnosť	-	-	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	2
3. Pohyb 14)	-	-	1	1	1	1	1	1
4. Prednes	1	1	1	1	1	1	1	1
5. Práca v súbore	-	-	1	1	1	1	1	1
Spolu:	**3**	**3**	**4,5**	**4,5**	**4,5**	**4,5**	**4,5**	**5**

7.3 VÝTVARNÝ ODBOR

Poznámky k učebným plánom

Na štúdium vo výtvarnom odbore je možné prijať žiakov (v súlade s § 52 školského zákona), ktorí na prijímacích skúškach výtvarným prejavom (vlastná kresba, maľba) preukážu určitú mieru nadania a talentu (súboru schopností, ktoré umožňujú osobité, nadpriemerné výkony z hľadiska tvorivosti v niektorej z oblastí výtvarného vyjadrovania sa). Žiak je zaradený do ročníka s ohľadom na jeho vek a schopnosti (dôležité je prihliadať na to, že výtvarná vyspelosť – myslenie žiaka je úmerné jeho veku; chýbajúce technické zručnosti je možné získať/doplniť si aj vo vyšších ročníkoch).

Štúdium sa nečlení na predmety. Zahŕňa disciplíny plošné (kreslenie, maľovanie, grafika, fotografia, 2D dizajn ...), priestorové (modelovanie, skulptúra, objekt, 3D dizajn, architektúra ...), intermediálne (kombinácia médií, inštalácia ...), akčné (performancia, happening, sociálna plastika ...) aj multimediálne (video, elektronické médiá, zvukové umenie ...).

Primerane veku (prevažne formou výtvarnej interpretácie, galerijnej animácie a neskôr aj štúdia odborných časopisov, literatúry a elektronických zdrojov) je žiakom sprístupňované historické i novodobé umenie. Tieto disciplíny a činnosti sa môžu v rámci jedného vyučovania prelínať alebo dopĺňať. Žiakovi má byť umožnené spoznať v priebehu štúdia celú šírku výtvarných disciplín a postupne sa profilovať podľa svojho nadania a záujmu.

Jednotlivé výtvarné činnosti podliehajú hodnoteniu a klasifikácii, ktorá sa uvádza na konci I. a na konci II. polroka na tlačivách schválených MŠVVaŠ SR (napr. katalógový list žiaka a vysvedčenie). Pre potreby vykazovania a hodnotenia sú jednotlivé výtvarné činnosti považované za vyučovacie predmety. Učiteľ má možnosť do voľných políčok školských tlačív dopísať aj činnosti (vyučovacie predmety), ktoré sa podľa ŠkVP na škole vyučujú, ale v tlačivách absentujú.

Skupinou hlavných predmetov sú v tomto zmysle v prípravnom štúdiu tieto výtvarné činnosti: kreslenie, maľovanie a modelovanie.

Skupinou hlavných predmetov sú v tomto zmysle v prvej časti a v druhej časti I. stupňa základného štúdia tieto výtvarné činnosti: kreslenie, maľovanie, grafika, fotografia, dizajn, priestorové vytváranie, modelovanie, intermediálna a multimediálna tvorba.

Hlavný predmet alebo skupinu hlavných predmetov si v tomto zmysle na II. stupni základného štúdia a v štúdiu pre dospelých určí a uvedie škola v príslušnom ŠkVP. Každý stupeň štúdia je ukončený verejnou prezentáciou – výstavou.

Prípravné štúdium

Prípravné štúdium výtvarného odboru ZUŠ je určené pre nadané deti v predškolskom veku. Zahŕňa plošné i priestorové výtvarné činnosti s dôrazom na spontánny detský výtvarný prejav.

Základné štúdium I. stupeň

Prvá časť I. stupňa základného štúdia výtvarného odboru ZUŠ zodpovedá veku 7 až 10 rokov. Žiaci sú prijímaní na štúdium na základe absolvovania prípravného štúdia alebo na základe prijímacej skúšky. Osvojujú si základné procesy, prostriedky a techniky výtvarných disciplín. Štúdium zahŕňa kreslenie, maľovanie, grafiku, modelovanie, priestorové a akčné vytváranie i zoznamovanie s multimédiami; primerane veku (prevažne formou výtvarnej interpretácie) je žiakom sprístupňované historické i novodobé umenie.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia výtvarného odboru ZUŠ zodpovedá veku 11 až 15 rokov. Žiaci sú prijímaní na štúdium na základe absolvovania prvej časti I. stupňa základného štúdia alebo na základe prijímacej skúšky. Štúdium obsahuje kreslenie, maľovanie, grafiku, modelovanie, fotografiu, dizajn, elektronické médiá, priestorové vytváranie, akčné vytváranie,

základy z architektonicko-priestorového vytvárania, video a animáciu – proporcionalitu jednotlivých zložiek volí učiteľ na základe podmienok školy a profilácie žiakov v súlade so ŠkVP. Žiaci sa oboznamujú s dejinami umenia, s novodobými i súčasnými tendenciami.

PRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM

Učebný plán č. 52

Stupeň:	**Prípravné štúdium – predprimárne výtvarné vzdelávanie**	
Študijné zameranie:	**Výtvarný odbor ZUŠ, výtvarná výchova**	
Vek:	Nadané deti vo veku pred plnením povinnej šk. dochádzky	
Dĺžka štúdia:	1 až 2 roky	
Počet žiakov v skupine	5 – 8	
Ročník	1.	2.
Počet hodín týždenne	2 x 45 minút (1x týždenne)	2 x 45 minút (1x týždenne)
Spolu vyučovacích hodín týždenne:	2	2
Spolu vyučovacích hodín ročne:	66	66
Charakteristika vyučovania:	Vyučovanie prostredníctvom výtvarných činností žiaka; je organizované formou hravých výtvarných činností sprostredkujúcich poznávanie jednoduchých výrazových prostriedkov, technických postupov a materiálov v spojení so spontánnym sebavyjadrovaním.	
Absolvovanie štúdia:	Prípravné štúdium výtvarného odboru ZUŠ sa ukončuje výstavou prác.	

I.STUPEŇ - ZÁKLADNÉ ŠTÚDIUM

Učebný plán č. 53

Stupeň štúdia:	Prvá časť prvého stupňa základného studia

Študijné zameranie:	**Výtvarný odbor ZUŠ, výtvarná výchova**			
Vek:	Žiaci 1. až 4. ročníka ZŠ			
Dĺžka štúdia:	Najviac 4 roky			
Počet žiakov v skupine	6 -10			
Stupeň vzdelávania:	**Primárne umelecké vzdelávanie**			
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**
Počet vyučovacích hodín týždenne	3 x 45 minút (1x týždenne)			
Spolu vyučovacích hodín týždenne	3	3	3	3
Spolu vyučovacích hodín ročne	99	99	99	99
Charakteristika vyučovania:	Vyučovanie prostredníctvom výtvarných činností žiaka; je orientované na experimentovanie (materiálno-technické, s vyjadrovacími prostriedkami), uplatnenie jeho fantázie a predstavivosti, na prekonávanie schém zobrazovania a myslenia a na podpore vlastných žiakových riešení na úrovni obsahu i formy; vo vyučovaní je zastúpené plošné a priestorové vytváranie a jednotlivé disciplíny (kresba, maľba, grafika, modelovanie, priestorové a akčné vytváranie); primerane veku (prevažne formou výtvarnej interpretácie) je žiakom sprístupňované historické i súčasné umenie.			
Absolvovanie	Prvá časť I. stupňa základného štúdia sa ukončuje vystavenou záverečnou			

štúdia	prácou

Učebný plán č. 54

Stupeň štúdia:	Druhá časť prvého stupňa základného štúdia				
Študijné zameranie:	**Výtvarný odbor ZUŠ, výtvarná výchova**				
Vek:	Žiaci 5. až 9. ročníka ZŠ				
Dĺžka štúdia:	Najviac 5 rokov				
Počet žiakov v skupine	6 -10				
Stupeň vzdelávania:	**Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie**				
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**
Počet hodín týždenne	3 x 45 minút (1x týždenne)				
Spolu vyučovacích hodín týždenne	3	3	3	3	3
Spolu vyučovacích hodín ročne	99	99	99	99	99
Charakteristika vyučovania:	vyučovanie prostredníctvom činností žiaka; je orientované na experimentovanie s technikami, materiálmi, vyjadrovacími prostriedkami,témami v nižších ročníkoch cez štúdie (vecné, aspektové, analyticko-syntetické) k samostatnej operatívnosti tvorby žiaka; vo vyučovaní je zastúpené plošné a priestorové vytváranie a jednotlivé disciplíny (kresba, maľba, grafika, modelovanie, fotografia, dizajn, elektronické médiá, priestorové vytváranie, akčné vytváranie, video a animácia) - proporcionalitu jednotlivých zložiek volí učiteľ na základe podmienok školy a profilácie žiakov; žiakom sú priebežne				

	sprostredkované poznatky o súčasnom výtvarnom umení, dizajne a architektúre.
Absolvovanie štúdia	Druhá časť I. stupňa základného štúdia výtvarného odboru ZUŠ sa ukončuje vystavenou záverečnou prácou alebo kolekciou prác.

8. Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom je podľa §112 zákona o výchove a vzdelávaní štátny jazyk.

9.Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

V ustanovení § 50 ods. 1 a 2 zákona o výchove a vzdelávaní je uvedený štandardný spôsob ukončovania štúdia v ZUŠ. Stane sa tak, ak žiak úspešne vykoná záverečnú skúšku.

V prípade, že žiak sústavne alebo závažným spôsobom porušuje školský poriadok môže riaditeľ školy rozhodnúť o predčasnom ukončení štúdia podľa § 50 ods. 2 písm. a) zákona o výchove a vzdelávaní.

Ustanovenie § 50 ods. 2 písm. b) zákona o výchove a vzdelávaní splnomocňuje riaditeľa školy rozhodnúť o mimoriadnom ukončení štúdia v prípade neuhrádzania príspevku na čiastočnú úhradu nákladov spojených so štúdiom.

Dokladom o získaní vzdelania v základnej umeleckej škole je vysvedčene s doložkou v príslušnom odbore umeleckého vzdelávania v ZUŠ.

Kritériá pre hodnotenie jednotlivých záverečných skúšok sú presne špecifikované pri obsahových a výkonových štandardoch jednotlivých vyučovacích predmetov.

10. Materiálno-technické a priestorové podmienky

Súkromná základná umelecká škola v Utekáči sídli v prenajatých priestoroch Základnej školy v Utekáči. Prenajaté priestory budú pozostávať z 5 tried, kde výučba SZUŠ bude prebiehať v popoludňajších hodinách.

V <u>hudobnom odbore</u> jej materiálno-technické vybavenie pozostáva najmä z hudobných nástrojov, detských hudobných nástrojov a didaktických pomôcok pre vyučovanie hudobnej náuky a prípravnej hudobnej výchovy. V štádiu budovania budú postupne zabezpečované zvukové nosiče pre výučbu dejín hudby na hodinách hudobnej náuky a notový materiál (z finančných rezerv vedenia SZUŠ). Škola zabezpečí zariadenie na ozvučovanie verejných podujatí rôzneho charakteru (koncerty, plesy, kultúrne akcie a pod.).

Veľkosť priestorov závisí od toho, či sa jedná o individuálne alebo skupinové vyučovanie daného vyučovacieho predmetu.

Tabuľka č. 1

P. č.	Názov učebného priestoru
1.	**Odborná učebňa pre teoretické vyučovanie s vyhradeným priestorom pre spoločné činnosti**
2	**Odborná učebňa pre praktické vyučovanie**

Základné vybavenie učebného priestoru pre teoretické vyučovanie (vyučovacie predmety prípravná hudobná výchova, hudobná náuka, náuka o hudbe) tvoria:

Tabuľka č. 2

	Vyučovanie - PHV, HN, NOH			
P. č. priestoru	**Názov priestoru (z tab. č. 1)**	**Názov vybavenia** (v členení stroje a zariadenia, prístroje, výpočtová technika, nábytok a pod.)	**Počet na**	
			žiaka	**skupinu**

1.	**Odborná učebňa pre vyučovanie s vyhradeným priestorom pre spoločné činnosti**	podlaha aspoň sčasti pokrytá kobercom		**1**
		katedra		**1**
		stolička pre učiteľa		**1**
		stoly/lavice s notovou osnovou	**1**	
		stoličky pre žiakov	**1**	
		stieracia tabuľa s popisovačmi		**1**
		nástenka		**1**
		audioprehrávač (CD, MC)		**1**
		DVD prehrávač + televízor (alternatíva: PC + reproduktory + dataprojektor + plátno)		**1**
		PC/notebook s reproduktormi		**1**
		edukačný softvér		**1**
		flash disk		**1**
		klavír		**1**
		stolička ku klavíru		**1**
		zvonkohry s paličkami		**1**
		rytmické a melodické ľahko ovládateľné nástroje		**podľa potreby**
		odborné knihy, časopisy, notový a obrazový materiál		**podľa potreby**
		učebnice alebo pracovné zošity	**1**	
		zvukové a zvukovo-obrazové nosiče s nahrávkami	**1**	**podľa potreby**
		knižnica/polica/skriňa na uloženie pomôcok		**podľa potreby**

Základné vybavenie učebného priestoru pre praktické vyučovanie tvoria (podľa študijných zameraní a vyučovacích predmetov):

Tabuľka č. 3.1

	Vyučovanie - hra na klavíri, hra na čembale		
P. č.		**Názov vybavenia**	**Počet na**

priestoru	Názov priestoru (z tab. č. 1)	(v členení stroje a zariadenia, prístroje, výpočtová technika, nábytok a pod.)	žiaka	skupinu
2.1	Odborná učebňa pre vyučovanie	katedra		1
		stolička pre učiteľa		1
		klavír, čembalo		1
		stolička ku klavíru		1
		stolička pod nohy		1
		metronóm		1
		audioprehrávač (CD, MC)		1
		odborné knihy, časopisy, notový a obrazový materiál		podľa potreby
		zvukové a zvukovo-obrazové nosiče s nahrávkami	1	podľa potreby
		knižnica/polica/skriňa na uloženie pomôcok		podľa potreby

Tabuľka č. 3.6

	Vyučovanie - hlasová výchova, spev, zborový spev			
P. č. priestoru	Názov priestoru (z tab. č. 1)	Názov vybavenia (v členení stroje a zariadenia, prístroje, výpočtová technika, nábytok a pod.)	Počet na	
			žiaka	skupinu
2.6	Odborná učebňa pre vyučovanie	katedra		1
		stolička pre učiteľa		1
		klavír		1
		stolička ku klavíru		1
		stolička	1	
		metronóm		1
		zrkadlo (veľké)		1
		audioprehrávač (CD, MC)		1
		odborné knihy, časopisy, notový a		podľa

		obrazový materiál		**potreby**
		zvukové a zvukovo-obrazové nosiče s nahrávkami		**podľa potreby**
		knižnica/polica/skriňa na uloženie pomôcok		**podľa potreby**

Tabuľka č. 3.15

P. č. priestoru	**Vyučovanie - hra na gitare, elektrickej gitare, basovej gitare** **Názov priestoru (z tab. č. 1)**	**Názov vybavenia** (v členení stroje a zariadenia, prístroje, výpočtová technika, nábytok a pod.)	**Počet na**	
			žiaka	**skupinu**
2.15	**Odborná učebňa pre vyučovanie**	katedra		**1**
		stolička pre učiteľa		**1**
		nástroje v primeranej kvalite vo veľkostiach ½ , ¾, celý		**1**
		k elektrickej gitare kompletný reťazec gitara – booster – zosilňovač	**1**	**1**
		k basovej gitare nástroj + zosilňovač	**1**	**1**
		stolička	**1**	
		ladička		**1**
		stojan na noty	**1**	
		gitarová podnožka	**1**	
		metronóm		**1**
		audioprehrávač (CD, MC)		**1**
		odborné knihy, časopisy, notový a obrazový materiál		**podľa potreby**
		zvukové a zvukovo-obrazové nosiče s nahrávkami		**podľa potreby**
		knižnica/polica/skriňa na uloženie pomôcok		**podľa potreby**

Tabuľka č. 3.18

	Vyučovanie - komorná a súborová hra, hra v orchestri			
P. č. priestoru	**Názov priestoru (z tab. č. 1)**	**Názov vybavenia** (v členení stroje a zariadenia, prístroje, výpočtová technika, nábytok a pod.)	**Počet na**	
			žiaka	**skupinu**
2.18	**Odborná učebňa pre vyučovanie**	katedra		**1**
		stolička pre učiteľa		**1**
		klavír		**1**
		stolička ku klavíru		**1**
		stolička	**1**	
		stolička pre hráča na kontrabase	**1**	
		metronóm		**1**
		zrkadlo (veľké)		**1**
		dirigentský pult		**1**
		náhradné struny pre všetky nástroje - podľa zloženia skupiny		**sada**
		kolofónia		**1**
		stojan na noty	**1**	
		audioprehrávač (CD, MC)		**1**
		odborné knihy, časopisy, notový a obrazový materiál		**podľa potreby**
		zvukové a zvukovo-obrazové nosiče s nahrávkami		**podľa potreby**
		knižnica/polica/skriňa na uloženie pomôcok		**podľa potreby**

Tabuľka č. 3.16

	Vyučovanie - hra na cimbale			
P. č. priestoru	**Názov priestoru (z tab. č. 1)**	**Názov vybavenia** (v členení stroje a zariadenia, prístroje, výpočtová technika, nábytok a pod.)	**Počet na**	
			žiaka	**skupinu**
2.16	**Odborná učebňa pre vyučovanie**	katedra		**1**
		stolička pre učiteľa		**1**
		klavír		**1**
		stolička ku klavíru		**1**
		cimbal + paličky rôznych typov	**1**	**1**
		stolička k cimbalu	**1**	**1**
		metronóm		**1**
		ladička		**1**
		ladiace kľúče		**sada**
		audioprehrávač (CD, MC)		**1**
		odborné knihy, časopisy, notový a obrazový materiál		**podľa potreby**
		zvukové a zvukovo-obrazové nosiče s nahrávkami		**podľa potreby**
		knižnica/polica/skriňa na uloženie pomôcok		**podľa potreby**

Výtvarný odbor disponuje okrem štandardného vybavenia (pracovné stoly, stoličky na mieste s prístupom denného svetla i na základe pozmenených výkonových a obsahových štandardov a rovnako aj učebných plánov pre nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie vybavenie elektronikou pre vyučovací proces – notebook, farebná tlačiareň, fotoaparát, videokamera. V štádiu budovania školy budú postupne zabezpečované ďalšie materiálno-technické vybavenie potrebné na výučbu daného odboru.

Na základe špecifík a požiadaviek **výtvarného odboru ZUŠ** sú pre vyučovanie realizované formou praktických výtvarných činností nevyhnutné nasledovné základné učebné priestory:

Tabuľka č. 1

P. č.	Názov učebného priestoru pre vyučovanie
1.	**Výtvarný ateliér**

2.	**Pracovisko vybavené počítačmi / multimediálny ateliér**
3.	**Dielňa**
4.	**Modelovňa**
5.	**Odborná knižnica**
6.	**Skladový priestor**

Vybavenie základných priestorov (Tabuľka č. 1) na vyučovanie vo výtvarnom odbore ZUŠ je uvedené v nasledovných tabuľkách.

Tabuľka č. 2

	Vyučovanie			
P. č. priestoru	**Názov priestoru**	**Názov vybavenia** (v členení stroje a zariadenia, prístroje, výpočtová technika, nábytok a pod.)	**Počet na**	
			žiaka	**skupinu**
1.	**Výtvarný ateliér**	**stojany maliarske / kozy/ pracovné stoly**	**1**	
		dataprojektor / televízor		**1**
		prenosné svietidlo		**2**
		učiteľský stôl a stolička		**1**
		stolička školská	**1**	
		dosky/podložky na kreslenie/maľovanie	**1**	
		grafický lis		**1**
		praktikábel / pódium		**1**
		regál		**1**
		kôš na odpad		**1**
		vodovod + drez		**1**
		denné svetlo/stropné svietidlá so svietivosťou denného svetla		**podľa veľkosti priestoru**
		busta / predloha na kreslenie		**5**
2.	**Pracovisko vybavené počítačmi /**	**pc zostava + internet + strihový + grafický + animačný + 3D modelačný softvér**	**1**	

	multimediálny ateliér	dataprojektor / televízor		1
		farebná tlačiareň		1
		stolička školská	1	
		kompaktný fotoaparát		3

		videokamera		2
		stôl pod PC zostavu	1	
		stolička	1	
		zasadací stôl		1
		skener		1
		kamerový statív		1
		svetlá štúdiové		2
3.	Dielňa	pracovné stoly		1
		stojanová vŕtačka		1
		priamočiara píla		1
		vyrezávačka polystyrénu		1
		zverák		1
		pájkovačka		1
		súprava ručného náradia		1
4.	Modelovňa	stojany sochárske/pracovné stoly		1
		učiteľský stôl a stolička		1
		stolička školská	1	
		regál		1
		nádoba na modelovaciu hmotu		1
		kôš na odpad		1
		vodovod + drez		1
		keramická pec		1
		stôl na odlievacie práce		1
5.	Odborná knižnica	odborné knihy: monografie, katalógy, dejiny umenia, teória umenia		50
		odborné časopisy (periodiká) z oblasti súčasného výtvarného		5

		umenia, dizajnu, architektúry		
		DVD filmy – odborné, motivačné		**30**
6.	**Skladový priestor**	**regál**		**3**
		skriňa na materiál		**3**
		zásuvky na archív prác žiakov		**10**

Literárno-dramatický odbor je vybavený základnými vybaveniami učebného priestoru pre vyučovanie, ktoré určuje MŠVVaŠ SR (Povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu v ZUŠ, tabuľka č. 2 s.37 a 38).

V štádiu budovania školy budú postupne zabezpečované ďalšie materiálno-technické vybavenie potrebné na výučbu daného odboru (podľa potreby a záujmu).

Na základe špecifík a požiadaviek jednotlivých študijných zameraní **literárno-dramatického odboru na ZUŠ** sú pre teoretické vyučovanie nevyhnutné nasledovné učebné priestory s priamym vetraním a osvetlením (Tabuľka č. 1):

Tabuľka č. 1

P. č.	Názov učebného priestoru pre teoretické vyučovanie
1	**Odborná učebňa pre vyučovanie s vyhradeným priestorom pre spoločné činnosti**

Na základe špecifík a požiadaviek **literárno-dramatického odboru na ZUŠ** sú pre praktické vyučovanie realizované formou praktických cvičení nevyhnutné nasledovné základné učebné priestory s priamym vetraním a osvetlením (Tabuľka č. 2):

Tabuľka č. 2

P. č.	Názov učebného priestoru pre praktické vyučovanie
1	**Odborná učebňa pre vyučovanie s vyhradeným priestorom pre spoločné činnosti**

Základné vybavenie učebného priestoru pre vyučovanie vyučovacích predmetov **prípravná dramatická príprava, prednes, umelecký prednes, hlasová výchova, dramatika a slovesnosť, slovesnosť literárno-dramatický odbor na ZUŠ** tvoria:

Tabuľka č. 3

	Vyučovanie - LDO			
P. č. priestoru	**Názov priestoru (z tab. č. 1)**	**Názov vybavenia** (v členení stroje a zariadenia, prístroje, výpočtová technika, nábytok a pod.)	**Počet na**	
			žiaka	**skupinu**
1.1.	**Odborná učebňa pre vyučovanie s vyhradeným priestorom pre spoločné činnosti**	podlaha aspoň sčasti pokrytá kobercom		**1**
		katedra		**1**
		stolička pre učiteľa		**1**
		stoly/lavice s PC počítačmi	**1**	
		stoličky pre žiakov	**1**	
		stieracia tabuľa s popisovačmi		**1**
		nástenka		**1**
		audioprehrávač (CD, MC)		**1**
		DVD prehrávač + alternatíva: PC + reproduktory + dataprojektor + plátno)		**1**
		PC/notebook s reproduktormi	**1**	**1**
		edukačný softvér		**1**
		flashdisk		**1**
		paraván		**1**
		súbor maňušiek, bábok		**1**
		zvonkohry s paličkami		**1**
		rytmické a melodické ľahkoovládateľné nástroje		**podľa potreby**
		odborné knihy, časopisy, notový a obrazový materiál		**podľa potreby**
		učebnice alebo pracovné zošity	**1**	
		knižnica - odborná literatúra		**1**
		knižnica - detská literatúra		**2**

Základné vybavenie učebného priestoru pre praktické vyučovanie vyučovacích predmetov podľa študijných zameraní **literárnodramatického odboru ZUŠ** tvoria:

Tabuľka č. 4

P. č. priestoru	Názov priestoru (z tab. č. 1)	Názov vybavenia (v členení stroje a zariadenia, prístroje, výpočtová technika, nábytok a pod.)	Počet na skupinu
1.2	**Odborná učebňa pre vyučovanie – dramatika, práca v súbore,**	javiskový priestor (náhradný priestor)	**1**
		praktikáble	**1**
		ozvučenie a osvetlenie priestoru	**1**
	základy dramatickej tvorby, javisková reč	stoličky (počet minimálne 10)	**1**
		rekvizity a kostýmy	**1**
		Orffové nástroje	**1**
		audioprehrávač (CD,)	**1**
		odborné knihy, časopisy, dramatický materiál - scenáre	**podľa potreby**
		zvukové a zvukovo-obrazové nosiče s nahrávkami	**podľa potreby**
		mikrofón, zosilňovač, reproduktory	**podľa potreby**

11. Vnútorný systém kontroly a hodnotenie detí a žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať zo štátneho vzdelávacieho programu a z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu (č.21/2009-R na klasifikáciu a hodnotenie žiakov základných umeleckých škôl).

Na začiatku školského roka budeme oboznamovať žiakov s kritériami hodnotenia a klasifikácie v jednotlivých predmetoch (výsledky, dochádzka pri kolektívnom vyučovaní, miera naplnenia inidividuálneho študijného plánu žiaka). Naším cieľom bude objektívnosť a spravodlivosť hodnotenia výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov, z tohto dôvodu používame merateľné výstupy jednotlivých výkonových štandardov. Kritériá hodnotenia

musia byť jasné a jednoznačné, zamerané na proces a výsledok, ktorý musí žiak preukázať.

Kritéria hodnotenia žiakov

Systém hodnotenia vychádza zo zjednotenia stupnice známok (1 – 4) podľa výsledkov žiakov v jednotlivých odboroch a študijných zameraniach. Pre jednotlivé typy skúšok (postupové, záverečné, a i.) je bližšie definovaný pri konkrétnych výkonových a obsahových štandardoch a v Metodickom pokyne č.21/2009-R na klasifikáciu a hodnotenie žiakov základných umeleckých škôl pre jednotlivé odbory:

Výborný (1)

Chválitebný (2)

Uspokojivý (3)

Neuspokojivý (4)

Všeobecne platí uznesenie, že sa do hodnotenia započítava dochádzka na vyučovací proces, plnenie tematického výchovno-vzdelávacieho plánu a individuálne požiadavky vyplývajúce z dohovoru v jednotlivých predmetových komisiách.

12. Vnútorný systém kontroly a hodnotenie zamestnancov školy

Na hodnotenie pedagogických zamestnancov vedenie školy využíva:

- kompetenčný profil pedagóga
- rozhovor
- výsledky žiakov, ktorých učiteľ učí (žiacke súťaže, účinkovanie na kultúrnych podujatiach školy interných i verejných, reprezentácia školy v rámci mesta, okresu, príp. republiky)
- hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti zodpovednosti k vlastnej práci, školskej a mimoškolskej činnosti, ďalšieho vzdelávania a pod.
- pozorovanie (hospitácia) v prípade, že si ju vynútia okolnosti alebo tretia osoba (iný pedagóg, vedúci PK, rodič)

13. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov

Podľa § 153 zákona č. 311/2001 Z. z. (Zákonníka práce) v znení neskorších predpisov sa zamestnávateľ stará o prehlbovanie kvalifikácie zamestnancov alebo o jej zvyšovanie.

Zodpovednosť vedúceho pedagogického zamestnanca – riaditeľa za ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov vyplýva aj z § 5 ods. 2 písm. c) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a je v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon).

Ciele

- Kontinuálne vzdelávanie ako súčasť celoživotného vzdelávania zabezpečuje u pedagogických a odborných zamestnancov sústavný proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí s cieľom udržiavať, obnovovať, zdokonaľovať a dopĺňať profesijné kompetencie potrebné na výkon pedagogickej praxe a na výkon odbornej činnosti so zreteľom na premenu tradičnej školy na modernú. - Schopnosť inovovať obsah a metódy výučby, skvalitniť výstupy výchovno-vzdelávacieho procesu, byť pripravený reagovať na potreby trhu práce a zmeny vo svojej vzdelávacej politike je súčasťou práce vedúceho pedagogického zamestnanca.

Ďalšie čiastkové ciele vychádzajú z druhov kontinuálneho vzdelávania:

1. Adaptačné vzdelávanie - umožňuje získať profesijné kompetencie potrebné na výkon činností samostatného pedagogického zamestnanca alebo samostatného odborného zamestnanca, ktoré nezíska absolvovaním študijného programu alebo vzdelávacieho programu v požadovanom študijnom odbore poskytujúcom žiadaný stupeň vzdelania.

   Je určené pre začínajúcich pedagogických a odborných zamestnancov školy alebo školského zariadenia.

2. Aktualizačné vzdelávanie - poskytuje aktuálne poznatky a zručnosti potrebné na udržanie si profesijných kompetencií na štandardný výkon alebo na prípravu na vykonanie atestácie.

3. Inovačné vzdelávanie - umožní pedagogickým zamestnancom zdokonaliť si profesijné kompetencie potrebné na štandardný výkon pedagogickej činnosti alebo na štandardný výkon odbornej činnosti.

4. Špecializačné vzdelávanie - zabezpečí získať profesijné kompetencie potrebné na výkon špecializovaných činností.

Pedagogickým zamestnancom – špecialistom je triedny učiteľ, uvádzajúci pedagogický zamestnanec, vedúci predmetovej komisie, iný zamestnanec vykonávajúci špecializované činnosti určené riaditeľom, napríklad poradca pre vzdelávanie prostredníctvom informačno-komunikačných technológií, špecialista na výchovu a vzdelávanie detí zo sociálne znevýhodneného prostredia, cvičný pedagogický zamestnanec, koordinátor prevencie. Odborným zamestnancom – špecialistom je uvádzajúci odborný zamestnanec, supervízor, iný zamestnanec vykonávajúci špecializované činnosti určené riaditeľom napríklad koordinátor prevencie, výchovný poradca, kariérny poradca.

5. Funkčné vzdelávanie - umožní získať profesijné kompetencie potrebné na výkon riadiacich
činností vedúcich pedagogických a odborných zamestnancov. Vedúcim pedagogickým zamestnancom alebo vedúcim odborným zamestnancom je riaditeľ, zástupca riaditeľa, ďalší pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec ustanovený podľa osobitného predpisu.

6. Kvalifikačné vzdelávanie - umožní získať profesijné kompetencie požadované na doplnenie kvalifikačných predpokladov alebo splnenie kvalifikačného predpokladu na vyučovanie ďalšieho aprobačného predmetu.

   Ak škola alebo školské zariadenie má pedagogických zamestnancov, ktorí získali vzdelanie absolvovaním študijného programu alebo vzdelávacieho programu v inom ako požadovanom študijnom odbore na výkon pedagogickej činnosti, potrebujú si doplniť kvalifikačný predpoklad pre príslušnú kategóriu a podkategóriu pedagogického zamestnanca získaním vzdelania v oblasti:
   a) pedagogiky, psychológie a didaktiky vyučovacích predmetov alebo didaktiky odborného výcviku, (ďalej len „pedagogická spôsobilosť“),
   b) pedagogiky, psychológie a didaktiky vyučovacích predmetov alebo didaktiky odborného výcviku a špeciálnej pedagogiky, ďalej len „špeciálno-pedagogická“ spôsobilosť, ak má vykonávať pedagogickú činnosť v triede, v škole alebo v školskom zariadení s výchovno-vzdelávacím programom pre deti alebo žiakov so zdravotným znevýhodnením,
   c) ďalšieho študijného odboru alebo aprobačného predmetu.

Súkromná základná umelecká škola poskytuje priestor iniciatíve učiteľa, umožňuje prezentovať pedagogickým zamestnancom inovačné postupy svojej práce, ktorými sú najmä autorstvo alebo spoluautorstvo schválených alebo odporúčaných učebných pomôcok vrátane počítačových programov, učebníc, učebných textov, metodických materiálov a pracovných
zošitov, iné tvorivé aktivity súvisiace s výkonom pedagogickej praxe alebo výkonom odbornej

činnosti, napríklad výsledky výskumu, patenty, vynálezy, odborno-preventívne programy, odborné články publikované v odbornej literatúre.